

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése július végén lejár, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál sziveskedjenek minél előbb megújítani,

hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

Jobb későn, mint soha.

Budapest, június 26.

A kormány végre föleszmélt és meglátta, milyen veszedelmeket rejtegetett a horvátokkal szemben követett kényelmi taktikája. Abba hagyta tehát a conferenceok és séanceok rendezését és cselekedni kezdett. Belenyult abba a darázs-fészekbe, ahol a magyar politikai életet néhány hét óta megbénító mérget főzik. A horvát kormányt reorganizálja, vagy — és ez még jobb lenne — fölcseréli. A kormányt ezért a tettéért csak föltétlen dicséret érheti. Hosszas ingadozás és bünös gyámoltalanság után végre oly tettet vágott ki, melyet minden magyar ember helyeselni fog.

Azt gondoljuk, kissé későn szánta rá magát erre a becsületes cselekedetre. Ha nem ragaszkodik oly makacsul a szibarita kényelemhez és nem nyújtja oda a kezét minduntalan cigányalkura, sok kellemetlenségtől óvta volna meg az országot. De hát jobb későn, mint soha. Csak az a lényeges most már,

hogy maradjon is meg szilárdan azon az uton, melyre rálépett, vagy rátévedt.

Mert nem elég ám, ha a báni palota gazdát cserél. Tudunk országról, melynek főbb tisztviselői tele vannak a legjobb szándékkal, a legjobb akarat: mégis minden mozdulatuk balul üt ki s valamennyi gondolatuk, mire tetté alakulnak át, majdnem az ellenkezője annak, mint aminek tervezték. Az alsóbb fokozatokban denaturálják eszméiket, úgy, hogy önmaguknak kell legjobban csodálkoznok azon, mily ür táton a szó és tett között.

Ha tehát a magyar kormány energiája ellankad azon a ponton, hogy a bánnak ajtót mutat, alighanem eredménytelen lesz a munkája. Bármilyen jó-érzésű, tisztességes ember kerül is a báni székbe, báb szerepénél más nem juthat számára, ha a kezébe letett szerveket nem képes maniólni. A Horvátország organizációja fölött örködő csapatokat föl kell cserélni, ha azt akarjuk, hogy ottvégre-valahára rend és nyugalom legyen. Ezek a csapatok megbízhatatlanok, idegen eszméket szolgálnak és a magyarsággal teljességgel ellentétes czélok felé törnek. S így a magyar kormány nem hajthatja fejét nyugalomra, ha új bán és új osztályfők kerülnek a régié helyébe. Törvényes jogánál fogva oda kell hatnia, hogy véges-végig minden ponton megváltozzanak a személyek és olyanok jus-

sanak a fontosabb pozíciókba, kikben a magyar állam megbízhatik.

Mert jól jegyezzük meg, hogy az, amit a horvátok Budapesten művelnek, csak gyöngye echoja a Horvátországban törtéteknek. Horvátországban hivatalosan agítálnak Magyarország ellen, hivatalosan üldözik a magyar nyelvet és hivatalos erővel bontogatják az államközösség megingatott épületét. Ha Horvátországban a hivatalos apparátus asszisztenciájával nem fajultak el volna annyira a viszonyok, hogy nyiltan mernek beszélni az elszakadásról, akkor Budapesten Supilo és társai nem batorokodnának az obstrukció csóvját meglóbbálni. Zágrábról szoritják őket és ők engedelmessékednek ennek a nyomásnak, mert abban a szempillantásban, mikor engednek, kihuznák alólok a gyékényt.

Budapesten ennélfogva nem is igen lehet megoldani a horvát kérdést. Ha taktikázásokkal és alkudozásokkal el is altatják: bizonyos, hogy meg nem szüntetik. Még kevésbé lehet ezt a kérdést az ugynevezett házszabály-szigorítással lebunkózni. Ez a mód azonban, amellet, hogy haszontalan, veszedelmes is. Minden csavarintás, amelyet a házszabályokon végeznek, nemcsak a horvátok testét sajgattja meg, hanem fenyegeti egyuttal azt a nagy magyar oppozíciót is, melyet most kormányszolgálatokra oktattatnak, de amely előbb-utóbb ismét

Sphinx asszony.

Irla: Garvay Andor.

(Utánnomás filios.)

Egy asszonyról akarok önöknek mesélni. Egy asszonyról, aki szép volt és ros. Témának ugye érdekes?

Hogyne volna az, hiszen ez az öröktől való, az eredendő legnagyobb téma. A nő.

Sajnos azonban, — s ezt előre érzem, — hogy ez egyszer csalódnai fognak bennem is, a témában is; mert amit majd elbeszélék, az csak egy férfinek az érdektelen története lesz.

Egyébiránt a szónak szorosán vett értelmében, nincsen is a nőnek története. A történet mindig a férfié, akit jó, vagy rossz sorsa a nőnek utjába viszen. A nő maga, a kezdettől való, a mindig változandó, a soha el nem muló, az örök . . . a nő . . . az maga a nő.

És minden más csak epizód.

A véletlen hozta össze őket, ez a nagystiltű, szemérmetlen kerítő, amelyik minduntalan belepákosztoskodik a szegény halandó emberek ügyes-bajos dolgába s amelyet aztán a megréftált, megtépázott szegény hipokriták hol sorsnak, hol meg gondviselésnek szoktak nevezni a szerint, hogy elkeverte, vagy eligazította-e a dolgaikat.

Hogyha azonban pártatlanul igazságos akarok lenni, akkor be kell vallanom, hogy ezuttal nem követett el egyéb maliciát a nagy alkalmoszerző, csak éppen annyit, hogy az egymás utjába terelte őket.

Tulajdonképpen az asszony akadt rá arra a magába veszett, álmódó emberre. Mert az

az asszony úgy járt-kelt az emberek között, mint egy prédára leső, veszedelmes duvad. És nem is volt egyéb az az asszony egy szépséges, ragadozó bestiánál, amelyik a nagyvárosok embervadonában él és ott szedi áldozatait.

Nem volt annak se szive, se lelke, se egyetlen egy igaz, irtalmas érzése se. Hanem a teste . . . az gyönyörű volt! Olyan szép, amelyet a teremtő természet is csak egyet tud megálmódni, ezerezstendónként egyszer visszatérő szerelmes lázálmaiban.

Ő volt az ősasszony maga. Ahogyan megteremtették. A maga pompázó, buja tökéletességében.

És ez a szép test, ez a remekbe alkotott ideál, telve volt ismeretlen, szörnyű vétkekkel. Az eredendő bünök tökéletes, földi inkarnációja volt az az asszony, a kísértés, a démon maga, amely magáért a bünért vétkezik, mert léte, küldetése, gyönyöre, mindene a bün.

És ez az asszony, aki telhetetlen gyönyörűségében soha sem ismert megnyugvást, akitnek ajkait egyazon férfinek a csókja kétszer sose perzselhette, aki megcsalta, meglopta a természetet magát, mert csak az kellett neki a szerelemből is, ami a legédesebb, a legbünösebb benne — az első csók misztikus örjöngése, — ez az asszony most egyszerre boldog tudott lenni a megtartózkodásban.

Több!
Szemérmes. Olyan illetlen tiszta lett ennek a fehér szerelemnek a tüzeben, mint egy leány.

Csak nagy néha, mikor extázisra vált a lenyűgözött vágyak mámorára, amikor a bódult szenvedélytől fuldokolva feküdt a férfi karjai között, olyankor, elvéte, ritkán tért csak vissza

a mult kísérténi. Egy-egy szabados, könnyű, mozdulat, egy buja, sóvárgó tekintet; ez volt minden. De a férfit ez is megdöbentette.

Megdöbent tőle, mert nem birta megérteni. Szobrász volt és azt hitte, hogy ha a klasszikus szépség tiszta vonalait gyurja a sárba, a sarat is megilleti a művészet tisztasága.

Nem ismerte az asszonyt.

A kísértés pedig, csak egy-egy önfeledt, futó pillanatig tartott mindig. Aztán eltűnt megint oda, ahonnan életre támadt, s az ébredni készülő heteira ismét szemérmes, félnék asszonyná változott. De az emléke ezeknek a lázas pillanatoknak nyomot hagyott lassanként a férfi romlatlan, tiszta lelkén.

Először csak megzavarodott tőle, aztán valami baljóslatu, homályos sejtés szállta meg, amely ellen hiába küzdött akarata minden erejével.

A kétség azonban csak addig tartott, amíg az asszony nem volt mellette. Mikor a karjaiba zárta, egyszerre összeomlott körülötte minden; az egész élő kétkedő világ.

Aztán elkövetkezett rájuk szerelmük apotheozisa is. A boldogság, amiről csak álmodni mertek.

Nyár volt. Az asszonynak illem szerint nyaralni kellett volna mennie; a férfit azonban a mindennapi kenyér kényszerűsége a városból láncozta, nem mehetett volna utána. Nem ment hát ő sem. Miután azonban egy időre mégis el kellett tünnie az emberek közül, hát a város közel egy magános házikót bérelt és ott bujt el az ismerősei elől.

Oda zárandokolt ki azután a férfi minden nap, mintha bucsujáró helye lett volna az a

fölbred, elfoglalja régi helyét, keresni fogja a hárszabályokban régi fegyverét és azt találja majd, hogy ez a fegyver megcsorbult. Eppen azért ebből a játékból ereszsék ki a hárszabályokat. Ezeket taktikai célokra fölhasználni nem szabad, mert nem egy napi szükségletre készítették, hanem hosszú, elkeseredett harcok instrumentumaként.

A horvát kérdés Horvátországban született, csak ott lehet vele szembe szállani. Okos és céltudatos politikával oda kell törekednie a kormánynak, hogy megértesse a horvátokkal, hogy boldogulásukat csakis Szent István birodalmának keretén belül érhetik el. Ez a politika lehet gazdag skálájú a jó szótól kezdve egészen az erős kézig minden guvernementális eszközt helyet foglalhat benne. Az, amelyikhez most nyult a kormány, — megbízhatatlan embereknek megbízhatókval való helyettesítése — igen helyesnek és célravezetőnek látszik. Ha józan és becsületes emberek ülnek a horvát hivatalokban, sok bolondság és sok vétek fog még csírájában megsemmisíttetni. Csak azután ne álljon meg a kormány félúton. Bár későn, de ha már egyszer hozzáfogott a munkához, végezze el. Az egyseges állameszme ellen lázadókkal szemben nincs helye kiméletnek, vagy elnézésnek.

Budapest, június 26.

A képviselőház holnap, csütörtökön, délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyen először megéjtik a máról elhalasztott névszerinti szavazást, azután *Modrusan* Gusztáv és *Lukinics* Ödön megtartják záróbeszédeiket, majd megejtik a szavazást a vasutas javaslatok fölött, hogy általánosságban elfogadják-e a Ház. Ezután következnek a vasutas javaslatok részletes tárgyalása. A Ház határozata szerint előbb a pragmatikajavaslatot tárgyalják le részleteiben, azután a fizetésrendezési javaslatot.

kis tanya. És ha egy nap a munka robotja bent tartóztatta, az a nap kihullott mind a kettőjük életéből.

Ott érte el őket azután az, aminek be kellett következnie.

Egyszerűen, pöz nélkül adták oda magukat egymásnak; nem is szeretkezés volt az egyesülésük, de valami nagyszerű, komoly és ünnepélyes elkövetkezés; a természet ő, örök törvényeinek megéjtése. És azontul szerelmük templomává avatták az erdő minden bokrát, a ház minden zugát, a kertét, a mezőt . . . És nem tudtak betelni egymás bírásával.

Ha van tulvilág és ha van a tulvilágnak üdvössége, hát akkor ez a két ember meglapta a tulvilág minden üdvösségét . . .

A nyár azonban lassanként befordult az őszbe és az első szállongó sárga falevél felriasztotta őket abból a siket, tompa mámorból, amelybe belevesztek.

Vissza kellett térni a világba, az emberek közé. És ettől a visszatéréstől rettegett a férfi. Ott kint, abban az ember nem látta remeté-ségben eddig biztonságban tudta kincsét. Tudta, hogy amig távol van tőle, abban telik az ideje, hogy őt várja vissza; s hogyha emberi hang után kél vágyódás a lelkében, csak a saját hangját hallhatja a némaságban és felelhet is rá a szívében támadó ujjongó felelettel.

De mi lesz aztán?

Valami ismeretlen, valami érthetetlen ídölem lepte meg a lelkét erre a kérdésre, amiről még önmagának sem mert soha számot adni. Hanem egy napon öntudatlan vallomást kényszerített ajkaira mégis az őszön.

A legutolsó napjukat élték kint a kis remetésében. És mintha csak a haldokló ter-

Az üres padok. A horvát obstrukció üres és értelmetlen szóáradata elől ez ideig — a kirendelt szomorú inspekciókat leszámítva — futott, aki futhatott. Az ülésteremben félig üresen ásitottak a patkó-körben futó padok. Messze egymástól, túl-túl szétszórva állt csak néhány képviselő és mindössze ott, ahol a horvátok ülnek futott egy kompakt, sötét tömegben össze a mező. Ez a kompakt tömeg heteken át azzal tette próbára a rá vigyázó őrszemek türelmét, hogy nekünk idegen idiomán szónokolt, vitázott és külön horvát parlamentet játszott a magyar törvényhozás épületében. Mától kezdve még tovább mennek egy lépéssel, megkezdik a technikai obstrukciót. Indítványokkal, névszerinti szavazásokkal fogják elcsigázni a tisztelt ház idegeit, hogy ezzel a torturával kényszerítsék rá a nagy többségre a törpe minoritás akaratát. Már nem is titkolták, sőt szemérmetlenül hangoztatják, hogy a legszélsőbb harcra rendezkednek be s a mai ülésen már mutatónak is szolgáltak ebből a nemből. Ezzel egyidejűleg azonban örvendétesen tünt föl az, hogy patkókörben futó padok már nem voltak üresek, a mai napra impozáns számban vonultak föl a képviselők. Minden pártvezér gondoskodott arról, hogy összegyűjtse a maga embereit s hogy igen helyesen ezzel ellensúlyozza a horvátok próbálkozását. A technikázó tíz-husz horvát ellenében csakugyan nem lehet más védekezése a magyar parlamentnek, csak az, hogy a nagy többség, a maga fölényével s erkölcsi túlsúlyával álljon szembe a handabandázó kisebbséggel, hogy az obstruáló kisebbség folytonosan egy nagy, szervezett majoritás nagy lenyűgöző erejét érezze, egészen addig, amíg belátja a küzdelem hiábavalóságát s kivész belőle a harci kedv. Ha ugyan ezekben az emberekben egyáltalában munkál a belátó értelem s nem lesz elkerülhetetlen a józanító hideg zuhany.

A cselédtörvény módosítása. A képviselőház földmivélségi bizottsága ma délután 5 órakor Pap Elek elnöklésével ülést tartott, amelyen tárgyalás alá vette a főrendiház által módosított cselédtörvényjavaslat szövegét. Az ülésen jelen voltak a kormány részéről *Darányi* Ignác földmivélségi miniszter, *Mezőssy* Béla államtitkár és *Bartók* József miniszteri tanácsos. *Vásárhelyi* Dezső elfogadására ajánlotta a tett változtatásokat, mert azok a javaslat célzatát világosabban fejezik ki. A 25. §-nál, amely a cseléd részére kiszolgáltatandó terményt elsőrendű minőség helyett

mészet is megérezte volna, hogy vele együtt haldoklik annak a két embernek a boldogsága is, arra az egy utolsó napra visszalopta még egyszer az őszbe az izzó nyár minden diadalmas, forró pompáját.

Gyönyörű szép csöndes éjszaka lett. Az eget miriádnyi csillag ragyogta be, s a mély lilaszinbe váltó langyos levegő szinte fojtogatótt az illatával.

Kint ögyelegtek az éjszakában. Az asszony úgy belesimult a férfi karjaiba, hogy csaknem vitette magát véle. Mind a kettőjüket lenyűgözte a fonséges némaság és tikkadtan, valami képes zsibbadással álltak meg pihenni egy helyen.

Eppen ott, ahol életük nagy csudája történt . . .

Ott álltak újra, miután ezen a világon minden ismétlődik, minden oda tér meg, ahonnan indult. És ott, azon a helyen egyszerre felszakadtak a férfi lelkéről a fájó sejtelmek.

— Lásd édes! — mondta halkán és végzetlenül szomorúsággal tekintett az asszonyra; ez itt a mi legutolsó boldog együttülünk. Istenem! Most még itt van, érezzük, azt hisszük, hogy sohasem is fog elmúlni tőlünk, és mégis! . . . Ezután már nem jön többé semmi . . .

Olyan látnoki erővel, annyi fájdalmas meggyőződéssel mondta, hogy az asszony finom alakja megreszketett a szavak súlya alatt, aztán egyszerre odaesett a férfi karjai közé, a kétségbeesés vad erejével kulcsolta át a nyakát és vergődő, gyötrelmes zokogással zihálta: — Mindig! . . . Mindig! . . . Mindig! . . .

... Mindig! . . . !

Még három hélig azután

első osztályu minőségben kívánja kiszolgáltatni, *Gadl* Gaszton kijelenti, hogy miután ezen szövegezés az általa proponált gondolatot jobban fejezi ki, azt elfogadja. A 27. és 30. §-okon tett csekélyebb jelentőségű stiláris módosítást a bizottság vita nélkül egyhangulag elfogadta.

A képviselőház *munkásügyi bizottsága* *Török* Kálmán elnöklésével ülést tartott s *Bernáth* István előadása alapján *Mezőfi* Vilmos és *Darányi* Ignác miniszter felszólalásai után ugyancsak hozzájárult a főrendiház módosításaihoz.

A holnapi névszerinti szavazás. Az országgyűlési függetlenségi párt, az országgyűlési alkotmánypárt és az országgyűlési néppárt ez uton kéri fel a párt tagjait, hogy a holnapi ülésen, tekintettel a névszerinti szavazásra, már az ülés elején *lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.*

A kiegyezési tárgyalások. A kiegyezési tárgyalásokat július 5-én, 6-án és 7-én fogják folytatni. *Wekerle* miniszterelnök, *Kossuth* és *Darányi* miniszterek, *Szerényi*, *Popovics* és *Mezőssy* államtitkárok, továbbá a szakreferensek július 4-én délután utaznak Bécsbe a tanácskozás újrafelvétele céljából.

Beszámoló. Tegnapelőtt tartotta meg *Szabó* Károly, a szekszárdi kerület országgyűlési képviselője Mőzsön és Tolnán beszámolóját nagyszámu közönség jelenlétében. A nagy tetszéssel fogadott beszédek után a képviselő tiszteletére Tolnán banket volt.

A bosnyák emigránsok emlékirata. A Szerbiában tartózkodó bosnyák emigránsok memorandumot készítettek az okkupált tartományok helyzetéről. Hat emigráns elviszi a memorandumot Hágába s ott át fogja adni Franciaország, Anglia és Oroszország képviselőinek.

A képviselőház bizottságaiból. A közlekedéslégi bizottság június hó 27-én déli szünet alatt az I. sz. teremben ülést tart. Tárgy: a borsavölgyi gazdasági és a Duna-ípolyvölgyi h. é. vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslatok.

A közgazdasági bizottság június hó 28-án a déli szünet alatt az országházban, az I. sz. teremben ülést tart. Tárgy: a pozsony-országhatárszéli h. é. villamos vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslatról a jelentés hitelesítése.

A férfi, hogy itt a hétköznapi élet sokadalmában elszakadt tőle az asszony, szinte behaháborodott az egyedülvalóságba. A tekintetektől, idegen férfi lehellettől féltette az asszonyt és az égő gyehenna minden gyötrelmet a lelkében hordozta, hogy nem lehetett mellette. A buta, a rabszolgatartó konvenczió illendőséget, formákat kényszerített rá, mikor rombolni, pusztítani lett volna kedve. A napjai abban teltek, hogy az illedelmes, titkokat tartó látogatási időt várta, amikor fölmehet hozzá. Azt se tudta sokszor hol jár, merre kóborog, csak ment-ment, amerre a lábai vitték; gépiesen, öntudatlanul, az összeroskadásig.

A lelke ott volt annál az asszonynál.

És ha aztán eltelték a mártíromság órái, ha fönt lehetett megint a meghitt kis szalomban, akkor a gyanu, a vad kétség rohanta meg. Idegen férfi nyomát, érintését kutatta még a butorokon is. És kin volt és gyötrelme még a boldogsága is.

A harmadik héten történt. Megint úgy futkosott lélek nélkül az utcák tömkelegében. Elvesztette már a tér és az idő fogalmát is. Végre aztán a fáradtság térítette magához és fölujjongott, mikor a szürkületben körültekintett.

Tea ideje volt . . .

Lelkendezve vágott keresztül uton, háztömegeken, elsepereve maga elől irdatlan testével a járókelőket. Istenem, ugy sietett! . . . Híszert. várták . . .

Hát csakugyan várták. Ott találta az asszonyt a kis szalomban, derült, bizalmas beszélgetésben egy sápadt arcú, lázas tekintetű fiúval. Annyi időse lehetett talán, mint maga az asszony, aki ugysis mutatta be, mint gyerekkori, kedves pajtását.

Harcz a végkimerülésig!

Itt a technikai obstrukció.

A horvátok, bármily bőbeszédűek szoktak lenni az információik, példás fegyelmekkel és titoktartással tudják homályba burkolni terveiket. A Continentálban tartott délutáni értekezletekből irányítják a hadjáratukat, de rendszerint csak másnap, amikor már befejezett tények előtt állunk, szoktunk értesülni arról, hogy mit főztek tulajdonképpen?

A horvátok tegnap elhatározták, hogy Pejacsevich menesztésére, mely az előre bejelentett erősebb rendszabályok alkalmazásának kezdetét jelenti, ők is erősebb rendszabályokkal felelnek s megkezdik a technikai obstrukciót. A mai ülésen már fogantatva is vették ezt a határozatot s amikor Justh azt javasolta, hogy a horvát nyelvű indítványokat vessék vissza, az azonos szövegeket pedig egyesítsék egymással, névszerinti szavazást provokáltak.

Az elnökség álláspontja kétségtelenül jogos és a horvátok ellenállása ezzel szemben már a nyílt obstrukció jellegével bír. A zajos jelenetek után szünet következett, mely alatt Justh Gyula elnök magához kérte az elnöki szobába Medakovics, Popovics és Zagorac horvát képviselőket, akiket arra kért, hogy bírják rá obstruáló képviselőtársaikat a névszerinti szavazás követelésének eljuttatására. A három pártvezér ad referendum vette a kérelmet és a folyosóra visszatérve, tanácskozára hívták össze a horvát képviselőket, kik azonban semmiképpen sem mutatkoztak hajlandóknak az elnök kérelmének teljesítésére. Medakovics, Zagorac, és Popovics erre visszatértek Justhhoz és közölték vele, hogy kapacitációjuk eredménytelen maradt.

Justh erre ismételtén kérte a kiküldötteket, hogy vonják vissza az összes indítványokat, mert csak ezen az uton kerülhetik el azt, hogy a képviselőház elvi döntést hozzon a nyelvkérdésben a precedenskép határozatban kimondja, hogy horvát nyelven, illetőleg másképp, mint magyar nyelven nem lehet indítványt vagy határozati javaslatot a Ház elé terjeszteni. A pártvezérek erre kijelentették, hogy álláspontjukról nem térnek el s erre az érintkezés megszakadt az elnökség és a horvátok között.

Ezzel a horvátok nyíltan és bejelentve megkezdtek az obstrukciót és pedig annak a legveszedelmesebb fajtáját, a technikai. Természetes, hogy ezzel szemben a kormány is megteszi

a maga védőintézkedéseit. A védekezés módjainak megbeszélésére ma délután beható tanácskozás folyt Justh Gyula elnök szobájában. A tanácskozáson Justh elnökön kívül gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, Josipovich Imre horvát miniszter, Kossuth Ferencz kesekedelemlügyi miniszter, Semsey László, Rakovszky István, gróf Thoroczkay Miklós vettek részt. A tanácskozás részleteiről mitsem árultak el, azonban felhívást bocsátottak ki a koalíciós pártok tagjaihoz, hogy a holnapi ülésen minél számosabban jelenjenek meg.

A horvát képviselők különben most már nem titkolják, hogy a legszélsőbb harcra rendezkedtek be. A részletes vitában minden egyes szakaszhoz szándékoznak módosítványokat benyújtani, sőt már a címhez is több módosítványt akarnak előterjeszteni, amelyekkel kifejezésre akarják juttatni, hogy az államvasutak tényleg a magyar állam magánvállalata.

Jórészt az obstrukció módjaival foglalkozott a mai pártértekezlet is, melyre a horvát-szerb koalíció tagjai délután öt órakor gyűltek össze. Az értekezlet majdnem négy órán át tartott. Megbeszéltek a politikai helyzetet és a bekövetkező eshetőségeket. Mindenekelőtt a holnapi napon követendő eljárás felett tanácskoztak. A holnapi ülésben ugyanis a zárszó jogán még Modrusán Gusztáv és dr. Lukinics Ödön fognak felszólalni. Előzőleg névszerinti szavazás lesz, melyet a Ház már ma elhatározott. Az értekezleten azután megállapították a címhez beadandó módosítványokat, mire a vita további folyamán követendő taktika egyes részletei iránt folyt hosszas tanácskozás. Foglalkoztak a kilátásban lévő új választásokkal is és azon visszahatással, melyet itteni küzdelmük a horvát közvéleményre kell, hogy gyakoroljon. Többen kifejezték azon meggyőződésüket, hogy lehetetlenség feltenni, hogy a horvát nép őket cserben hagyja. A hozott határozatokat a képviselők titokban tartják. Kommunikét az értekezletről nem is adtak ki.

Az új bán.

A király Pejacsevich Tivadar volt bán állásától fölmentette, a báni méltóságra kinevezte Rakodczay Sándort. Wekerle mind e formások elintézésében közbenjárt s alkalmat talált arra is, hogy a királylyal a horvát obstrukcióval szemben követendő magatartás részleteit is megbeszélje.

Ebben foglalhatók röviden össze a bécsi nap eseményei.

Csak éppen öt várták még, aztán teához ültek.

A szobrász hallgatag, rossz kedvű volt, de azok ketten észre se vették a szótlanágát. Ugy elmerültek az emlékezésbe, hogy azt se tudták valójában, vajjon van-e ott még valaki kívülük. És milyen emlékek voltak azok! A gyermekkor ragyogó, szinompás, édes emlékei. Micsoda azokhoz képest az ő sárgyuró, szürke művészete!

Ahogy hallgatta őket, lassanként valami gyűlölködő, keserű irigység lepte meg a lelkét. Elirigyelte attól a beteg fiutól az asszony gyermekálmait.

Mert beteg volt az a fiu. Átlátszó, éles vonásain ott ült az a merev fáradtság, amelyik olyan megdöbbentően idegenszerű a gyermekarczon és nyugtalan, lázas tekintetében ott lobogott a halálra szántak emésztő, örökös vágyódása. Annak a gyermeknek a bűnök kámbélyege volt a homlokára ütve és az enyészet olyan félelmesen kirajzolódott az arcán, hogy látnia kellett az asszonynak is.

Látta is, meg is értette. Kitészett abból a kényeztető, anyáskodó módból, amelylyel vele bánt. És ez tévesztette meg a szobrászt is. Lassanként elnyomta a lelkében a férfi féltékenységet az egészséges ember önző szánakozása. Sajnálni kezdte azt a szerencsétlent, akit megölnek a vágyak, a kinzó szomjúság; aki bódult mohóságában az egész asszonyi nemet kívánni bírja, kárhozatba vinné, és nincsen annyi ép ereje, hogy szerelmével egyetlen egy asszonyt megittasson.

És akkor — legelőször egész életében — érezte erejének büszke, fönséges öntudatát...

Az ember nagyszerű, vagy mondjuk inkább groteszk hőbortjai között, a leggrotesz-

kebb a nagylelkűség, mert csak azért van, hogy megszégyenüljön általa. És mégis hány Don Quijotteja van ennek az örületnek!

A szobrász éppen szemben ült a tükörrel s onnan láthatta önmagát, hatalmas teste egész imponáló erejében és láthatta azt a másikat is. Ugy kínálkozott az összehasonlítás! Csak egy futó tekintet vetett arra a képre s könnyedén elmosolyodott. Az a mosolygás pedig a győző diadalmas, büszke mosolygása volt.

Csak egy futó pillanattig tartott az egész; vagy talán még addig se. Aztán kialudt az a felragyogó, diadalmas láng a férfi szemében és a tekintete megenyhült. Egyszerre úgy érezte, hogy egy könnyűreles, jó szóval ő is tartozik annak a szerencsétlennek.

Hatalmasabbnak tudta magát a másiknál, hát elkapta a lelkét az az öntelt, hiu gög, amelyből a nagylelkűség születik. Mert nem egyéb az soha, amit a hízogó emberi beszéd nagylelkűségnek hazudik, az erő öntudatának raffinált féktelenkedésénél, amelylyel a hatalmasok hatalmuk gyönyörét fokozzák.

A szobrász egyszerre közlékenyebbé vált; beleszólt ő is a társalgásba, ötletei támadtak, szellemes volt, az a mindig hallgatag, szomorú ember szinte bőbeszédű lett. Olyan csodatévő hatalma volt annak a tükörképnek, amelytől nem tudott többé megválni a tekintete.

Pedig hát a legkegyetlenebb önzés volt a jókedve, mert felriasztotta vele azt a másik kettőt a maga emlékeiből. Odalokodott a gyermekkor intimitásai közé és részt követelt magának abból, ami nem volt az övé.

És az idegen érintésre az asszony egyszerre figyelmetlenné vált, szórakozott lett, a fiu pedig elhallgatott egészen; csak a tekintete

Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel érkezett Bécsbe és mindenekelőtt gróf Pejacsevich Tivadar horvát bánt fogadta, aki azután a Burgba hajtattott a királyhoz. A király elfogadta gróf Pejacsevich bán lemondását.

Ezután dr. Wekerle Sándor járult a király elé, beszámolt neki a politikai helyzetről és a báni méltóságra Rakodczay Sándort, a horvát hétszemélyes tábla elnökét terjesztette elő. A király ehhez az előterjesztéshez szívesen járult hozzá és elfogadta a magyar miniszterelnök többi előterjesztését is a horvát kérdésben.

A magyar miniszterelnök a magyar házba hajtattott ezután és Rakodczay Sándort fogadta, aki a reggeli vonattal érkezett Bécsbe. Félőrai tanácskozás után Rakodczay Sándor a Burgba hajtattott, ahol a király magánkihallgatáson fogadta. Az új bán eskütétele holnap délelőtt lesz dr. Wekerle miniszterelnök jelenlétében. Zászlósúrként ez alkalommal Széchenyi Gyula gróf fog szerepelni. Az eskümintát Vértessy államtitkár fogja felolvasni.

Wekerle holnap délután tér vissza Budapestre.

A báni méltóságban így a személycsere befejeződött. Most következnek a kormány egyéb szigorú rendszabályai, elsősorban a horvát kormány kicserélése. Kétségtelen, hogy miután a bán beadta lemondását, az osztályfőnökök is, tekintettel a horvát országgyűlésnek tartozó felelősségükre, számotvetve a változott politikai és parlamenti helyzettel, le fognak mondani állásukról.

Egy zágrábi lap már azt is tudja, hogy az osztályfőnökök azonnal az új bánnak Zágrábba érkezése után, lemondásukat beadják. A Budapesten tartózkodó horvát képviselők körében elterjedt hírek szerint a következők lesznek új osztályfőnökök: Spevecz Ferencz egyet. tanár, a tartománygyűlés volt alelnöke (belügy), Silovics József egyet. tanár (kultusz) és Mihajlovics Plátó, a zágrábi báni tábla bírása (igazságügy).

Az új bánt különben már meg is interjúvolták követendő magatartása felől.

A hírlapíró az új bán programjáról tudakozódott, mire Rakodczay a következőket mondta:

— Mindenféle szándékot tulajdonitanak nekem. Biztosíthatom önt és felhatalmazom annak kijelentésére, hogy szigorúan a törvényekhez fogok alkalmazkodni és semmit se fogok tenni, ami bár a legcsekélyebb mértékben is ellenkeznék a törvénynek. Különben a ma-

tapadt oda merev mozdulatlansággal az asszony arczára.

A szobrász azonban nem látott semmit ebből a változásból, mert az a tükörkép vakká, ittassá, süketé tette. Nem hallott mást, csak a saját hangjának diadalmas csengését, nem látott mást, csak a maga nagy erejét és a másiknak a nagy nyomoruságát.

Pedig látnia kellett volna, hogy micsoda sötét, emésztő láng gyult ki lassanként annak a hallgató fiúnak a szemében, látnia kellett volna, hogy miként perzseli pirba, tűzbe, lángba az a merev tekintet az asszony hamvas gyermekarcát...

És nem látott semmit egészen addig, amíg végig nem vert a lelke gögijén a megszégyenülés.

Onnan, abból a tükörből kellett meglátnia, mikor az asszony lopva, félve ráemelte a tekintetét a fiura és egyszerre kicsapott a láng abból a két szempárból és egymásba mélyedt mohón, éhesen.

Csupa bűn volt a tekintetük, csupa bujáság, csupa kárhozat!...

A hirtelen beálló csöndesség felrázta az asszonyt a pillanatnyi bódulatból és riadt tekintete ösztönszerűen kereste a férfi arcát. Az a görcsösen vonagló sötét férfiarca aztán elmondott neki mindent.

És akkor elküldte mind a kettőt!... Másnapra pedig várta mind a kettőt...

A szobrász jött előbb. Nagyon sápadt volt, nagyon kimerült. Az arcán ott ült az átvirrasztott éjszaka nyoma.

Az asszony lesütött szemmel félénken ment elébe, csupa bűnbánó alázkodás volt az egész lényé és finom, ideges alakja megresz-

gyar kormánynak alkalma lesz programomról nyilatkozni.

Arra a kérdésre, vajon feloszlatták-e a horvát tartománygyűlést, így felelt az új bán: — E pillanatban semmit se mondhatok, de ismétlem, hogy működésében mindig a törvényhez fogok alkalmazkodni.

A válság megoldásának egész folyama alatt állandó vendége volt a Burgnak Khuen-Héderváry is, aki nem mulasztotta el, hogy befolyását ez alkalommal is érvényesítse. Nem kevesebbszer, mint négyyszer fogadta őt a király magánkihallgatáson, azonban úgy látszik, hogy befolyása ezáltal nem érvényesült kellőképpen. Az eredmények legalább ezt bizonyítják. *Khuen-Héderváry Rakodczayval szemben Rauch Pált ajánlotta a királynak a báni méltóságra*, aki a régi nemzeti párti elemekre támaszkodva kísérelte volna meg azt, hogy a helyzetet rendezze.

Wekerlének azonban úgy látszik sikerült ellensúlyozni a Khuen közbenjárását, mert az ő jelöltje nyerte meg a királyi kinevezést.

Horvát tervok.

A Zágrábban legközelebb végbemenő személyválasztások révén a horvátok új erőket nyernek, mert *Roics Milán* közoktatásügyi osztályfő, valamint *Tuskovics Dragán* Zágrábi és *Georgievics Tódor* belovári főispánok, kik szintén a negyven horvát delegátus soraiban foglalnak helyet, mihelyt állásaikról lemondtak, a képviselőházban megfognak jelenni és részt fognak venni a vitában. *Nikolics Vladimir* belügyi osztályfőnök a főrendiházban foglalja el helyét, mint delegátus.

A képviselők bizonyosra veszik, hogy Rakodczay bán nem fog bemutatkozni a horvát országgyűlésen, hanem egyszerűen az elnök útján ülést fog összehívni, melyen a feloszlást elrendelő királyi kézirat fel fog olvasatni. A választási küzdelemre nézve most beszélnek meg a követendő taktikát. Azt mondják, kizártnak kell tekinteni, hogy az új bán Khuenféle választásokat fog csinálni. Bármennyire erőszakos férfiúnak ismerik is, azt nem tettezik fel, hogy törvénytelen uralmat fogna inaugurrálni. Ami pedig a pártot illeti, mely az új bán támogatni fogja, abban a meggyőződésben vannak, hogy a nemzeti párt egy tekintélyes részének támogatására nem is számíthat. Az pedig kizártnak tekintendő, hogy az új bánnak sikerülhetne, hogy a szerbek útján a koalíciót megbontsa. Abban is kételkednek, hogy sikerülni fog az új bánnak kiváló politikai sze-

mélyiségeket akár osztályfőknek, akár főispánoknak megnyerni.

Megemlítésre méltó az is, hogy — horvát forrásból eredő hírek szerint — a horvátok milyen utakat és módokat keresnek arra, hogy az udvart céljaik érdekében behálazzák.

Nikolics Vladimir, amint ez ismeretes dolog Horvátországban, igen bizalmas embere Szalvator főhercegnek és nemcsak ő, hanem családja is bejáratos a főherceg udvarához. Így *Nikolics Vladimir* belügyi osztályfőnök felesége és gyermekei most is Szalvator főherceg családjánál időznek és ott maradnak mindvégig, amíg a horvát bonyodalom befejeződik.

Azt mondják, hogy *Nikolics* horvát osztályfőnök tegnapelőtt Szalvator főhercegnél járt és vele hosszasan tanácskozott a horvát kérdéssről. A bánhelyettes, e híresztelések szerint, a főherceg pártfogását kérte és meg is kapta, hogy bizonyos kérdésekben érvényesítse befolyását a horvátok érdekében a bécsi udvarnál.

Különböző hírek vannak forgalomban a Pejacevich követendő magatartása felől is.

Bécsi hírek szerint gróf Pejacevich Tivadar horvát bán konzultálja magát az osztrák császárvárosban, majd pedig Karlsbadba utazik, ahol a nyarat tölti. Oszre visszatér horvátországi birtokaira és visszavonul a politikától.

Ezzel szemben horvát részről azt mondják, hogy gróf Pejacevich Tivadarnak a báni méltóságról való lemondása nem jelenti visszavonulását a politikai élettől. Gróf Pejacevich Tivadar horvát bán, e hírek szerint, aktivitásban marad továbbra is. Neki szánták ugyanis a horvát-szerb koalíció politikai vezérletét. Magának a koalíciónak elnökségére pedig dr. *Nikolics Vladimir* bánhelyettest szemelték ki.

Horvát hangulatok.

Zágrábból telefonozza tudósítónk: A bán lemondásának híre tegnap este jutott el Zágrába és mindenfelé nagy konsternációt keltett, mert általános volt az a meggyőződés, hogy még az utolsó pillanatban sikerülni fog megegyezni Magyarországgal.

Koalíciós körökben a hangulat felette nyomott és lapjaik Wekerlének, meg a horvát országos kormánynak megizenik a késhegyig menő háborút. A horvát képviselők Budapesten az országgyűlésen olyan obstrukciót fognak csinálni, amelynek vagy a kormány bukása lesz a következménye, vagy pedig elkerülhetet-

lenné teszi a klotúrt. A koalíció fenyegetőzik, hogy országszerte felrázza a szenvedélyeket, de eddigelé mindenütt teljes a nyugalom.

A nemzeti párt táborában nagy örömmel fogadják a fordulatot a magyar politikában és abban reménykednek, hogy erélyes unionista bán kerül az ügyek élére, akit ők támogathatnak és aki a régi nemzeti pártból egyes koalíciós párttöredékek csatlakozásával képes lesz többséget alakítani. Szó sem lehet a Starcevic-párttal való kooperációról, emennek intranzigens álláspontja miatt.

Általános az a vélemény, hogy a horvát tartománygyűlés feloszlattása elkerülhetetlen.

A báni állásra kinevezett Rakodczay Sándort az unionisták a legalkalmasabbnak tartják a régi többség feltámasztására.

Bécsben időző horvátok ma egy kis magyarellenes tüntetéssel próbálkoztak.

Délután 6 órakor a magyar minisztérium bankgassei palotája előtt horvát és román diákokból álló kisebb csoport verődött össze, mely körülbelül 20—30 emberből állott, azzal a céllal, hogy Wekerle miniszterelnök és Rakodczay újonnan kinevezett horvát bán ellen tüntessenek. A rendőrség csakhamar észrevette a diákok tüntető szándékát és szétkergette őket, mielőtt tüntethettek volna. Letartóztatás nem történt.

Supiló a rezolúcióról.

Egy újságíró felkereste Supilót s megkérdezte, hogy Polónyi tegnapi beszédével szemben mi a horvátok felfogása a rezolúcióról.

— A fiemei rezolúció — mondta — nem kívánságokat sorol fel. A horvát politika új irányzatának elvi nyilatkozata az, amely Magyarország függetlenségét mondja ki, abban a feltevésben, hogy ezáltal Horvátország, illetve a horvát nemzet fejlődése is elérhető lesz. Éppen ezért a fiemei rezolúció, nemhogy nem kötelező ígéreteket sorolna fel, hanem kötelező paktum a horvátok és a magyar koalíció között.

— Hogy van az — kérdezte az újságíró — hogy a magyar koalícióval folytatott tárgyalásokat nem foglalták írásba?

— Erre nézve most nem nyilatkozom — válaszolta Supiló. — Amint a határozati javaslatok tárgyalása során élek a zárzó jogával, a parlamentben el fogom mondani ezeket. Már tegnap elmondtam volna, hogyha a házszabályoknak ez a mostan divatos — házszabályellenes — kezelése meg nem akadályozott volna benne.

ketett, mikor szemérmesen a férfi karjaiba simult.

Hanem a támadást mégis ő kezdte.

— Még mindig haragszol?

A kérdéstől egyszerre elmult az a gyöngeszédület a férfi agyáról, amivel az asszony hajának illata megejtette. Erőszakosan fejtette le a nyakáról az asszony ölelését és ellökve magától, durván rászólt:

— Mit akarsz vele?

Az asszony újra hozzásimult hajlékonyan, mint egy macska és halkan duruzsolva mondta:

— Kálmán! . . . Azzal a gyerekkel . . .

És hirtelen fölégaskodva, odakellette neki az ajkát. Ebben a pillanatban hirtelen rájuk nyitotta a szobaleány az ajtót. Egy levelet hozott az asszony számára. És ahogy az asszony meglátta a boríték címzését, úgy csapott le rá, mint a héjja. Felszaggatta a borítékot és egyetlen mohó pillantással nyelte el az írást. Remégett az indulattól.

A férfi lelkében egyszerre felkavarodott mind az a nehéz indulat, amit az asszony hízkelése lebert egy pillanatra. Nem látott mást, csak azt a levelet, amelyben benne van a bizonyosság. És kinyújtotta a kezét az után a levél után.

— Mi az? — kérdezte rekedten, vad, féltelmes tekintettel.

Az asszony azonban kikerülte a kinyújtott kezét s egy gyors mozdulattal belevette a levelet a nyitott kandallóba. A szobrász egy pillanatra úgy meredt rá a sárgás-vörösen föllobbanó lángra, mintha taglóval verték volna homlokán. Aztán hirtelen felocsudott és durván megragadva az asszony csuklóját, megháborodott indulattal támadt rá:

— Ki írta?!

Az asszony erőltlenül összetört a kezében és ájultan, roskadozva mondta halkán:

— Zsigmondy . . .

A férfi felhördült, mint egy megkínzott állat, de mielőtt szólhatott volna valamit, egyszerre fölegyenesedett az asszony remegő, törékeny teste és szilajon, fékevesztetten tört ki belőle az eltitkolt féltelmes indulat:

— Miért mentél el tegnap?! Minek hagytál egyedül velem! . . . Visszajött . . .

Ugy hatott ez a féktelen kitörés, mint egy iszonyú robbanás, s a férfit a szenvedélynek ez a démoni ereje valósággal elütötte. Meglepetésében ügyetlenül védekezni kezdett:

— Hiszen . . . Hiszen te küldtél el! . . .

— Én. De te vagy a férfi! Neked kell akarni. Vertél volna meg! . . .

Egy pillanatra fenyegető, iszonyu csendesség támadt; aztán megszólalt rekedten a férfi:

— Mit csinált?!

— Mit? Lihegett az asszony. — Hozzám nyult! Érted? Hozzám mert nyulni! . . .

— És te? . . .

— Elkérgettem! El. . . Ki innen! . . . Kinyitottam az ablakot utánna, hogy meg ne fulljak. . .

A férfi rettenetes mellkasa úgy vonaglott, mintha szét akarna robbani a benne kavargó felzaklatott indulat feszítése alatt és nem bírt belőle csak egyetlen egy szó felszakadni.

— Megölöm! — mondta tompán, révedző, üres tekintettel.

Az asszony odaugrott hozzá, megragadta a karját és lázasan, csaknem őrjöngve suttogta:

— Öld meg! Öld meg azt az embert! . . . Halld? Gyűlölöm . . . Gyűlölöm! . . . Elvette tőlem a boldogságomat . . .

A férfi lefeszítette a kezéről az asszony szoritását és nehézkes, hibbanó lépésekkel indult meg az ajtó felé.

Az arczára rá volt írva annak a másik embernek a halála . . .

Az asszony meg se mozdult, szobormereven állt a szoba közepén, csak leskelődve izzó tekintete kísérte a férfit. Olyan lélekfogó, iszonyu csendesség volt, mintha halott lett volna a szobában.

Egy egész örökkévalóságig tartott, amíg elérte az ajtót; s mikor végre kinyújtotta a kezét a kilincs után, akkor valaki kívülről selesen betaszította a zárt és ott állt a küszöbön mosolygósan, sápadt arcán a belső izgalom pirjával az a másik . . . Az a gyerek! . . .

Egy marok fehér virág volt a kezében . . .

A szobrász ösztönszerűleg hátrafordult s még láthatta az asszony tágra nyílt szemében a hirtelen támadt rémületet. És ahogy úgy látta, az ijedségtől félig nyitva maradt lihegő ajakkal, fakóra vált vonagló arczczal, akkor egyszerre olyan idegennek, olyan rejtelemszerűnek tűnt neki az az asszony, mintha sohse látta volna.

— Ki hát ez a terejtés, ha még ő sem ismeri? Mi a rendeltetése ezen a földön? Micsoda törvények kormányozzák bolyongásait? És micsoda szív lehet benne, hogy józan, hideg akarattal tud bujtogatni a gyilkolásra és tud asszonyomdra féltéken megremegni, hogy az áldozatraszántat ő előtte egy gyöngédtelen szó bántalma ne érje.

Nem értette. Végig marcangolta az agy-

— A tárgyalások s az egész rezolúció létrejöttének vezérelve a germánosság ellen való közös küzdelem volt. Éppen ez volt a célja a magyar-horvát szövetségnek, s a tárgyalások során elhatároztuk, hogy a germánosság ellen a küzdelmet a külpolitikában is érvényesítjük.

1. kvóta.

A kvótabizottság ülése. —

Budapest, június 26.

A magyar kvótabizottság Széll Kálmán elnöke-lete alatt még tegnap végezvén a megalakulás formásaival, ma már érdemleges ülést tartott a delegációs tanácssteremben. A tanácskozás közel két óra hosszat tartott és állandóan beható vita között folyt le. Két álláspont ütközött össze, melyek közül az egyik a régi rendszer és kulcs alapján akart belemenni a tárgyalásokba, míg a másik alapul véve Földes Béla elaborátumait, új kvótakulcs megállapítását s e célból beható tárgyalások kezdeményezését kívánta. Ezt az utóbbi indítványt, melynek szerzője Mérey Lajos, lesza-

vasták. Az érdekes üléstről a következő tudósításunk számol be részletesen:

A magyar kvótabizottság mai ülésén Széll Kálmán elnököt; az előadói tisztet pedig Földes Béla töltötte be. A kormány képviselőiben jelen volt Popovics Sándor államtitkár, a bizottság tagjai közül pedig: Rakovszky István, Nagy Ferencz, báró Harkányi Frigyes, Miklós Ödön, Mérey Lajos, Szabó Kálmán és báró Rudnyánszky József. Széll Kálmán elnök mindenekelőtt kijelentette, hogy mivel az osztrák választások miatt a bizottságok összehívása oly későre esett, s a tanácskozás ideje oly rövid időre van szabva, hogy most már beható tárgyalást aligha lehet folytatni: emiatt indítványozza, menesszenek egy nuncziumot az osztrák küldöttekhez, melyben mindjárt precizirozzák is a magyar álláspontot.

Mérey Lajos szólalt fel erre s úgy nyilatkozott, hogy szükségesnek tartja a bizottság döntését oly értelemben, egészen újra kezdjék-e a tárgyalást az osztrákokkal, vagy pedig nem. Értesülése szerint Földes Béla előadónak van egy elaborátuma, mely a kvótakulcsot Magyarország részére 29¹⁰ százalékban számítja ki. Miután Földes Béla évek hosszu során át foglalkozott ezzel a kérdéssel, kétségtelen, hogy munkálata alapos és eredeti, nem lehet tehát figyelmen kívül hagyni. Kéri, hogy a bizottság vegye tárgyalás alá a Földes-féle tervezetet és ennek alapján intézzen nuncziumot az osztrákokhoz azzal az indítvánnyal kapcsol-

velejét és nem tudott választ adni magának. Csak azt az egyet látta megtévelyítő bizonyossággal, hogy az a rettenetes asszony most már elejtette azt a másikat, kiszolgáltatja neki, talán azért, hogy megtarthasson magának egy harmadikat.

Az asszony ocsudott fel legelőbb hármójuk közül.

Mosolygó arcczal, derülten ment az érkező elé, elvette tőle a virágot és anyáskodva megdicsérte azért, hogy eljött; aztán pedig oda fordult a szobrászhoz és szeretetreméltó duzogással kérdezte:

— Hát maga rossz ember csakugyan elmegy?

Olyan egyszerű, természetes volt a hangja, a kérdése, mintha egy gyermek ártatlan nyugalma lenne a lelkében.

A megszólításra a szobrász is felriadt, de egy hosszú pillanatig nem birt felelni a kérdésre, csak irtózza meredt rá arra a gyönyörű, mosolygó asszonyi arcra, amely mögött egy démon szörnyű rejtelme lappang. És megborgongott a közelségétől. Ugy érezte, hogy dermesztő, halotti hidegség árad abból a szép eleven asszonyi testből.

Ebből a szorongásból aztán egyszerre rekedten szakadt ki belőle a válasz:

— Igen; elmegyek...

— És elment csakugyan.

Mikor pedig becsapódott a háta mögött az ajtó, azok ketten, — a bűnök emberei — vad, tobzódozó örvénybe estek.

Ugy zúgott el fölöttük ez az indulatorkán, mint valami istenitélet. De ahogyan támadt, úgy el is viharzott szédületesen. Csak a sűrű, fulasztó levegő tisztult meg utána.

— És a józanság első hűs lehelletére az asz-

tosan, hogy a kvótakulcs-kérdést vegyék közösen revízió alá.

Széll Kálmán elnök válaszlát ezután a Mérey-féle indítványra, s az idő rövidségére való hivatkozással, újból egy rövid s a kérdés lényegét nem érintő nunczium elküldése mellett foglalt állást.

Szabó Kálmán Mérey indítványát pártolta. Nagy Ferencz a rövid nuncziumot elégségesnek tartja.

Széll Kálmán elnök erre a kérdésre elrendelte a szavazást, mely úgy végződött, hogy Mérey és Szabó szavazatukkal kisebbségben maradtak. Földes Béla, mint érdekelt, tartózkodott a véleménynyilvánítástól.

A szavazás megejtése után Földes, ki a helyzetet előre látta, egy rövid határozati javaslatot terjesztett elő, mely három pontból állott. A nunczium lényege a következő:

1. A kvótaegyezség időtartama 1907. július 1-től 1916. december 31-ikéig terjed.

2. A vámbevételek, úgy mint eddig, a közügyi kiadásokra fordítottassanak.

3. A kulcs 32.39% Magyarország és 67.71% Ausztria részére.

A nuncziumtervezet felolvasása után hosszas vita indult meg, melyben a bizottság összes tagjai résztvettek, Popovics államtitkár pedig több ízben szolgált felvilágosítással.

Széll Kálmán elnök elfogadásra ajánlotta a javaslatot.

Mérey Lajos ebben a szövegében nem fogadja el a tervezetet. Kifogása van az időtartam ellen. A kiegyezési tárgyalások most vannak folyóban, eredményük bizonytalan. Kérdés, hogy lehet-e a kvótát tíz esztendőre lekötni oly módon, hogy az egyezség ez alatt az idő alatt ne legyen szükség esetén felbontható. Ajánlja, hogy vegyenek be egy mondatot, mely szerint, ha a kiegyezés kérdése időközben megváltozik s az ország az önrendelkezési állapotba lép, az egyezség felbontható legyen 1916 előtt is.

Széll Kálmán elnök annak a nézetének adott kifejezést, hogy ilyen kautéla fölösleges, mert ha új kiegyezést kötnek, a kvótamegállapodás ugys érvénytelen lesz.

Az első két pontot ezután elfogadták.

A harmadik pontnál elsőnek Nagy Ferencz szólalt fel s indítványozta, hogy arányszámot ne állítson fel a bizottság, hanem nyilatkozzék a státus quo fentartása mellett.

E tételnél nagy vita indult meg ismét, melyben Rudnyánszky József, Miklós Ödön, Harkányi Frigyes, Szabó Kálmán és Mérey Lajos vettek részt. Szabó és Mérey az eredeti szöveg mellett foglaltak állást.

Az elrendelt szavazásnál a következőképpen oszlottak meg a szavazatok:

Nagy Ferencz indítványa mellett: Rudnyánszky, Miklós, Harkányi, Nagy Ferencz és Rakovszky; Földes előadó eredeti szövege mellett Mérey, Szabó és Földes szavaztak. Az

szony felocsudott. Egyszerre eszébe jutott, hogy milyen szörnyű, eltökélt nyugalommal ment el tőle az a másik. És ahogy meglátta ott maga előtt azt a bágyadt, összetört fiút, vad, gyűlölködő harag szállotta meg. A keze ökölbe szorult és megütötte.

Aztán nem törődött vele többet. Lázás kétségbeeséssel kapott magára kalapot és elrohant. El! Ki! Nem tudta hová...

A lakásán nem találta. Azt mondták volt otthon, de elment és meghagyta, hogy éjszákára ne várják haza.

Az asszony lihegve, fél örülten futott el; futott tovább. És vitte a nagy ösztön egyenesen a hely felé, a hová a mult és a megígért „Mindig“ kötötte.

Zsibbadó térdel járta az ismerős utakat és a szive vergődve, megszakadni készült, amikor reszkető kézzel elhárította a bokrok sűrűjét, amely elfődte előle azt a helyet. Megtántorodott.

Ott, azon a helyen, — éppen ott, — elnyulva hosszan, arcczal esve a földre, feküdt a férfi mozdulatlanul.

Egyet lépett feléje, aztán valami időtlen, szörnyű nyögéssel melléje roskadt.

Meg se nézte az arcát, tudta, hogy véres, tudta, hogy halálosan sápadt.

És egyszerre kitért belőle a kínzó, kétségbeesett zokogás.

Amint ott feküdt, éppen olyan volt, mint egy nyugvó sphinx.

Egy sphinx, aki sir...

Ki tudja miért sirnak a sphinxek?

És ki tudja, hogy miért mosolyognak...

előadó szövegét tehát két szótöbbséggel elvetették.

A bizottság végül úgy határozott, hogy mivel az elküldendő nunczium minden további iratváltást fölöslegessé tesz, ennélfogva a szóbeli tárgyalásra héttagú albizottságot küld ki, melynek tagjai a következők: Széll Kálmán, Földes Béla, Nagy Ferencz, Mérey Lajos, Szabó Kálmán, Miklós Ödön és báró Rudnyánszky József.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, június 26.

A horvát obstrukció — legalább az a rész, amelyik az általános vitába fogodkozott — ma hirtelen kimúlt. A vasutas javaslatok általános vitáját befejezték, holnapra csak annak eldöntése maradt, beszélhetnek-e a horvát határozati javaslatok benyújtói? (Néhány horvát képviselő horvát nyelven írta meg határozati javaslatát, hogy a zárószóval élhessen.) S miután bizonyos, hogy erre a kérdésre a Ház nem-mel fog válaszolni, a vasutas javaslatok általános vitája végképen befejezettek tekinthető. Nagy ügygyel-bajjal és sok akadályt körösztülgörve, juthatott el idáig csak a Ház. Mindenekelőtt meg kellett hallgatnia Barcsics Erazmus horvát képviselőt; ez az aggastyán igen lassan beszélt, de nem igen hosszadalmasan. Más szónok már nem akadt, s így az elnök berekeszthette a vitát. Következtek volna azok, kik határozati javaslatát nyújtottak be és így a zárószó jogával élhetnek. A horvátok által beadott határozati javaslatok között vannak olyanok, melyek teljesen azonosak; a házszabályok kijátékosítása lenne, ha valamennyinek megadnák a szót. Az elnök meg is állapította, hogy kik estek el ilyen módon a zárószó jogától. De nem beszélhetnek azok sem, kik horvát nyelven redigálták határozati javaslatukat, mert a magyar képviselőház ügykezelési nyelve magyar. Nagy és izgalmas vita indult meg, a mely vitában Andrássy Gyula is résztvett. A belügyminiszter bebizonyította, hogy a horvátok beszélhetnek ugyan horvátul, de a képviselőház ügykezelési nyelvéhez ők is kötelesek alkalmazkodni. Ez a nyelv pedig a magyar. A horvátok névszerinti szavazást kértek és egyuttal ennek a szavazásnak holnapra való halasztását. Így tehát ebben az elvi kérdésben holnap lesz a döntés. A horvátokat nagyon kellemetlenül érintette ez a fordulat, mert biztosra veszik, hogy a Ház ellenük fog fordulni és így ez az elvi kérdés örökre eldöntetik. Még azt szerették volna, hogy a Ház ne folytassa tovább ma tárgyalását, de ezt nem sikerült elérniük. Két szónokuknak el kellett mondania záróbeszédét, míg a többiek nem voltak ott és így a záró-beszédek sora is véget ért. Az ülés végén ketten interpelláltak.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött d. e. negyedtizenegy órakor. —

Elnök: Justh Gyula.

Jegyzők: Thorotzkay Viktor és Hammersberg László.

Az elnök: Az ülést megnyitja és felolvasztatja a mult ülés jegyzőkönyvét. (Hitelesítik.) Felolvaszák az interpellációs könyvet, melybe Vízny Ferencz és Brics Szvetozár jegyeztek be interpellációt. A Ház délután félhárom órakor tért át az interpellációk előterjesztésére.

Következik a vasutas-javaslatok tárgyalása. Barcsics Erazmus: Horvátul beszél a javaslat ellen s kijelenti, hogy nem fogadhatja el, mert egyes szakaszai sérelmesek.

Az elnök: Szólásra senki nincs feljegyezve, a vitát bezárom. (Eljenzés.) Elsősorban az előadót illeti a zárószó joga.

Nyáry Béla előadó: Nem kíván szólni.

Kiket illet meg a zárszó?

Az elnök: A határozati javaslatok dolgában elvi határozatot kell kimondani a Háznak. Véleménye szerint nem mindegyik benyújtót illeti meg a zárszó joga. Két határozati javaslatot nem irt alá tíz képviselő; kettőt pedig horvát nyelven adtak be, ezeket a házszabályok értelmében nem bocsájthatja szavazás alá. A megmaradt tizenhárom határozati javaslatot csoportosítani kell, mert vannak közöttük olyanok, melyeknek szövege teljesen azonos. A házszabályok kijátszása volna az, ha a képviselők, csak azért, hogy élhessenek a zárszó jogával, teljesen azonos határozati javaslatot adnának be. Megállapítja, hogy kiket illet a zárszó joga.

Gróf Thorotzkay Miklós jegyző: Felolvassa az azonos határozati javaslatokat.

Popovics Dusán: A kérdés feltételéhez szól és kifejti, hogy az elnök javaslata nem helyes.

Az elnök: Most a kérdés föltevéséről van szó, arról tessék beszélni! (Helyeslés.)

Popovics Dusán: Tovább beszél. (Nagy zaj balfelől.)

Az elnök: Tiltakozik az ellen a felfogása ellen, mert minden, kellőképpen indokolt határozati javaslat benyújtóját megilleti a zárszó joga. Vitatja, hogy a határozati javaslatot horvát nyelven is lehet benyújtani.

Konstatálja, hogy Popovics tévedésben van, mert nem a Ház, hanem az 1868 : XXX. törvény-cikk mondja ki, hogy a képviselőház tanácskozási és ügykezelési nyelve a magyar. (Ugy van!)

Popovics Dusán: Polemizál az elnökkel.

Muzsa Gyula: Magyarul!

Novoszelo Mátyás: Horvátul közbeszól.

Szokolay Tamás: Hallgass, te majompofa! (Derűtség.)

Ugron Gábor: Popovicsnak nincs igaza; szólok 1870 óta tagja a Háznak, de soha elő nem fordult, hogy horvát képviselő horvát beadványt terjesztett volna elő. (Ugy van!) Csakhogy a régi horvát képviselőkben volt annyi tisztesség-érzet, hogyha horvátul beszéltek is, tudtak magyarul és értették a tárgyalási nyelvet. Ezek a mostaniak valóságos bábok, a törvénykezés nyelvét nem értik, ki vannak szolgáltatva egy-két vezetőjüknek.

Felkiáltások: Szégyeljék magukat.

Ugron Gábor: A képviselőház a magyar nyelv jogát a horvát képviselők ellenzése dacára is ép-ségben fogja megőrizni.

Andrássy beszél.

Az elnök: A belügyminiszter ur kíván szólni.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter: A horvát képviselő urak azt állítják, hogy a törvénynek azon kifejezése, hogy ok a Házban a horvát nyelvet is használhatják, úgy értelmezendő, hogy horvát nyelven javaslatokat is adhatnak be. Mi pedig ezzel szemben azt a magyarázatot állítottuk fel, hogy ez szűken veendő és csakis arra szorítkozhatik, hogy beszédet tarthatnak horvátul. (Helyeslés.)

Egy hang bal felől: Ez a helyes!

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter: Kötelességemnek tartom egyrésztől mintegy a kormány nevében is nyilatkozni, másrészt egy argumentumot felhozni a magyar álláspont mellett. (Halljuk! Halljuk!) Határozatok, törvények, abszurdumot nem céloznak. Az pedig, hogyha úgy értelmezhetnének a dolgot, ahogy a képviselő urak értelmezik, egy abszurd helyzetre vezetne. (Igaz! Ugy van!) Ha szabad volna mindent horvát nyelven végezni itt, akkor szabad volna törvényjavaslatokat például horvátul benyújtani, vagy a törvényjavaslatokhoz horvát módosításokat tenni. Ha a határozati javaslatokat — olyanokat, amelyekkel szemben a Háznak állást kell foglalnia — horvátul lehetne beadni, akkor olyan tárgy felett volna szükséges határozni, amelyet nem ismer a képviselőház, hiszen a magyar képviselőházban a horvát nyelvet csak kevesen ismerik. Hogyan lehet hát tárgyalási nyelv az, ami felett határoz a képviselőház, más, mint az állam nyelve, az a nyelv, amelyet ismernie kell az összes tagjainak? (Élénk helyeslés.)

Eber Antal: Gyalázat, hogy nem tudják! (Zaj.)

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter: Teljes abszurdumra vezetne az, ha mi itt olyan szöveg felett döntenénk, amit nem értünk; elég szomorú és visszás dolog, de törvényadta joga a horvátoknak, — ennél fogva hozzászólni nem lehet — hogy beszélhetnek egy olyan nyelven, amelyet a képviselőház tulajdonképpen többsége nem ismer. (Felkiáltások: Bizony szomorú! Sajnos!)

Hock János: Meg kell változtatni a törvényt! (Zaj.)

Az elnök: (Csendet.) Csendet kérek!

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter: De ezt a jogot odáig nyújtani, hogy határozatokhoz hozzon a Ház egy hivatalos fordítás alapján, amelyet rögtönözve kell valakinek eszközölni, nem tartom megengedhetőnek, mert akkor utólag bármikor kifogást tehetnek, hogy hja, nem ez volt az, amit mi javasolni akartunk. Az

1868. évi törvénynek az az intézkedése, hogy a képviselőház tárgyalási nyelve a magyar, abszolút szükséges. Ezt azért hozták, mert anélkül tárgyalni nem is lehetne, a dolgok természetével ellenkező, világos szövegben nem indokolt törvény-magyarázatot pedig elfogadni nem lehet. (Élénk helyeslés és taps.)

A házszabályok.

Lorkovics Iván: A házszabályokhoz szól és Popovics Dusán álláspontját teszi magáévá.

Babics-Gyalszki Lyuba: Különösnek találja azt, hogy egyes képviselőknek nem engedik meg, hogy saját indítványaikról beszélhessenek. Milyen különös volna például, ha Polónyi Géza beszélne itt Lengyel Zoltán indítványáról és viszont.

Supiló Ferencz: Szót kérek!

Felkiáltások: Előlről kezdik a vitát! Ez nem járja! Ezt nem lehet megengedni!

Az elnök: Kérem, nem a vitát kezdik előlről, mert azt nem engedném meg. Itt fölvetett egy kérdés, én vettem fel, lehet-e a horvát nyelvű beadványok felett szavazni, mert erre még nem volt esef a Házban. Ehhez hozzászólhat bárki. (Zaj.)

Supiló Ferencz: Furcsának és nevetségesnek találja, hogy a Ház megengedi neki, hogy Modrusán indítványáról beszéljen, de a saját indítványáról hallgatnia kell. Pedig Modrusán és ő nem egy pártot vannak, mert hiszen tudvalevő, hogy a horvát-szerb koalíció négy pártból áll.

Lukinics Ödön: Szólásra jelentkezik. (Óriási láрма.)

Felkiáltások: Elég volt! Elég volt! Nincs joga itt lenni, ha magyarul nem tud! Menjen haza! Tanuljanak horvátul! (Viharos láрма.)

Lukinics Ödön: A házszabályokhoz szól.

Somogyi Aladár: Smarn!

Az elnök: Somogyit rendreutasítja.

Zagorac István: A törvények egyoldalú magyarázást nem fogadhatják tiltakozás nélkül, mert az veszélyt jelentene rájuk nézve. Katolikusok nem védelmezhetik a protestáns tanokat és megfordítva. — Eláll! Ez nem tartozik a tárgyhoz!

Zagorac István: Kérem, mindenki védelmezheti az álláspontját.

Az elnök: Az ülést tíz perczre felfüggeszti.

Szünet után.

Az elnök: Az ülést újból megnyitja.

Pinterovics Antal a házszabályokhoz kér szót s azt fejtegeti, hogy a horvátoknak joguk van horvát nyelven indítványokat és határozati javaslatokat beadni.

Felkiáltások: Ne beszéljen, üljön le! Nem fogjuk félesztendeig hallgatni az ostobaságait. (Nagy zaj. Elnök folyton csönget.)

Az elnök: Csendet kérek! A képviselő uraknak nincs joguk a szónokot zavarni.

Markos Gyula: Mit beszél! Fogja be a száját!

Az elnök: Markos Gyula képviselő urat felkezem, ne zavarja a szónokot, mert a házszabályok 255. szakaszát fogom alkalmazni. (Nagy zaj.)

Pinterovics tovább beszél horvátul s végül határozati javaslatot terjesztett be, hogy minden képviselő, akinek indítványát 10-en irták alá, élhessen a zárszó jogával. (Helyeslés a horvátok padjain.)

Surmin György horvát nyelven szintén azt fejtegeti, hogy horvát nyelvű indítványokat lehet beadni.

Az elnök: Felkérem a képviselő urat, másról ne beszéljen, mint a mire engedélyt kért. (Helyeslés.)

Felkiáltások: Rendre! Rendre!

Surmin György erre befejezi beszédét.

A szavazást elhalasztják.

Az elnök: Pinterovics képviselő indítványt terjesztett be. (Halljuk.)

Gróf Thorotzkay Miklós: Felolvassa az indítványt, mely szerint egy képviselő se fosztassék meg a zárszó jogától, csak az, akinek javaslata nem volt elegendő aláírással ellátva.

Az elnök: Azonkívül arról is szó van, hogy a Ház holnap szavazzon a kérdésben.

Felkiáltások: Nem engedjük meg, ma szavazunk!

Az elnök: Kérem, elfogadjá-e a Ház az én előterjesztésemet, vagy az indítványt fogadja el.

Rakovszky István: A kérdés feltevéséhez kér szót.

Az elnök: Az elnöki előterjesztésben az is benne foglaltatott, hogy elfogadjá-e a Ház a horvát nyelvű határozatokat.

Rakovszky István: Az elnök indítványa az volt, hogy döntessék el, elfogad-e a Ház horvát nyelvű beadványt? Ezzel szemben Popovics indítványa nemcsak az elnöki intézkedés ellen szól, hanem a házszabályok 213. szakaszába is ütközik, amely szakasz kimondja, hogy az ellenindítvány beadója csak akkor bír a zárszó jogával, ha azt kivéte 9-en aláírták. Emiatt úgy kérem feltenni a kérdést, elfogad-e horvát nyelvű beadványokat a Ház, szemben Popovics indítványának ezzel szemben álló részével, mert Popovics indítványának másik része a házszabályok 212. szakaszába ütközik...

Az elnök: Miért?

Rakovszky István: ... mert az összes indítványok benyújtójának vindikálni akarja a zárszót.

Polónyi Géza: Házszabályok felett nincs helye szavazásnak!

Ugron Gábor: Az elnök urnak feltétlenül igaza van. Horvát nyelvű indítványok a házszabályok értelmében nem terjeszthetők szavazás alá. Viszont ha több határozati javaslat egy és ugyanazon szövegű, csak az első javaslat beterjesztőjét illeti meg a zárszó joga. A többi javaslatokat az elnök tartalmuk szerint szortírozta s úgy bocsáj-totta szavazás alá. Popovics indítványa tehát ellenkezik teljes egészében az elnöki előterjesztéssel, tehát szembe lehet állítani a szavazásnál is. (Helyeslés.)

Popovics Dusán a házszabályok 225. §-ának c) pontjához kér szót.

Az elnök: A képviselő ur csak a kérdés feltevéséhez szólhat, mert a kérdés már szavazás alá bocsájtatott.

Popovics Dusán (horvátul): Nézete szerint két külön részre kell szakítani a kérdést s két szavazást kell megejteni. (Helyeslés a horvátoknál.)

Az elnök: Az a kérdés, kívánja-e a Ház akérdés két részre való osztását.

Felkiáltások: Nem!

Nemes Bertalan: A házszabályok felett nem lehet szavazni.

Az elnök: Itt egy olyan intézkedés előtt állunk, melyre még precedens nincs. És ezt a kérdést egy elnöki parancsszóval el nem lehet intézni.

Eber Antal: Pedig az kellene!

Az elnök: Voltak már obstrukciók, de soha sem történt az, hogy több azonos határozati javaslatot terjesztettek be. Ez a kérdés is új alapjában véve s éppen azért dönteni kell benne. En nem osztom azt a felfogást sem, hogy a házszabályok felett nem lehet szavazni. Igenis lehet, sőt kell is. Felteszem tehát a kérdést, kívánja-e a képviselőház, hogy a kérdés két részre osztassék?

Felkiáltások: Nem!

Az elnök: Azt hiszem, hogy a képviselőház nem kívánja a kérdés megosztását. Minthogy névszerinti szavazást kértek s ennek elhalasztását holnapra, ezért a szavazást a holnapi napirendre tűzik ki. (Nagy zaj!)

Rakovszky István: Nem engedjük magunkat terrorizálni.

Az elnök: Most azok következnek, akiket zárszó illet.

Gróf Thorotzkay Miklós jegyző: Novoszelo Mátyás!

Felkiáltások: Nincs itt!

Popovics Dusán a házszabályokhoz kérve szót, kijelenti, hogy miután a névszerinti szavazás holnapra halasztott, a tárgyalást is csak holnap lehet folytatni. (Ellentmondások.)

Az elnök: A névszerinti szavazás holnapra halasztása dacára a tárgyalást igenis folytathatjuk! (Helyeslés és taps.) Következik?

A záróbeszédok.

Gróf Thorotzkay Miklós jegyző: Zagorac István! Zagorac István horvát nyelven indokolja a határozati javaslatát és kéri annak elfogadását.

Pinterovics Antal horvát nyelven beszél s újból ajánlja határozati javaslatának elfogadását.

Az elnök: Mivel azok, akiket a zárszó joga illetett, már elmondták beszédeiket, javasolja, hogy szakítsák félbe a tárgyalást. Előbb azonban el kell dönteni, hogy a szövegben fekvő javaslatok közül melyiket tárgyalják előbb az általánosságban való elfogadás után részleteiben is.

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter: Indítványozza, hogy előbb a vasutasok pragmatikáját tartalmazó javaslatot tárgyalják. (Helyeslés.)

Az elnök konstatálja, hogy a Ház előbb a pragmatikát kívánja tárgyalni. Megállapítja a következő ülés idejét és napirendjét.

Következnek az interpellációk.

Az interpellációk.

Vizy Ferencz: A következő interpellációt intézi a belügyminiszterhez:

Mivel okolja meg Bars megye törvényhatósági bizottságának ama határozata jóváhagyását, mely szerint a Körömczbánya mellett fekvő hét község közigazgatásilag a garamszentkereszti járásba osztott be, dacára annak, hogy a Ház előbb a Körömczbánya székhelyvel, szükségessé tette s teszi ma is egy hegyvidéki járásnak a szervezését?

Az elnök: Az interpelláció kiadatik a belügyminiszternek.

Brlics Vratoszlav: Interpellációt terjeszt be a pénzügyminiszterhez amiatt, hogy a bródi adóhivatalban magyar nyelvű nyomtatványokat használnak.

Az elnök: Az interpelláció kiadatik a pénzügyminiszternek s az ülést negyed 3 órakor be-rekeszti.

A t. Házból.

I. Lejáró terminusok.

A horvát obstrukció részére elfogyott a türelem. Ennek a terminusa lejárt. A képviselőket, a magyarokat, fellegrafálták szavazni. S a mikor ma felérkeztek a becsületes vidékről és tapasztalták, hogy csakugyan horvát világ van a Házban, nagy lármát csaptak. Ejnye, szedte-vedte, azt hittük, hogy csak tréfáltok. Hát ti itt igazán túrtétek heteken át ezt a vartyogást? No de ilyet! Ki velük! Ki velük! Szavazás lesz, csendesítették a mezei hadakat az itt lévő komoly államférfiak, értsétek meg, szavazás lesz, azért telegrafáltunk, ne csináljatok új zavart, van itt elég a régeből.

— Oh, nem a szavazás a lényeges — felelték a faluról jöttek. — Most mi a saját szemünkkel látjuk és a saját fülünkkel halljuk, hogy czudar állapotokat csináltak ti központiak, amíg mi a gazdaságunk után néztünk. Mit mondjunk az otthoniaknak, ha a szavazás után megint hazatérünk?

— Mit? Hát mondjátok: alighogy megjelentek, rendet csináltak. Mondjátok akármit, csak ne lármázzatok, mert liberálisan kell kezelni a házszabályokat.

— Ugyan, hagyjatok már békét azzal az örökös liberalizmussal. Vége a türelemnek. Olyanok vagytok, mint a cigány lova, melyet addig biztattak, amíg megdöglött.

Meg kell adni, hogy éppen jókor jöttek. Már csak egy obstrukciós szónok van a horvátoknak s így akár lármával, akár zajtalanul könnyű legyőzni őket. De fent is lejárt a terminus. A király Ischlbe készül és csodálkozik rajta, hogy Magyarországon még parlamentesdit játszanak. Wekerle elcsapta a horvát bánt és ma a mikor eléje járult, már új embert vitt magával, aki azonnal letette az esküt. A többi is elcsapják, aki vele tartott és gyors tempóban csinálják most már a rendet, vagy az újabb konfliktusokat. Az újabbtól se irtóznak annyira, mint a régitől, melynek a terminusa lejárt. Mint az anekdotabeli házaspár boldog élete, olyan ez is. A férj azt mondja: változatos boldogságban van része. A felesége minden reggel a fejéhez vágja a kávésfindzját. Ha eltalálja: az asszony örvend; ha nem találja el: a férj örvend.

A sok képviselő csoportokra oszolva beszél meg az aktuális dolgokat. Valjon mit hoz még Wekerle Bécsből, azonkívül, hogy a horvátoknak dorgatóriumokat hoz. A vakációt okvetlen. Mert a semmittevéssel már éppen jóllaktak. Ennek is meg van a maga határa, ahol az emberek eldarabontosodnak. Inkább legyen teljes bizonytalanság; mint a sorvadás, inkább dupla vihar őszzel, mint szánalmas vergődés egyfolytában.

A folyosók sarkain feltűnnek a szereplő egyéniségek. Wekerle távollétében a kabinetet most gróf Andrássy Gyula irányítja. Vele jön az alkotmánypárt tábora. Andrássy is azt mondja: már elég volt. Kossuth Ferencz ebbe a kérdésbe nem szól bele, a miniszteri szobából egyenesen a terembe megy és leül a helyére. Neki egyetlen gondja, hogy bár már törvény lenne a megobstruált javaslatból, mivelhogy a vasutak részére erre van szükség és nem közjogra. A közjogtól még soha a világ egyetlen vasutja se indult el s egy se állott meg. (Csakhogy minálunk ha baj kell, mindig előlép a közjog, a hét fejtű sárkány. Ezuttal a fejek közül kettő vicsorgatja a fogakat, a magyar és a horvát.)

A szélső baloldal táborában Polónyi Géza

mutatkozik, fiával Dezsővel jövén, de akitől nyomban elvállik. Más szenzáció az már, nem a tegnapi beszéd, ami a képviselőket Polónyi Géza köré gyűjti. A Lengyel-Polónyi pörnek egy új fejezete került a nyilvánosság elé. Erről disputál az egész tábor a miniszteri szobától kezdve a buffettig, mihelyt a szereplők és hozzátartozók feltűnnek. S néhány percze feledve minden más baj. Mint az utcán járkáló embertől, ahogy elmúlik a tyukszemfájás, ha egy tömegbe kerül, ahol két ember gyilkos szándékkal fog kést egymásra. Lengyel Zoltán nincs itt, helyette jogi képviselője és védője, Vázsonyi Vilmos jelenik meg. Ugy tudja azonban mindenki, hogy ez a per inkább a Vázsonyi és Polónyi dulakodása, semmint a Lengyel pöre. A társalgó táján mutatkozik Polónyi Dezső, amikor Vázsonyi az ellenkező poluson az elnöki szoba közelében van. És amidőn Polónyi Dezső kerül ide, akkor Vázsonyi van tulfelől. Így tart ez egy darabig, amíg elindul Bródy Ernő, mint rendkívüli meghatalmazott követ, Vázsonyitól Polónyi Dezsőhöz, Polónyitól Vázsonyihoz.

— Ugy nézem — szól valaki — hogy az urak a végén ki fognak békülni: összeülekeznek egy kloáka felett, melyet áthidalnak, miután beledobták és elpusztították a jó izlést.

Polónyi Dezső elmegy, az apja itt marad és a terembe lép. Vázsonyi is a terembe megy. Mind leülnek a helyükre és várják, hogy történjék valami országos dolgokban is.

Az utolsó horvát mohikán beszél. Egy Barcsics Erazmus nevű. Most mondja: nagyon sajnálja, hogy a horvát-magyar barátság megbomlását kell látnia.

Ugy látszik szintén ma érkezett, avagy aludt mostanáig. Most gondolkozik a horvát-magyar barátság megszakadásáról, amikor már a csatában a lövegek nagy része is elfogyott.

— Elég! Elég! — kiáltják a magyarok — üljön le szegény vándor. Adjatok vizet neki.

Barcsics Erazmus leül.

— Több semmi — szól Supiló.

Nincs több. A folyosókon megszólalnak a villamos csengők. A képviselők betódulnak. Justh Gyula nagyot ráz az elnöki kolompon és végre kihirdeti a megváltó ígét:

— Szólni senki sem kíván, az általános vitát bezárom.

Bevégeződött a vasutas-javaslatok általános vitája. Befejeződtek a cserebogár-beszédek és ime már közeledünk a szavazásokhoz.

De csak közeledünk. Mert van még egykét „hanem“, mivelhogy obstrukció van és az obstrukciónak mindig érvényesítenie kell ama tulajdonságát, hogy normális helyzet helyett abnormitást csináljon.

II. A torz-tükör.

Az állatkert bejárájánál torzító tükrök vannak. Egyik széles, lapos alakot csinál a beletekintőből. A másik végtelen hosszú, nyurga figurát. Ilyen torzított mása kerül elő most a nagy obstrukciónak.

A horvátok éjszakai gyűléseken áttanulmányozták az egykori magyar obstrukciót és próbákat tartottak belőle s most aztán az ülésen előszedik a tudományukat.

Az általános vita be van zárva, az előadó lemond a szólás jogáról, de azért még nem következik a szavazás, hanem következik a torzító tükör. Vannak határozati javaslatok magyarul és horvátul, amelyek abból a czélből készültek, hogy ahány határozati javaslat van, annyi horvát hosszujáratu szónok beszélhet még az ismeretes témáról, a cserebogarak halhatatlanságáról. Ezenkívül vannak házszabály-

szónokok, vannak ivek, melyeken névszerinti szavazásokat kérnek, meg más ivek, melyeken e névszerinti szavazások másnapra való halasztását kérik.

A magyarok tábora hűledezve nézi a torz-képeket. Csak talán nem jutunk oda, hogy a nemzeti jogokért folytatott parlamenti harc kigunyolásához szolgáljunk statiszták gyanánt. De bizony igen. Ime, vita kezdődik a felől, hogy a horvátul írott határozati javaslatokat figyelembe kell-e venni vagy nem. Justh Gyula kijelenti, hogy a törvény és a házszabályok értelmében ezeket nem lehet figyelembe venni, nem szabad szavazásra bocsájtani. Ugyanezen állásponton van gróf Andrássy Gyula is és ezt hangoztatja hasonlóképen Ugron Gábor.

Hanem erre a horvátok hozzáfogtak egy nagyobb szabású házszabályvitához.

Ugyancsak előfordult, hogy a horvátok néhány egyforma szövegű határozati javaslatot is nyújtottak be, csak azért, hogy mindegyikkel biztosítsanak egy-egy szónok részére időpocsékoló felszólalási jogot. Nyilvánvaló, hogy itt rosszul tanulták meg a leckét, mert a magyar obstrukcióban egyforma szövegű határozati javaslatok nem fordultak elő. Mindegy: vészett fejszének a nyele fordul, ebből is lehet legalább házszabályvitát csinálni.

Beszél már Popovics Dusán, beszél Magdics Péró.

A magyar képviselők zugolódnak, lármáznak, tiltakoznak. Az ülést fel kell függeszteni. Kimennek a folyosóra és ott lázonganak:

— Ezt a vitát nem lett volna szabad megengedni. Nem tőrjünk.

Most megint bemennek. Még folyton a horvátok házszabályvitáznak. A magyarok csoportokba gyűlnek és hangos beszélgetésekkel tüntetnek. Olyan mint a dagadó tenger hullámainak a csapkodása a feltöltött és erősen megalapozott part körül: az elnöki emelvényt csapkodja. Fent ül Justh Gyula és hallgatja a háborgást. Lent az ellen-elnök Rakovszky István jár-kél kezében a házszabályokkal, majd leül Andrássy Gyula mögé, vele konferál, megint feláll, ismét leül, szót kér, félbehagyja, ismét leül.

Beszél Lorkovics, beszél Babics-Gyalszky Lyuba, Lukinics, Zagorác ismét és újból Surmin. A zajt nem lehet kibírni. Justh Gyula már rendreutasította Somogyi Aladárt, most meg Markos Gyulát, aki azonban tovább folytatja s erre azt mondja az elnök, hogy legyen csendben, mert különben a mentelmi bizottsághoz utasítja.

Már itt baj van. Tessék elképzelni a helyzetet, hogyha a magyarok kerülnének a horvát obstrukció miatt Potocsnják-sorsra. A magyarokat ha vinnék a mentelmi-bizottság elé a miatt, mert gátolni akarják a horvátok obstrukcióját. A gépezet lassan mozog, a kerekek nyikorognak.

Már csendesebben vannak, a horvátok már felvittek az elnökhöz két ivet. Az egyiken a határozati javaslatok dolgában névszerinti szavazást kérnek, a másikon kérik, hogy a szavazást holnapra halasztsák. A torztükrök.

Justh Gyula félre teszi az iveket. Nem tud segíteni a dolgon, úgy lesz a mint kívánják.

De az ülés azért folytatódik. Felhívják a záróbeszédek elmondására azokat a horvátokat, a kiknek határozati javaslatait nem kifogásolták. Novoszelo Mátyás nincs itt, a mikor szólítják. Helyette Popovics Dusán kél fel.

— Ez nem Novoszelo!

— Üljön le!

— Menjen a pokolba!

Már ekkor Justh Gyula is elérkezett a

türellem legvégső határállomásához és öklével nagyot csap az elnöki asztalra.

— Nem engedem meg, hogy más beszéljen, mint akit felhívnak. Ezt már nem tűröm! Így következett Zagorác István, meg Pinterovics Antal egy-egy keserves záróbeszéddel.

De holnap mégis névszerinti szavazással fog kezdődni az ülés. Egy torztükrör lesz itt, amikor a képviselők bejönnek. És ha tovább tűrnek, következni fog még egy névszerinti szavazás és még több, sőt készülődnek már a technikai obstrukció egyéb részeire, fabrikálják halomra a rengeteg sok indítványt, mind névszerinti szavaztatások társaságában, készülnek az apróbb és nagyobb torztükrök...

Csak hogy ezeket már nem érik el a horvátok hajasan, kopaszon is bajosan.

KÜLFÖLD.

A délfancia borkrizis.

— Támadás Clemenceau ellen. —

Clémenceau a kamarának jövő pénteki ülésén fogja igazolni Albert irányában tanúsított viselkedését. Az ellenzék újabb támadásra készül s reméli, hogy sikerülni fog a kormányt megbuktatni. Egy Montpellierből érkezett jelentés szerint a harmadik kerület polgármesterei a prefektushoz levelet intéztek, amelyben válaszolva Clemenceau ultimátumára, az elfogottaknak azonnal való szabadon bocsátását, a csapatok visszahívását és a borhamisítás ellen való törvény revízióját követelik.

Narbonneban különben rend és nyugalom van s a lakosság visszatért normális állapotába. A tiszteket már nem bojkottálják többé; a lakosság mindenütt udvariasan fogadja őket. A tisztek már járnak az étkezőtermekbe és kávéházakba, Narbonneban és a mozgalom egyéb középpontjaiban egészen megváltozott a kedv. Albert Marcelinnek nyílt és őszinte jelentése, a melyet Argeliersben tegnap elmondott, nagy lelkesedést keltett. *Albert háztetőről beszélt huszezer ember előtt s azt mondta, hogy azért utazott Párisba, hogy a kamara tárgyalásán jelen legyen s az volt szándéka, hogy a karzaton kifakadjon a nép képviselői ellen, akik süketek a mi panaszaink iránt és a mi nyomorunk iránt. De aztán, így folytatta Albert, megváltoztattam szándékomat és elmentem a miniszterelnökhöz, hogy letartóztassam magamat. Clemenceau elfogadott. Első szavai ezek voltak:*

— Ön nagy felelősséget vállalt magára. Ön mindenütt a polgárháborút hirdette.

— Ha mi, feleltem erre, az argeliersi bizottság tagjai, felelősek vagyunk, akkor mások még sokkal nagyobb felelősséget vetnek magukra.

Clemenceau ezután megvitatta velem a mi érdekeinket s aztán így folytatta:

— Ha ön visszamegy Argeliersbe s megmondja a bizottságnak és a lakosságnak, hogy a kormány mindaddig nem teszi le a fegyvert, amíg a községi képviselők nem térnek vissza a rendhez és törvényességhez, akkor ön szabad.

Erre én azt feleltem:

— Vissza fogok utazni vidékemre és elvállalom az ön által rám bízott feladat teljesítését.

— Ha eljárásának nem lesz sikere, mondta Clemenceau, akkor menjen el Montpellierbe és bocsássa magát a bíróság rendelkezésére.

Megígértem a miniszterelnöknek, hogy ezt meg fogom tenni, *minthogy nem volt pénzem, Clemenceau adott nekem száz frankot, hogy visszautazhassam. Jobbnak véltem tőle a pénzt elfogadni, mint mástól kölcsön kérni.*

A jelenlévő újságírók azt jelentik, hogy a *tömeg lelkesedése nagyon lelohadt, a mikor azt hallotta, hogy Albert Clemenceautól pénzt fogadott el.* Ugy látszik, hogy a lakosságban szakadás állott be.

A Matin beiersi és montpellieri jelentése szerint a 17. gyalogezred Tuniszba indulása nagy izgatottságot keltett a lakosságban. Rendzavarástól tartanak. A lap azt hiszi, hogy a zendülőket Sfaxban fogják kiszállítani a hajókból és Gaikába, egyik legtávolabbi helyőrségre viszik, ahol a *büntetőzászlóaljak helyiségeibe fogják őket beszállítani.* A büntetőzászlóaljakat más helyekre viszik. A zendülőket szállító különvonat éjjel tizenegy órakor ment keresztül Marseillen. Toulonban a pályaudvar bejáróit, ugyisintén a *vasúti vonat egy részét katonaság tartotta megszállva.* A zendülők nem tudják, hová viszik őket.

A kamara holnapi ülésén Clemenceaunak nehéz munkájába fog kerülni igazolnia magát a Marcelin Alberttel szemben tanúsított viselkedése miatt. Az ellenzék minden árnyalata kemény támadásra készül ellene és ennek a támadásnak Jaurés már ma beharangoz, amikor ezeket írja a Humanitéban: *Vajjon lesz-e elég ereje a képviselőháznak, hogy megrendítse ezt a kormányt, amely pipogyságával és tehetetlenségével kísérel minden válságot és semmiféle problémát megoldani nem tud.* Elvégre belefáradtunk már abba, hogy minden szomorú drámából megalázó komédia váljék.

Montpellierben Marcelin Albert ma délután megjelent a bíróság előtt.

A 17. gyalogezred zendülő katonáinak száma összesen 550. Amidőn a katonákat a kikötőbe szállították, ketten elmenekültek. Tuniszba érkezésük után a zendülő katonákat öt századba fogják beosztani, amelyek együttesen egy zászlóaljat fognak képezni.

Ausztria-Magyarország új belgrádi követe. Mint már hetekkel ezelőtt jeleztük, a királynak hozzájárulását adta ahhoz, hogy báró Czikkann Móríc belgrádi rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter saját kérelmére ezen állásából visszahívassék és kinevezte gimesi és gácsi dr. Forgách János gróf rio de janeirói rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert ezen állásától való egyidejű fölmentése mellett rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterré a szerb királyi udvarba.

A politikai helyzet Ausztriában. Az osztrák liberális németek nem tudnak belenyugodni abba, hogy *Weisskirchnert*, Lueger kebelbarátját választották meg tegnap a képviselőház elnökévé s hogy a liberális németek, ami eddig még sohasem fordult elő, egyáltalán nincs az elnökségben képviselve, mert első alelnökké egy cseh, második alelnökké pedig lengyel választottak. Azt mondják a liberálisok, hogy Ausztriában ma tulajdonképpen Lueger az ur, mert Weisskirchnert a kormány akarata ellenére választották meg elnökévé s hogy a kormány legszivesebben Ebenhochot látta volna az elnöki székben. Ha Ebenhoch lett volna az elnök, ez a klerikális hatalmát nem mutatta volna oly kétségbevonhatatlannal, de a tegnapi szavazás azt bizonyítja, hogy a németek közt senki sincs, aki Lueger akarata ellen merne cselekedni, sőt még a liberálisok sem merik véleményüket nyilvánítani. A bécsi lapok véleménye szerint a kormány, ha élni akar, Lueger kezétől függ és Lueger ellenére sem az államszükségletek, sem a kiegyezés nem fog megszavaztatni s a kormány új adókat is csak Lueger beleegyezésével hozhat be. És ezt abból következtetik, hogy Weisskirchner nagyon népszerűtlen, nem is akarta senki elnöknek, csakis Lueger s ha Lueger mégis keresztül tudta vinni akaratát, ez olyan erőpróba volt, amit nem lehet félreérteni. Azok az osztrák képviselők, kiket a német haladóparti program alapján küldtek az osztrák képviselőházba, ma délelőtt tíz órakor értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy német haladópart név alatt külön pártklubot alakítanak. Ezzel tehát végleg eldőlt, hogy a német haladópartiak nem lépnek be a német nemzeti szövetség czimen alakított német pártgyűlésbe, melynek megalakításánál a felekezeti szempont hangoztatása és a bécsi szabadelvű képviselőkkel szemben elfoglalt álláspont, valóban szabadelvű és haladóparti körökben olyan nagy visszatevészt keltett. A német haladóparti klub összesen

15 képviselőből áll. A bécsi hasonló program alapján megválasztott képviselők: dr. Kuranda, báró Hock és dr. Ofner nem léptek be a párt kötelékébe.

A német haladóparti képviselők kommunikéje szerint a képviselők „Német Haladóparti-Egyesülés” neve alatt egy nagy egységes német párt alakításáig taktikai okokból egyesültek. A német haladóparti képviselők kijelentik, hogy eddigi pártelvéik sértetlen fentartása mellett készek egy most alapított szövetségbe, mint a később alakítandó nagy egyesületbe lojálisan belépni, illetve annak alakításában közreműködni.

A „Tagblatt” arról értesül, hogy a kormány a holnapi ülésen be fogja terjeszteni a házszabályok módosításáról szóló javaslatot, amely több fontos újítást tartalmaz. Így kimondja, hogy csak az előadó szólalhat fel korlátlan terjedelemben, az egyes szónokok ellenben az általános vita során csak háromnegyed óráig, a részleteknél csak husz perczig beszélhetnek. Egy új rendelkezés kimondja, hogy a törvényjavaslatok felett csak száz képviselő kérhet névszerinti szavazást. A rendező képviselőket az első alkalommal 5, ismétlődés esetén 14 ülésről ki lehet zárni. Ha képviselő valakit a parlamenten kívül megsért, a Ház az illetőt bizonyos napokra eső díjainak levonásával büntetheti.

A kormány törvényjavaslatot készít benyújtani, amelylyel a képviselők eddigi napidíjai helyét állandó évi illetményeket állapít meg. A képviselői illetmény az utiköltségekkel együtt 7000 korona lesz.

Egy parlamenti lap tudósító jelentése szerint a különböző nemzetiségű agrárius képviselők ma délután az agrárius érdekek védelmére alakítandó közös egyesület tárgyában tanácskoztak. Hosszas vita után héttagú bizottságot választottak, amely ki fogja dolgozni a szabályzatot és az egyesület megalakulására előkészületeket tesz.

Az angol felsőház reformja. A harc, melyet Campbell-Bannermann az angol felsőház ellen megindított, nem úgy fog lefolyni, mint ez a reform más országban történt volna meg. Bannermann ugyanis tudta, hogy ha mindjárt azon kezdte volna, hogy egy törvényjavaslatot terjeszt be, hogy ezt az alsóház hiába fogadta volna el, a felsőház ugyis elvetette volna. Egyelőre tehát azon kezdte, hogy egy határozati javaslatot terjesztett az alsóház elé, amelyben az alsóháztól felhatalmazást kér ennek a javaslatnak kidolgozására. Ennek folytán a határozati javaslatból nem is lehet tiszta képet alkotni arról, hogy a reformot hogyan gondolja. Csakis annyi kétségtelen, hogy a felsőház vétőjogát korlátozni akarja s végeredményben a döntés az alsóház kezében legyen. Már közöltük a határozati javaslatot s a miniszterelnök beszédét, amelyben úgy kontemplálja, hogy a felsőház vétőjogát ugyanazzal a javaslattal szemben csak kétszer gyakorolhassa s ha ugyanaz a javaslatból a felsőház beleegyezése nélkül is törvény lesz. Nem igen lehet bizni abban, hogy a miniszterelnök ebben a harcban sikert érjen el, mert az egész harczmodora erélytelen. Ezért elégedetlenek vele a képviselőházban ülő radikálisok. Az alsóház tegnap az egész ülés ideje alatt a kormánynak a felsőház reformjára vonatkozó rezolúcióját tárgyalta. *Hederson* munkáspárti képviselő javaslatot nyújtott be, amely a *felsőház megszüntetését indítványozza.* *Churchill* liberális képviselő a lordoknak az iskolai törvényjavaslat tárgyában elfoglalt magatartásáról szólott és kijelentette, hogy a *leghatározottabban vissza kell utasítani a lordok azon állítását, hogy ők a népnél jobban tudják, mi kell a népnek.* Az így a küzdelem első stádiumában áll. *Hevesen támadja a felsőházat és azt mondja, hogy az nem nemzeti intézmény. A lordok vétőjogukat a legpiszkosabb és aljasabb bestelenségekre használják.* (Helyeslés.) Littleton konzervatív képviselő és több más ellenzéki szónok a felsőházat védi, mire a tárgyalás folytatását elhalasztották.

A helyzet Oroszországban. Oroszországban a helyzet nagyon bizonytalan. A kormány szigorúan kezeli a diktatúrát. A sajtót elnyomja. Eddig nyolcz újságot teljesen megszüntettek, hét hírlap-írókat a bíróság elé állítottak, három szerkesztőt és egy kiadót bebörtönöztek és tizenkét lapot összesen 40.000 korona pénzbírsággal sújtottak. A N. W. Tgbl. pétervári levelezőjének hiteles értesítése szerint az új дума összehívása előtt nem fog a kabinetben változás beállani. A kadétpárt Teriokiban tartott kongresszusán elhatározta, hogy a választáson részt vesz ugyan, de a jobboldallal semmiféle paktumba bele nem megy. A zemsztvó-kongresszus minap már közölt táviratára Stolypin miniszterelnök azt válaszolta, hogy bízik az orosz nemzet életképességében és boldog, hogy segítségére lehet a zemsztvó-tagoknak azon reformok megvalósításában, amelyeket Miklós czár megjelölt. *Reméli, hogy erős kézzel képes lesz helyreállítani a rendet és lehetőségét teremteni annak, hogy a nemzeti élet a nyugodt alkotás medrébe visszatérjen.*

De a forradalmi párt aligha fogja egykönnyen feladni a harcot. A londoni „Evening News” odesszai tudósítója ugyanis a következőket jelenti lapjának: „A több hónapi gondos szervezés, amelyet az orosz forradalmi-párt úgy a hadsereg és haditengerészet, valamint a munkásosztály között előkészített, újra nyílt küzdelemmé fejlődött a kormányhatalommal szemben. A komiték fegyveres felkészítésére a szociálisták és nihilisták ugyiszólván a katonaság segítségével csatlakoztak. Az általános felkészülés még ezen a héten ki fog történi, amelynek első eredménye Sebastopol eleste lesz. Az erre vonatkozó utasítást pénteken adták ki. Ennek főpontjai a következők: A partról adandó előzetes megállapított jelre bizonyos hajók legénysége a tisztikart elfogja, a hajókat a kikötőbe vezeti és ott olyan állást foglal, ahonnan három erősséget, amelyek előre láthatólag lojalissá maradnak, ágyúkkal kereszt-tűbe vetetnek. Amikor ezek a hajók a kikötőben megjelennek, akkor a főarcbocza vont vörös zászlóval a többi erődök tüzéségének, akik a forradalmárok közé tartoznak és amelyeknek tisztikara részben forradalmár, jelt adnak, hogy a lojalis tisztiket távolítsák el és az ágyúk tűzét irányítsák a városi épületekre, a „fekete százak” és a „valódi oroszok szövetsége” központi tanyájára. Az első ágyulövés a kaszárnyákban elhelyezett katonaságot fegyverbe szólitja. A czárhoz hű maradt katonaság börtönbe vetendő s ezeknek az ezredeknek kaszárnyái pedig bombázzandók. Ugyanczen idő alatt a munkások a gáz-, vílamossági és vízvezetéki vezetékeket elvágják, valamint a vasut, a táviró és a telefon-szolgálatot megszakítják. Mindez a munka hat órai időtartamot fog igénybe venni, azután az arsenálokat, a fegyverkereskedéseket, bankokat stb. kifosztják. Minden zsákmány a bizottságnak adandó át. A környékbeli parasztsággal előzetes szerződéseket kötöttek az élelmiszerek szállítására. Pótlólag jelentik még Odesszából, hogy hivatalosan elismerték, hogy hatvan tisztet, többnyire aiantasokat, elfogtak.

Ma reggel hat kozák és két katona által kísért kocsi ellen, amelyen 250.000 rubelt szállítottak a postáról a birodalmi bank fiókjába, rablótámadást intéztek. Amidőn a kocsi az Erivan-térre ért, óriási erővel egy bomba robbant fel. A téren lévő közönség vad futással menekült. A zavar fokozása végett a rablók egymásután több bombát vetettek, amelyek hatalmas dörejrel robbantak fel. A kocsi a rajta lévő pénzeszközökkel nyomtalanul eltűnt. Az áldozatok számát még nem sikerült megállapítani. Csak annyit tudni, hogy két katona életét veszítette. A rablók számát nem tudni.

Ma éjjel merényletet követtek el a Pétervártól 9 kilométernyi távolságban fekvő tűzészeti főraktár ellen, amelyben nagymennyiségű robbanóanyag és lőpor van felhalmozva. A merénylők megölték az őrséget. Amidőn az őrség lövéseire az őrző odaérkezett, a merénylők elmenekültek és amidőn a környéket átkutatták, már senkit sem találtak. Carskoje-Seloban egy forradalmár, aki ezredesnek volt öltözve, letartóztatták. Az illető megtagad minden felvilágosítást.

A Lodz közelében fekvő Roticzinyben egy 25 emberből álló banda megtámadta a Müller-gyárat. Az odasiető katonaság sortűzetet adott. Néhány ember elesett, többeket letartóztattak.

A válság Portugáliában. Annak a súlyos alkotmányválságnak, amelyben most van Portugália, úgy látszik, komolyabb következményei lesznek, mint ahogy azt Carlos király eleinte gondolta. Hivatalos jelentések telekürtölték a világot hamis hírekkel arról, hogy a nép mennyire boldog az abszolutizmus miatt, s hogy áldja a királyt, amiért az alkotmányt felfüggesztette. Igaz ugyan, hogy a portugál kormány szigorú cenzurát hozott be a hírlapokra és a táviratokra, de azért lassankint mégis megbízható jelentések érkeznek a valóságos

állapotokról. A Daily Mail jelentését arról az oportói tüntetésről, amelyet a miniszterelnök ellen rendeztek már megemlítettük néhány nappal ezelőtt, s ma újabb részletek érkeztek. E szerint az egész országot azok a tüntetések foglalkoztatják, melyeknek a tárgya Franco miniszterelnök oportói utazása alatt volt és melyek a lissaboni zavargásokkal olyan nyomatékosan értek véget. Azokat a rokonszenves tüntetéseket, melyeket a miniszterelnök mellett pártbívei rendeztek, mindenütt tulharsogták a hasonlíthatatlanul számosabb ellenpárt zajos ellentüntetései. Ahol a vonat elhaladt, a pályaudvarokat mindenütt csendőrök és katonák őrizték, amikor pedig a miniszterelnök Oportóba megérkezett, ott olyan zavargások törték ki, melyeknek sebesültjei és halottjai voltak. A miniszterelnököt, amikor Lissabonba visszatért, ezekre és ezekre menő izgatott néptömeget fogadta, mely nemcsak a pályaudvar környékét, de az összes szomszédos utcákat és tereket megtöltötte. Nemcsak a főváros egész rendőrsége volt talpon, de igen nagyszámú katonaság is kivonult, hogy a diktatort megvédelmezze. A tömeg megtűközött a katonasággal és órákon át véres harcok folytak, melyeknek számos halottja volt. Az üzleteket és kávéházakat sietve bezárták és csakhamar barrikádokat építettek, melyekről a katonaságot kövekkel dobálták meg. A pályaudvaron több kiváló ellenzéki vezér is megjelent, kik a pályaudvarról csak akkor távoztak el, amikor megjelent a hadügyminiszter és őket a távozásra azzal a kikötéssel vette rá, hogy a miniszterelnököt, amikor a vonatból kiszáll, nem fogják éljenzéssel fogadni. A miniszterelnök pártjában nagy levertség uralkodik, mert érzik, hogy a hatalmas mozgalommal nem fognak megküzdhetni. Másnap a harcokban agyonlőtt tekintélyes kereskedő halála miatt a gázs jelűl az összes üzletek zárva maradtak. Az ellenzéki lapok gyászlobogókat tűztek ki és gyászkeretben jelentek meg. A miniszterelnök megérkezése után azonnal hosszú konferenciát tartott a királylyal. A konferencia eredményéről ellentmondó hírek kerültek forgalomba. A hírek egy része szerint a miniszterelnök lemond, más hírek szerint Lissabonban oszromállapotot hirdetnek. A portugáliai antindasztikus mozgalom, mint Madridon át Lissabonból Londonra érkezett táviratok egybehangozón jelentik, a királyt a válság felé hajtják. Az esetben, ha Carlos király elvesztené a trónját, sokkal valószínűbb, hogy helyét köztársasági uralom fogja felváltani, mint az, hogy a trónpretendenst ültetik a trónra, mert az utóbbinak az országban nincsenek szervezett hívei, míg a köztársasági párt számos egyesülettel rendelkezik, melyek bárha felosztatták őket, utokban tovább működnek. A lissaboni diákság is igen erélyesen csatlakozott a köztársasági propagandához. Az egyetemi hallgatók hétfőn este gyűlést tartottak, amely a Marceillaise éneklésével ért véget. Csendőrség szét akarta kergetni a gyűlést, de a diákok nem tágitottak mindaddig, míg a csendőrök kardot nem rántottak. Az erre következett harcban több ember kardcsapásoktól súlyosan megsebesült. Még csak az az egy remény van a véres polgárháború kitörésének elkerülésére, hogy Carlos király a 12-ik órában megmondja a dolgot és Franco miniszterelnököt elbocsátja. Carlos király Edward angol királytól levelet kapott, melyben ez neki mint rokona és barátja azt tanácsolja, hogy szánja el magát erre a lépésre, még mielőtt nem késő, mert trónjának a fentartása ezt okvetlenül megköveteli.

A hágai békekonzferencia. A hágai konferencia első bizottságának első albizottsága tegnap délután Bourgeois elnöklésével ülést tartott, amelyen Martens orosz delegátus Oroszország nevében 4, Kriege német delegátus 1 javaslatot terjesztett be a nemzetközi viszályok békés kiegyenlítése tárgyában. Az amerikai delegátusnak a Drago doktrinára vonatkozó javaslata így szól: „Egyeseknek államokkal szemben fennálló követeléseinek erőszak alkalmazásával való behajtása csak akkor engedhető meg, ha előzőleg döntőbíróági ítélet hozatott, amely megállapítja, mily idő alatt tartozik adós állam adósságát törleszteni.”

Az első albizottság elnökhelyettesé Fusinatot

(Olaszország), titkárrá D'Estournelles Konstant (Franciaország), előadóvá Guillaumet (Belgium) választotta.

A békebizottság elnöksége délután ülést tartott, amelyben a munkaprogramot tárgyalta. Elhatározták, hogy az első bizottság kedden, a második szerdán, a harmadik csütörtökön, a negyedik pénteken délután és az albizottságok a főbizottság tanácskozását követő napon tanácskoznak. Hétfőn és szombaton nem lesz ülés. Az állandó békebíróásra vonatkozó német és angol tervezetek megvizsgálására kiküldött bizottság tagjai közé Kriege (Németország) és Ronault (Franciaország) mellett Sir Edvard Fry angol delegátus is tartozik. Fry az első albizottság elé terjesztette a hulli incidens dolgában kiküldött vizsgáló bizottság szabályzatát is.

Ferrara delegátus a kubai delegáció titkári állásáról lemondott azzal az indoklással, hogy forradalmár-anarchista multjáról elterjedt hírekre való tekintettel kormányának nem akar kellemetlenségeket okozni.

A Daily Mailnek jelentik Hágából, hogy az angol delegátusok ma tanácskoztak más államok képviselőivel a leszerelésről. Az angol delegátusok kijelentették, hogy készek e részben javaslatot tenni.

Az opiumszívás ellen. Egy tegnap este Pekingben közzétett császári ediktum kötelességévé teszi minden hivatalnoknak, hogy az 1906. november 20-án kelt opium-ediktumot a legnagyobb szigorúsággal foganatosítsák. Az ediktum előírja továbbá, hogy adatok gyűjtendőek arra nézve, vajjon mekkora terület van ezidő szerint mákkal bevetve és jutalmat ígért azon hivatalnokoknak, akik az opiumszívás korlátozására hozott rendeletet szigorúan végrehajtják s szigorú büntetéseket azoknak, akik engedelmességet mutatnak.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Megsemmisített határozat. Még a letűnt korokban történt, hogy Révész Lajos turkevei lakos gyermektelenségi bizonyítványt kért a IX. kerületi előljárástól, amely elutasította a kérelmet. Felebbezés folytán az ügy a közigazgatási bizottság elé került, amely Rudnay Béla királyi biztos elnöke mellett tartott ülésében szintén elutasító határozatot hozott. Révész Lajos erre a belügyminiszternél felülvizsgálati kérelemmel élt. Azt mondta a felülvizsgálatot kérő felterjesztésében, hogy olyan közigazgatási bizottság, melynek elnöke királyi biztos lehet, országos törvényeink nem ösmernek. Abban a közigazgatási bizottságban nem a törvényesen megválasztott, illetve ki nevezett tagok foglaltak helyet, tehát nem illetékes hatóság hozta a határozatot. Gróf Andrássy Gyula helyt adott a felülvizsgálati kérelemnek, megsemmisítette az említett határozatot és újabb határozat hozatalára utasította a közigazgatási bizottságot.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszternek erre vonatkozó leirata így szól:

Magyar királyi belügyminiszter.

Szám 85443/1906.

A székesfőváros közigazgatási bizottságának,

Budapest.

A székesfővárosi IX. kerületi előljárása által 1906. évi február hónap 1-én 3400. sz. a. elsőfoku és a közigazgatási bizottság által 1906. évi márczius hónap 12-én 1425. sz. a. másodikfokon hozott és érdemben egybehangozó határozatokat, Révész Lajos turkevei lakos felülvizsgálati kérelme folytán megvizsgálván, az idézett másodikfoku határozatot az 1901. XX. t.-cz. 3. szakasza alapján megsemmisítem és a közigazgatási bizottságot újabb törvényszerű határozat hozatalára utasítom.

Az 1876. VI. t.-cz. 6. szakaszának rendelkezése szerint ugyanis a közigazgatási bizottság elnöke a székesfővárosban a főpolgármester, vagy a polgármester, tehát nem az elnökölt s a hozott határozatot nem az írta alá, aki arra a fent hivatkozott törvényes rendelkezéseknél fogva hivatva van ezen határozatot, mint törvényellenes eljárás mellett keletkezettet megsemmisíteni kellett.

A felterjesztett iratokat további eljárás végett idezártan visszaküldöm.

Budapest, 1907. évi június 13-án.

A miniszter helyett:

Hadi, s. k.

államtitkár.

Fábrý főispán bucsuja, Ma bucsuzott el Fábrý Sándor főispán Hódmezővásárhely közönségétől. Este a távozó főispán tiszteletére bankett volt, majd azután szerenádot rendeztek.

Miskolc város közgyűlése. Miskolc dr. Szentpály István polgármester elnöklésével tartott közgyűlése elhatározta, hogy a város létesítendő vízvezetési és csatornázási műveinek tervei elkészítését s az építendő mű építésének feltételeként 40.000 korona ajánlati összegért Varga József fővárosi mérnökre bízta. A vízművek érdekében a földművelésügyi miniszter a szükséges kisajátítási eljárásokra a várost felhatalmazta. — Tudomásul vette még a közgyűlés, hogy Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter a Miskolc—gömöri pályaudvar vágányának áthelyezését 800.000 korona költséggel elrendelte, hogy továbbá dr. Fejérváry László muzeumból egy Miskolcra építendő kulturális céljából a tárgyalásokat a polgármesterrel már megindította. A város elhatározta továbbá, hogy rendőrség helyett csendőrséget alkalmaz és ez ügyben a belügyminiszterhez fölterjesztést intéz.

Helységnevén változtatás. A belügyminiszter Ó-moravica község nevét, mai rendeletével Kossuthfalvára változtatta.

Szegeden a mai napon kezdődött városi közgyűlésen főjegyzőnek egyhangulag Taschler Endre tanácsnokot, tanácsnoknak szótöbbséggel Balogh Károly alszámvevőt, helyettespolgármesternek Fodor Károlyt és alügyésznék Simo Elemér ügyvédet választották meg.

Nyerő község képviselőtestülete elhatározta, hogy jgyzőkönyveit ezentúl németül és románul felváltva vezeti.

Az idegesség.

— A legújabb vizsgálódások. —

Az utolsó évtizedekben hozzászórtak ahhoz, hogy a nagyvárosok fejlődését tegyék felelőssé a lakosság fokozódó idegességeért és halandóságáért. Az okok olyan egyszerűeknek látszottak, hogy legott hittek bennük. A közlekedés örületes gyorsasága, az utcák hangos zajja, az egészségtelen levegő és az állítólag egyre hevesbedő küzdelem az anyagi létért, ezek voltak a tényezők, melyek összességükben állítólag korunk neuraszténájának és hisztériájának okozói. Higienikus okokból prédikálták a természethez való visszatérést és a „kulturá"-tól való elfordulást. Most Steckel Vilmos tanár könyvet írt az idegesség okairól, olyan tanokat hirdet, melyek annyira ellentétben vannak a megszokott elméletekkel, hogy némely okfejtése és következtetése mindnyájunkat érdekelhet. Krafft-Ebinggel ellentétben, aki a neuraszténáról azt állította, hogy korunkra a kiélt, elhasznált, neuropatikus dekadencia bélyegét nyomja, Steckel arra figyelmeztet, hogy a neuraszténiát, hisztériát és hipochondriát már a legrégibb orvosok ismerték és leírták. A középkorban hisztériás járványok léptek fel, aminők ma csupán Oroszországban ismeretesek, hol éppen a kultúra hiánya mozditja elő a járványok keletkezését. Az sem áll, hogy a nagyváros okozza az idegességet, hogy a nagyváros a kort megrövidíti. Az összes statisztikák azt mutatják, hogy jelenleg a halandóság nagy városokban kisebb, mint falun. Arról is sokat beszélnek, hogy az elmebetegségek szaporodása a kultúra rovására irandó, hogy a nagyváros a maga izgalmas életével tenyészt az elmebetegeket. Ez is csak olyan igazság, mely rövid életű. Nemrég dr. Gaupp V., a párisi elmekórtani klinika anyagán kimutatta, hogy a felvett betegek 70—80 százaléka nem is párisi, hanem vidéki születésű. Ez legfőlegben annyit bizonyíthat, hogy a nagyváros a nem benne születettnek, a nem az ő intézményei között felnövekedettnek az idegzetere gyakorol romboló hatást. A városiak alkalmazkodtak az új élethez. Az idegesség ugyan összefügg a kultúra fokával, de más értelemben, mint ahogy eddig gondolták.

A legújabb pszichológiai kutatás eszméjete szerint azt lehetne mondani, hogy voltaképp nem az az ideges, akit annak tartanak, hanem csak a „másik“, a második, *belső* ember az egyénben, a második én, aki az emberben hat, akit az akarat vagy külső körülmények elnyomnak, de aki megkívánja a maga egyéni jogait, a maga kifejezését, kifejlődését. Közönséges, szinte pórias példa, melyet Steckel idéz, illusztrálja ez:

Ideges férj délben negyedórával később jön haza. Neje nyugodt hangon kérdi:

— Nem jöhetsz pontosabban? Hiszen tudod, hogy a gyermekeknek iskolába kell menniök!

Mit felel az ideges?

— Hihetetlen, hogy' zsarnokoskodol rajtam! Avagy azt hiszed, hogy szórakozásból maradtam tovább az üzletben, vagy tán az utcán más nővel dévajkodtam? Még otthon sincs az embernek nyugta. Ilyen körülmények között lemondok az ebédről.

Bámulva áll a nő és nem bírja megmagyarázni ezt az izgatottságot. Apró, ártatlan megjegyzés és utána ily szörnyű izgalom. Ennek a különös viselkedésnek az oka öntudatlan lelkiáramlatokra vezetendő vissza.

A férfi a nő szerelemből vette el és súlyosan kellett neki a napi kenyérért küzdenie. Jómódu szülei éppen e házasság miatt nem akartak róla tudni. Azonfölül észrevette, hogy csalatkozott nevében. Rossz gazdaasszony volt, gyermekeit nem bírta nevelni, noha megpróbált mindent, hogy e két hibáján javítson. Ezt a férfit az a gondolat kínozza, hogy nevében csalatkozott és önkéntelenül fölmerült benne az eszme, hogy elváljon tőle. Ezt látta e viszony egyedül lehetséges megoldásának, egyedül oly megoldásának, mely szüleivel ismét kibékítheti és őt nagy vagyon öröksévé teheti. Igyekezett ezt a rut fondorlatot elutasítani magától. De öntudatlanul benne maradt és — ahogy a lélektan genialis uttorője, Freud szépen kifejezi — mint pszichikus idegen test hatott. Ebből az öntudatlan képzetösszegekből könnyen magyarázható az ő abnormis reakciója. Nem ő felelt nevének ily hevesen, aki szerette és imádta, hanem a „másik“, aki terhes bilincsnek érezte és el akart tőle válni.

Az idegességnek két oka tűnik ki ebből az esetből: a lelki harc és az öntudatlan képzetösszeg; az egyik előidézte a másikat és komplikálta.

Ez a mindennapi családi jelenet nagyon elemi, nagyon rövid megvilágító anyag. A „másik“-nak az indulatai nemcsak az egyének ki nem mondott gondolatösszegeire vezetendők vissza, örökölt hajlamok sora és vegyülése is behat rájuk, az egyének örökölt terheltsége családjá, fajá és környezete útján. Nincs kétség afelől, hogy Amerikában a neuraszténia új kórkép gyanánt merült föl. Ott a bűnösök raja sereglik össze, oda a túláradó energiák és egyének özönlének, akiknek szűk volt az óvilág. Ez őserő-termeszetek őstörőne utódaikban tovább élnek. Másrészt a társadalom bizonyos erkölcsi fokot kíván, nem ugyan az üzleti forgalomban, de a társadalmi érintkezésben puritán elvek uralkodnak. Miféle lelki harcokat küzdtek ki itten, azt csak jelezni lehet.

Ezekből a példákából csak az az egy látható, hogy a lelki harc az idegességnek egyedüli oka. A mezei parasztot babonás, vallásos képzelmenek rémei, a bűn ellen való küzdelem kergetik a pszichikus konfliktusba. A modern élet tévútja számtalan pszichikus harcot támaszt. Ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy a többi tényezőnek nincs jelentősége. De befolyásuk pontos vizsgálatnál nagyon szerény mértékre korlátozódik. Miféle visszaélést üztek az örökölt terheltséggel! Minden második embert örököltlen terheltnék tekintettek; átkutatták a családi archívumokat és ha a hatodik ősnél valami ideg- vagy elmebaj fedeztek fel, már megállapították tekintették a családi terheltséget. Még költőinket sem hagyták nyugodtan; megérték azt, hogy az utókornak az idegorvos boncolásával mutassák be őket.

És mi az igazság? A statisztika mind egyoldalú volt, az örökölt terheltség befolyását óriásilag túlbecsülték.

Csupán ha bensőnkben két irány küzd az uralomért, ha tudatos és öntudatlan érzés egymással küzd, ha energiánk nagy részét lelki harcok elnyomására és gátolására kell fordítani, akkor keletkezik neurózis. Az összes többi tényező csak egyengetik az idegbaj talaját, előkészítik, lehetővé teszik, de a döntő tényező egyedül csak a „lelki harc.“

Most már megértjük, hogy mennyiben jöhetnek tekintetbe az idegességnek előbb említett okai. Az autoerotikus, aki állandóan küzd sexualizmusával, mert fölteszi magában, hogy szűz lesz, de legyőzetik, ideges lesz, mert föméntelen erélytő kell e lelki harcra vesztegetnie. Élete állandó

harc, kívánság és aggodalom között. A szellemi munkás, ha oly munkát végez, mely hajlama ellen van, ha kényszerítve, akarata ellen ül az irodában, mikor szíve zenével, vagy más művészettel, vagy esetleg a természettel foglalkozik.

Szellemi munka, melyet szívesen és örömmel végez az ember, ártatlan.

Csak a „lelkiismeret“ finomulása teremti a lélek betegségeit. A számtalan akadály, fék, melyet őstörőneink elszenvednek, azok a számtalan vágyak, amelyeket el kell nyomnunk, amelyek azonban öntudatlanul tovább szunnyadnak, legsúlyosabb konfliktusaink okai. Ezen a ponton indult meg a híres bécsi buvár, Freud, alapvető pszichológikus munkája, aki dus tényhalmazt gyűjtött. Sikerkült neki kimutatnia, hogy különösen sexualis erényünk nagyon aláásott talajon nyugszik, hogy azok a tévelygések, amelyeket eddig perverzításoknak mondtak, kisebb vagy nagyobb nyomokban minden emberben megvannak, hogy majdnem mindenki makacs tusát viv őstörőneivel. Az elnyomás mértéke egyenes arányban áll az egyén erkölcsi magaslatával. Minél finomabb érzésű, gyengédebb, nemesebb gondolkodású az egyén, annál több elnyomási munkát végzett, annál könnyebben lehet ideges.

TÁVIRATOK.

A szerb agrárkérdés.

Belgrád, június 26. (Hivatalos.) A radikálisok által benyújtott törvényjavaslatnak megfelelően a szkupstina elhatározta, hogy a török-szerb háboruk után 1878-ban megszerzett területek lakóinak elengedi agrár-adósságait s ezzel a szerb agrárkérdés véglegesen rendeztetett.

A román határ.

Bukarest, június 26. A kamara törvényjavaslatot fogadott el, a mely kimondja, hogy a Sucava folyónak, amely Ausztria és Románia között a határt alkotja, szükséges a szabályozása.

Az angol alsóház ülése.

London, június 26. Az alsóház ma folytatta a kormányának a felsőház reformjára vonatkozó javaslatának tárgyalását. A vita során, melynek folyamán mindkét részről fényes beszédek mondtak, Lloyd George a kereskedelmi miniszterium elnöke a bur háborura tett célzásával élénk vitát idézett elő. Rövid ideig nagy nyugtalanság uralkodott. Az incidenst elintézték, mire a tárgyalás nyugodt mederben folyt tovább.

Közgazdasági távirat.

Csikagó, június 26. *Gabonaiózsde.* Zárlat. Buza irányzata szilárd, júliusra 92 $\frac{1}{4}$ K., szept.-re 95 $\frac{1}{4}$ K., — Tengeri állandó, júliusra 52 $\frac{1}{4}$ K.

Csikagó, június 26. *Terményiözsde.* Zsir jul.-ra 8.75, tegnap 8.87, szeptemberre 8.97, tegnap 9.07. Szalonna short clear — tegnap, —. Sertésus júliusra 15.95, tegnap 16.05.

New-York, június 26. *Terményiözsde.* *Gyapot.* New-Yorkban 12.90, jun.-ra 11.69, szept.-re 11.37. New-Orleansban 12.87. *Petroleum* stand withe. New-Yorkban 8.45. Filadelfiában 8.40, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178. *Zsir.* Vestern Steam 9.25. Rohe testvérek 9.25. — On 43.25—43.50. — Réz 24.00—24.—

A hosszulejárati liszteladás.

Leos, június 26. A hosszulejárati liszteladások és a külföldi tőzsdékkal való terménykereskedelem kérdésében kiküldöttek ma délután a földművelésügyi miniszteriumban bizalmas értekezletet tartottak, amelyen Fuchrich kereskedelmi tanácsos kimerítő referátuma kapcsán az összes kiküldöttek a forcizozott kölcsönös versenytől a lisztkereskedelemre származó bajokat világitották meg. Eközben a tisztességtelen verseny által a reális malomiparra, valamint a kereskedelemre hátramló hátrányokat tárgyalták. Különösen azt az állítólag gyakran előforduló visszásságot tették éles bírálat tárgyává, hogy rosszabb minőségű liszt jobb minőségűnek deklarálják. A hosszulejárati lisztállításra vonatkozó tilalom megfelelő szövegezése és bizonyos kautélák megállapítása révén a törvény megkerülésének hathatósan elejét lehetne venni.

Mozgó képek.

A háztartás jövőben.

Nagy érdeklődéssel olvastam, hogy „Első magyar háztartási részvényársaság” névvel legközelebb társaság alakul, amely központi háztartást fog nyújtani, amint most van központi fűtés, központi világítás, éppen úgy lesz központi vacsora és ebéd.

Tagadhatatlan, hogy óriási kényelem lesz, ha a háziasszony azt mondja a felszolgáló cselédnek:

— Juli! Erressz meg a leves-csapot! És jön a leves, amennyi kell.

Aztán leszól a háziasszony a telefonon:

— Halló! A központi konyha? Igen? Mi van? Borsó sülttel? Spenót? Jó! Spenótot kérek! — Juli! nyisd ki a főzelék-csapot!

És Juli kinyitja a csapot, odatartja a cső alá a tálat, amelyen keresztül nemsokára ömlik az adag spenót és ki potyog a borjuszült.

Ez már rendben van. — Mondom, mindez könnyű dolog; ha már kész az ebéd!

De a mig elkészül!

Ez már nem oly könnyű.

Lássuk, hogy is fog menni.

A konyhafelügyelő-bizottság értekezletet tart, hogy a másnap ebéd-programmot megállapítsa.

Az *elnök*: Holnap hölgyeim Barnáné, Kellerné, Szombathyné lesznek a naposok.

A *hölgyek*: Igen.

Az *elnök*: Kérem javaslataikat az ebédre vonatkozólag.

Barnáné: Azt hiszem, hogy miután tegnap marhahus-leves volt, holnap gomba-leves lehetne.

Kellerné: Miért gomba-leves? Az a mult héten volt. Talán inkább becsinált —

Szombathyné: Tiltakozom! A panaszkönyvben a becsinált ellen sokan szót emeltek . . .

Kellerné/Na igen . . . Nem csoda . . . a multkor Kudacsekne főzött! Hát tud a Kudacsekne főzni . . .

Az *elnök*: Hölgyeim! Tartózkodjunk a személyeskedéstől! Múltán nem tudunk megegyezni, — szavazzunk! felteszem a kérdést: Gombaleves? — kettő igen, egy nem. — Becsinált? Egy igen, kettő nem. — Tehát marad gombaleves. — Jegyzőkisasszony, kérem írja; leves — gombaleves. Következik a husétel. Van a hölgyeknek valamij indítványa?

Kellerné: Kérem szárnyast ne csináljunk! mindenki fehér húst akar . . . Honnan vegyünk annyi fehér húst . . .

Szombathyné: Jó, akkor borjухust zöld borsóval . . .

Barnáné: Nem bánom, de vigyázzunk, hogy mindenkinék egyformán jusson . . .

Az *elnök*: Igen a Groszmannék ugyanis az I. emeleten panaszkodtak, hogy két nap óta két dekával kevesebb húst kapnak . . .

Barnáné: Ez alávaló rágalom! Én jelen voltam a porciók levágásánál . . .

Kellerné: Nos megállj Groszmanné! ma két dekával többet adok . . . de nem lesz benne köszönet . . . Hanem a zöld borsó helyett mást kell . . . A Fuhrmanné azt mondta a multkor, hogy a zöld borsó már a könyökén nő ki . . .

Barnáné: Hát nőjön! Nem kérdezzük! Ha nem tetszik, mondjon fel! Most már azért is zöld borsót főzünk . . . Én is kértem öt tegnapelőtt, hogy szavazzon a kalarábé ellen és juszit is a kalarábéra szavazott . . .

Az *elnök*: De a Viharosy, a színész is, a gyakori zöld borsó ellen nyilatkozott . . .

Szombathyné: Igen? Az is a gyomromban van! Két hónapja hátralékban van az előfizetési díjjal . . .

Az *elnök*: Most jut eszembe valami! Hölgyeim, értéskre adom, hogy éppen ma kaptam egy bejelentést; két újságíró jön holnap, hogy tanulmányozza az új rendszerű háztartást . . .

Az *hölgyek*: Ah! Újságírók!

Az *elnök*: Igen. Irják, hogy hallották, hogy a ragout-levest, a ramsteakét és a gyümölcs-omlettet a mi részvényháztartásunkban kitűnően csinálják . . . dicsérték előttük . . .

Az *hölgyek*: Igazán kedves emberek . . .

Az *elnök*: Ma eljönnek, tehát vigyázzanak kérem . . . hogy a gombaleves és a borjuszült jól sikerüljön . . .

Barnáné: Bocsnát, de talán ragout-levest főznék . . .

Szombathyné: És ramsteakét sütnék . . .

Kellerné: És gyümölcs-omlettet készítenék . . .

Az *elnök*: A gyümölcs-omlettet az előfizetők nem szeretik . . .

Kellerné: Persze nem, ha a Hudacsekne csinálja . . .

Szombathyné: Vagy a Gorssmanné . . .

Barnáné: Vagy pedig a Viharosyné . . .

Az *elnök*: Tehát hölgyeim?

Mind: Ragout-leves, ramsteak és gyümölcs-rizs . . .

Az *elnök*: Nem bánom . . .

Kellerné: Én adok külön az újságíróknak sajtót . . . hadd irjanak rólam szépet. A Hudacsekne megpukkad!

Barnáné: Én feketekávé adok . . . talán akkor közlik az arcképeimet . . .

Szombathyné: Hölgyeim! Az nem szép, hogy önök ily eszközökkel akarnak hatni . . .

Kellerné: Magának nem muszáj adni semmit!

Szombathyné: Nem is adok! (magában.) A lakásukra fogok Havanna-szivarokat küldeni. Engem fognak legjobban kidicsérni . . . A Kellernét biztos, hogy előnti az epe . . .

Box.

EGYETÉRTÉS.

Julius 1-től új előfizetést nyitunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése most lejár, méltóztassanak az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizetőnk teljesen díj-
talanul kapja a magyar család szé-
mára kiváló gonddal szerkesztett
„Magyar Szalon” című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.

Negyedévre . . . 7 kor. — fill.

Félévre . . . 14 kor. — fill.

Egész évre . . . 28 kor. — fill.

A fürdő- és nyaraló-évszak alatt a lapot előfizetőinknek bárhova pontosan elküldjük, ha a címváltozást kiadóhivatalunkban idejekorán bejelentik.

UJDONSÁGOK.

R ó z s á k.

— Mikor az aszfalt kivirágzik. —

Az utcái virágkereskedés a nagyvárosok sajátossága. A budapesti tavasznak pláne jellegévé lett már a virágzó utcasarok. Az első enyhe nap-sugár ibolyát csal a sivár aszfaltból, amikor pedig az erdőben még a hóvirág sem ütközik, az árnyékos, kövér televényből.

Én nem tudom, más is úgy van-e vele mint én, de nekem egy külön, sajátos, meleg poézis az a sok mozgó virágkosár, amelyben a sziniskálák törvényeinek fejtetőre állításával van összegarmadázva a halványlila orgona az irigyen sárga, nagy husos szegfűvel, a haragos vörös moharózsa, az átlátszóan fehér gyöngyvirággal, meg a délszaki flóra csernyei égő virágcsudájával.

És ez a szín-kaosz mégis szép, mégis harmónikus.

De nem is erről akartam írni valójában, hanem a rózsákról és éppen azokról a rózsákról, amelyek itt virítanak ki az aszfalt kopárságából. Mert azok a büszke, szép virágok egészen mások, mint a kertek pompázó ékességei. Pedig am azok talán szebbek is ezeknél. Kelyhük szinte duzzad a friss életerőtől és a bennük reszkető harmatsópp mintha a hervadást gunyolná. De azok a rózsák csak egyszerű, tudatlan virágok. Ezeknek lelkiük van. Azoknak a szépsége duzzadó paraszti szépség, emezeké csupa arisztokratikus finomság. Valami csodás, szinte lehel-

letszerű légység fekszik ezeknek az aszfalti rózsáknak bágyadt szirmain. Valami olyan odaadó lankadás, mint mikor a szerelmes asszony borul a kedvese vállára. Az odaadása csupa öntudat és mégis elfelejtő mámor.

Minden, minden mámorító, megejtő ezeken a királynői virágokon. A szinük lágyabb, szinte fátyolosan tompák a szirmok tónusai és az illatuk csupa meleg sejtelem, amelybe finom, étherikus reszketéssel vegyül el a gyors hervadás költészeté.

Nekem kedvesek ezek a szomorú virágok. Ugy emlékeztetnek a saját életemre. Amazokkal, a büszkével alig is találkoztam. De ha utamba kerül néha egy-egy küldöttjük, keserű gyűlöléssel térek ki előle és futva indulok, az utcán végig, a közeli sarok felé, ahonnan az aszfalti rózsza könnyű illata csapja meg az arcotom.

Valami szép, erős asszony egy halommal vásárol belőlük előttem. A keblére tüzi, aztán megindul.

És száll, száll az illat ringva, enyésztesen a levegőben, és vonz és hiv magával.

És én megyek utána . . .

(—tav.)

Napirend. Napár: Csütörtök, június 27. — Római katolikus: László m. kir. — Protestáns: László. — Görög-orosz: június 14. Reszens. — Zsidó: Iham. 15. — A nap költ. reggel 4 óra 4 perczkor, nyugszik este 8 órakor. — A hold két esti 9 óra 41 perczkor, nyugszik éjjel 4 óra 39 perczkor. — A miniszterelnök fogad a pénzügyminisztériumban d. u. 4 órakor. — Az igazságügyminiszter fogad d. u. 1 órakor. — A honvédelmi miniszter fogad d. u. 4 órakor. — A pénzügyi államtitkár fogad 12-2 óráig. — A képviselőház ülése d. e. 10 órakor. — Az alkotmánypart vacsorája esti 8 órakor a városi Kóvács-féle étteremben. — A Ferencvárosi Független Polgárok Körének közgyűlése esti 8 órakor Ferenc-kört 2. sz. a. — Az Orsz. Kossuth Szövetség közgyűlése d. u. 6 órakor Reviczky-tér 3. sz. a. — A II. Rákóczi Ferenc egyesület június 15. a Hungaria-kertben. — A Szent László Társulat közgyűlése d. u. 5 órakor a Szent István Társulat épületében. — D. e. 11 órakor ünnepi mise Sz. László király emlékére a Ferencvárosi levéltári templomban. — A Nemzeti Szalon nyári kiállítása nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — Az Uránia Kiváló szalonja nyitva délelőtt 9-2-ig. Belépődíj 20 fillér. — Az ifjúság-kiállítás a Könyves Kálmán múzeumban. (Nagymező-utca 87-89. sz.), nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum állatára nyitva délelőtt 9 órától délután 2 óráig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Fővárosi Múzeum zárva. — A földtani intézet múzeuma nyitva 1 korona belépődíjjal. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A Szechenyi Múzeum megtekinthető 1 korona belépődíjjal. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Göthé-szoba zárva. — Az Ipar. művészeti Múzeum nyitva 9 órától 1 óráig. — A közlekedési múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai iparmúzeum és könyvtára nyitva 9 órától 1 óráig. — A magyar kir. orsz. levéltár oklevélkiállítása nyitva 9-2-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 8-7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A Keresk. Múzeum Könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár és taneszközkiállítás nyitva 9-12-ig és 3-6-ig.

— Személyi hírek. József főherceg családja nyári tartózkodásra Kistapolcsányba érkezett. — Lajos bajor kir. herceg családjával együtt hosszabb tartózkodásra vasvári kastélyába érkezett. A vasutnál az előjáróság élen Nagy József főtiszt fogadta. — Mária Jozefa főhercegnő ma délután 1/2 órakor Prágából Bécsbe utazott. — Klobucár Vilmos, a honvédség főparancsnoka, Fesztli Lehel vezérkari ezredes társaságában ma Pécsre érkezett a csapatszemlére. — Brochetti olasz altengernagy kíséretével ma délután Konstantinápolyba érkezett. A vendégeket St.-Stefanóban a szultán és az olasz nagykövetség képviselői fogadták.

— Az osztrák honvédség új főparancsnoka. A király Frigyes főherceg tábornagynot az osztrák landwehr parancsnokává nevezte ki.

Ezt az állást Rainer főherceg visszavonulása után tudvalevőleg Pázmán tábornaggyal töltötték be ideiglenesen. Az újonnan kinevezett főparancsnok ötvenegy esztendő és 1871. márczius 14-én kezdte szolgálatát mint hadnagy a tiroli császárvadászoknál. 1872-ban főhadnagy, 1875-ben kapitány és 1877-ben őrnagy lett. 1878-ban alezredesnek léptették elő és egy évvel később ezredes és a 13-ik ezred parancsnoka lett. 1882-ben vezérőrnagynak, 1886-ban altábornagynak léptették elő. Mint ilyen az 5-ik pozsonyi hadtest parancsnokságával bízták meg. Ezen állásban lett három évvel később tábornaggy. Utóbbi időben hadseregfelügyelő volt, mely állásából nevezték ki most az osztrák honvédség főparancsnokává.

— Ferdinánd király emlékezete. V. Ferdinánd magyar király halálának évfordulója alkalmából július elsején, hétfőn délelőtt tíz órakor a budavári koronázó Mátyástemplomban hivatalos gyászistentisztelet lesz, amelyen megjelennek a kormány tagjai és a hatóságok fejei. A gyászmisét dr. Nemes Antal prelátus, budavári apátkanonok celebrálja.

— Dollinger tanár kintetése. A király dr. Dollinger Gyulának, a budapesti egyetem nyilvános rendes tanárának, az orvosi tudomány és felső oktatás terén szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi udvari tanácsosi címet adományozta. A kintetésről szóló királyi kéziratot mai számában közli a hivatalos lap.

— **Kossuth Lajos sírjának megkoszorúzása.** A Newyork melletti Jonkers város első magyar betegsegélyező-egyesületének megbízásából Schwarcz József ékszerész ma délelőtt hatalmas babérkoszorút tett le a kerepesi-uti temetőben Kossuth Lajosnak sírjára. Schwarcz József tizennégy évi távollét után jött vissza hazájába és tegnap este érkezett meg a fővárosba. Első útja ma délelőtt a kerepesi-uti temető volt, hol úgy a maga, mint Amerikában élő honfitársainak megható kegyeletét rófta le Kossuth Lajos emlékezetére.

— **A vezérkar útja.** József főherceg harcászati gyakorlati utazásában ma este Rumából Zimonyba érkezett. A gyakorlati utazásban résztvesznek még Balázs György és gróf Marenci Ferenc vezérőrnagyok, Schnörch Gyula, Fabritius Győző, Liszky József és Braun József ezredek, Lukasić Géza, Kleszky Ottó, Rancendorf Gyula, Jull Alfréd, Hill Ferenc, Haber János őrnagyok, dr. Wittchen László törzsszervező és még több tiszt. A vezérkar holnap Zimony környékén folytatja gyakorlatait, majd különhajón Orsovára utaznak.

— **Párbaj az öngyilkosság előtt.** Nem minden alap nélkül való az, ha az orvosok állítják, hogy minden öngyilkosság pillanatnyi elmezavarban történik. Pillanatnyi elmezavar alatt nem értenek teljes tébolyt, csak az elmének rövid ideig tartó elborulását. Ha ez a pillanat elmúlik, a sötét szándékban az illetőt megakadályozzák, rendszerint a sötét elhatározás is elmúlik a lélekből. A legtöbb öngyilkos, ha a katasztrófát túléli, nem ismétli kísérletét. Ritka kivétel az, aki azután is végrehajtja a tettet. De ezek annyira megunták az életet, vagy összes reményeik annyira összeomlottak, hogy semmisen nem menti meg már őket. De az alábbi esemény ékesen bizonyítja, hogy néha csekély okok is megváltoztathatják vagy végképen megszüntethetik az öngyilkos szándékot, ha az ugynevezett pillanatnyi elborulás elmúlik. A berlini rendőrség minap táviratot kapott Hagedorn Walter nevű tiliszi kereskedőtől, aki arra kérte, hogy akadályozza meg, ha még lehet, Henrik nevű fia öngyilkosságát, mert a fiu levelében bejelentette a szüleinek, hogy megöli magát. Egy dedektív elment Hagedorn lakására s otthon is találta. Megmutatta neki a telegramot, aztán megkérte, menjen vele a rendőrségre, ahol ki fogják hallgatni. Hagedorn elment s elmondta a tisztviselőnek, hogy miért írta azt a levelet haza. A fiatalember, aki most harmincznégy esztendő, igen jó állásban van és nagyon urasan él. Sokat mulatott s talán ez volt az oka, hogy megunta az életet s hónapokig tartó kedvetlenség után elhatározta, hogy agyonlövni magát. Megvette a revolvért, megírta a leveleket s elment hazulról, hogy még elvégezze valami dolgát. Az volt a szándéka, hogy azután mindjárt hazamegy s agyonlövni magát. Bement egy szivarosboltba s amikor kijött, véletlenül beleütközött egy tüzértisztbe, aki durván rátámadt. Hagedorn nem hagyta magát, visszavágott s az összeütközés vége párbaj lett, amelyet annak a napnak a reggelén vívtak meg, amelyen az apja telegramja jött. A párbajban két régi jó barátja volt a segédje, akikkel a párbaj után ebédre ment s annak öröme, hogy nem ő sebesült meg, hanem az ellenfele, még pezsgőt is ittak.

— Éppen akkor akartam lefeküdni, amikor a detektiv eljött hozzám, mondta Hagedorn.

A rendőrtiszt felszólította, hogy nyugtassa meg az apját egy telegrammal, a szándékáról pedig mondjon le. A fiatalember kijelentette, hogy most már semmi kedve a meghalásra, mert a párbajtól visszatért az élethez való kedve. Ezzel a léha nyilatkozattal befejeződött az öngyilkosság és a párbaj bonyodalmas ügye.

— **Árpád-ünnep a Balaton partján.** E hó 29-én leplezik le Balatonföldváron gróf Széchenyi Imre szobrát s ez alkalomból a Balatonra leránduló notabilitások tiszteletére a zalai parti lakosság nagyszabású Árpád-ünnepséget rendez. A zalai parton Balatonfüredtől kezdve kivilágítják őrtüzekkel az összes magaslatokat. A kivilágítást este 9 órakor kezdik. Badacsonyban úgy a hegygerinczen, mint pedig a Balatonon fényes tüzijáték lesz. Az ünnepélyt Badacsonyban táncmulatság zárja be. Balatonföldvállal külön hajók viszik át az ünnepség iránt érdeklődőket.

— **A Polónyi-Lengyel-ügy.** A mai nap folyamán jelentős változás nem állott be ebben a nagy port verő ügyben. Varga József és társa Somogyi Jenő, Polónyiék tegnapi nyilatkozataival szemben is fentartják állásukat s ma új részletekkel szolgálnak a történetek megvilágítására, amelyek azonban jobbra ismétlések. Somogyi Jenő külön is nyilatkozik egy estilapban és nyilatkozatában polemizál Polónyi Gézával. A tegnapi közölt beadványt különben Polónyi Géza az ügyészhez juttatta, ahol ma reggel iktatták a darabot.

Nem érdektelen Varga József testvérbátyjának, Varga Sándor igazságügyi miniszteri tisztviselőnek nyilatkozata sem, amelyet öccséről tett. A nyilatkozat így szól:

A reggeli újságok közleményei szerint a Lengyel kontra Polónyi ügyben szereplő Varga Józsefekre vonatkozólag, mint nevezetnek bátyja, szükségesnek tartom nyilvánosságra hozni ama körülményt, hogy nevezett Varga József igen könnyen szuggérálható, presszionálható könnyelmű egyén, ki a múlt év novemberétől e hónap végéig az eperjesi városi közpórházban idegbetegsége miatt kezelés alatt állott. Budapest, 1907. június 26. Varga Sándor igazságügyi miniszteri osztálykönyvvezető.

Végül adjuk itt a rendőrségnek egy nyilatkozatát is, amelylyel a Vázsonyi-féle följelentés soráról számol be. A rendőri sajtóiroda ezeket mondja:

Vasárnap este a főkapitányság ügyeletes tisztviselője előtt megjelent Vázsonyi Vilmos országgy. képviselő Somogyi Jenő joghallgató és Varga József társaságában. Vázsonyi arra kérte a központi ügyeleteset, hogy hallgassa ki Vargát és Somogyit, mert azok Polónyi Géza, volt igazságügyi miniszter ellen hamis tanúzásra való rábírási miatt akarnak följelentést tenni. A tisztviselő kötelességszerűen jegyzőkönyvbe vette Somogyi és Varga vallomását és a jegyzőkönyvet hétfőn reggel a főkapitány elé terjesztette. Miután a perrend úgy intézkedik, hogy a nyomozás irányítója az ügyész, a főkapitány az iratokat nyomban áttette az ügyészhez és még most is ott vannak. Ennélfogva a rendőrség ez ügyben egyáltalán nem folytat nyomozást.

— **Tanulók és professzorok.** Az utóbbi időben megdöbbentő módon gyarapodnak azok a botrányok, amelyek professzorok és diákok közt történnek. Csak a közelmúlt napokban adtunk hírt arról, hogy egy vidéki városban hat diák az utcán össze-vissza vert egy tanárt. Valamennyi tanuló most tette le az érettségi vizsgát s mind-egyik jó tanuló volt. A tanárt állításuk szerint gaszágtalanságáért akarták megbüntetni. Most Besztercebányáról hasonló hír érkezik. Besztercebányán a tanulók nem vetemedtek tettelegességre, de azért eljárásuk brutalitása szomorú bizonyítéka annak, hogy professzorok és diákok közt a viszony mennyire eldurvult. A besztercebányai kereskedelmi iskola most érettségizett tanulói megharagudtak Gróf Vilmos tanárra, aki megsértette őket. Haragjukban macskazenet adtak a tanárnak és bevették az ablakait. Gróf ma a középső osztály harmincznyolcz tanulója közül huszonegyet megbuktatott. A városban általában úgy tudják, hogy ezt boszúból tette a macskazennéért és éppen ezért a dolog fölháborodást kelt és a szülők a közoktatási miniszterhez fordulnak orvoslásért.

— **A prágai német egyetem rektora.** Prágában ma volt a rektorválasztás a német egyetemen. Dr. Goldschmied Guidót, a vegytan tanárát választották rektorrá, mikor azonban a tanárok küldöttsége megvitte a hírt a megválasztásról, Goldschmied kijelentette, hogy egészségi okokból nem fogadhatja el a rektori tisztelet. Goldschmied zsidó és a prágai egyetem évszázados fennállása óta most először esett a rektorság zsidó tanárra. A második választáson Sauer tanár lett a rektor.

— **Bécsi rendjelpanama.** Egy bécsi lap rendel és kitüntetési panamáról szóló cikkében megírta, hogy az ügyben L. lovag altábornagy is kompromittálva van, érte azalatt littenburgi lovag Lauterer Adolf nyug. altábornagyot. A hadügyminiszterium jelentése szerint a jostadtai járásbíróseg ez évi április 6-án kelt határozatával nevezett altábornagyot gondnokság alá helyezte és részére gondnokot rendelt ki. A Wiener Zeitungban ez év április 25-én a gondnokság alá helyezés ténye közzé is tétetett.

— **Kémkedő osztrák tiszt.** A kémkedés miatt tartóztatott Tauch osztrák-magyar műszaki százados Milanóból Veronába vitték és egy kaszárnyában vizsgálati fogságban tartják. Tauchtól sok fényképlemez elközöttak.

— **Horti Pál emléke.** Horti Pálnak, a Bombayban oly tragikus körülmények közt elhunyt festőművésznek lelkiútjéért gyászmisét mondtak ma délelőtt a terézvárosi plébánia templomban. A gyászistentiszteleten ott volt a megboldogult özvegye és családja s nagy számban jelentek meg a művészek és a művésztestületek képviselői. Ott voltak: Szalay Imre, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója, Bárczy István, a székesfőváros polgármestere, K. Lippich Elek min. oszálytanácsos, a művészeti osztály feje Majovszky Pál min. titkárral, Fittler Kamill udv. tanácsos, az iparművészeti iskola igazgatója, Zala György igazgatóhelyettes és Ambrozovics Dezső titkár a képzőművészeti társulat képviselőjében, az iparművészeti társulat választmányá Alpar Ignác alelnök és Györgyi Kálmán főtitkár vezetésével, Kováts Gyula, a kereskedelmi múzeum igazgatója, Várdai Szilárd, a mintarajziskola, Ágotai Lajos a fővárosi felső iparrajziskola igazgatója, továbbá számos festő, szobrász és iparművész. A gyászmisét Stieber Vincze terézvárosi apátplébános mondta.

— **A betegsegítő pénztárak küldöttsége.** A kerületi betegsegítő pénztárak országos központi bizottságának küldöttsége tisztelettel ma délelőtt a képviselőházban Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternél Szontagh Jenő szolnoki titkár vezetésével. A küldöttség szónoká előadta, hogy a bizottság elvégezte az új munkásbiztosító törvény életbeléptetéséhez szükséges előkészületeket s ezzel befejezte tizenöt évi működését, amelynek további folytatására azért nem lesz szükség, mert az új törvény szerint legális országos szervezetet kapnak a pénztárak. Egyben üdvözölték a minisztert, mint a munkásbiztosító törvény megalkotóját. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter válaszában megköszönte, hogy a küldöttség nála megjelent s kijelentette, hogy iparkodni fog, amennyire csak teheti, a munkásosztály jólétét minél előbb előmozdítani. Ezután a küldöttség Szerényi József államtitkárnál tisztelettel, aki válaszában kijelentette, hogy teljes elismeréssel van a központi bizottság tizenöt éves működése iránt s amelyet nagyon jól ismer és amelynek nagy része van abban, hogy az új törvényt úgy alkották meg, amint elkészült. A bizottság gyakorlati tanácsait valósították meg a törvényben. Kéri a bizottságot, hogy a míg a törvény életbelép, folytassa működését s támogassa továbbra is a kormányt és az állami munkásbiztosító hivatal, amely támogatásra a szervezet teljes kiépítéséig nagy szükség van.

A küldöttség Diószegi József osztálytanácsosnál, a munkásbiztosító osztály vezetőjénél is tisztelettel.

— **Andrássy és a csacsi.** Ez a csacsi, akiről itt szó lesz, abban különbözik a többi két- és négylábú csacsiól, hogy igen okos állat. A csacsi látható minden este a Bekerow-cirkuszban, amint gazdájával, Goberttal, az angol bohócczal foot-ballt játszik. A hosszúfüllű foot-ballista teljes tudatában van annak, hogy ő bohócnak a csacsija és így ő neki több humoros ötlettel kell bírnia, mint például akár-melyik croquis-írónak, vagy komikusnak. A Gobert csacsijának van is humor. Így a labdát nem szokta a gazdájának rugni, hanem kiválasztja a pályát, ahol a legmerészebb panama-kalapok, struccz-tollak díszelnek és odaröpti. Szinte látszik a sunyi arczán, hogy milyen kitünően mulat, ha a rémült sikoltásokat hallja.

Tegnap azonban a csacsi politikai tüntetésre vete-medett. Az egyik pályában ugyanis észrevette gróf Andrássy Gyula belügyminisztert.

Gobert, a bohóc, odaszólt a csacsinak:

— Pozor! pozor!

Ez azt teszi horvátul: vigyázz!

És a csacsi a labdát — Andrássy Gyula pályáiba rugta, aki azonban felfogta és — visszadobta.

— Látod, kegyelmes uram, — szólt át Rohonczy Lőrincz a másik pályából — a csacsi horvát érzelmű — még itt is támad...

— Nem baj! — kacagott Andrássy, mint láthatod, rólam visszapattant a labda — a csacsira...

— **Szines fotografikák.** Néhány hét előtt hiraadást adtunk arról, hogy Lumière Ágoston és Lajos lionii testvéreknek sikerült hosszabb kísérletek után tökéletes szines fotografikákat előállítani, amivel a fényképípar hatalmas föllendítését segítik elő. Erre vonatkozóan most ezeket jelentik:

A Lumière-testvérek az optika és fényképezés terén már eddig is számos újítással elősegítették a tudomány fejlődését. Egyes kísérletezők már előzőleg is foglalkoztak a szines fényképek előállításával, ennek az ugynevezett háromszín-eljárásnak legkiválóbb művelői az amerikai Donough, a doublini Joly, a zürichi dr. Smith, a párisi Jouglé és a berlini Krayn voltak, kik 3 külön és pedig kék, sárga és vörös színű lemezt használtak a felvételeiknél. Ez az eljárás azonban nehézkes is, de hiánynos is volt. A Lumière-testvérek végre vizsgálódásaik

órán Du
már 1869
lemezen
hiányossá
tudta me
finom sze
kivitelére
ezredmill
teljesen c
külön-kül
linfestéke
ibolyaszi
ket össze
egy arra
lap egy
8-9000
szemcse
között he
szépborra
áthatolása
üvegleme
érékeny
szik a ső
az üveglá
egyes szí
nem szem
ugy, hogy
plemента
kép csak
tűnik elő.
legfeljebb
azután ső
mangansa
pozitívva
zítést a te
fejzevel
színeit fe
rendes fé
számban
állmány h
tudomány
széleségi
básu kísé
találmány
hatása kiv
Lumiére-t
erejű ugy
oldja meg
színezett
jövő igazi
színét a p

— **Ház**
kir. aljárás
Etclát, Du
Dr. Fe
zán Schweit
kedő leány
Czigán
kötött Treb
Gáspár
vénytársasá
Dávid Marg
növel, aki i
meséivel ál
vet szerzett

— **Ral**
ház alelnö
őrségen és
távollétébe
abból tíz c
ezer koron
hozták a r
mire letart
panaszát é

— **Her**
a Herzens
bünper társ
gyilkolásáv
ságban rés
ben tartózk
volt tagjai,
kin, a meg
a gyilkossá
ják, hogy S
volt. A társ

— **Vas**
ben az alaj
ditott szem
vezetője ne
lokomotív a
hat kocsi.
került. A h
vasuti alkál
romok köz
menteni, a
Segítő vona
helyére s a
fáradoznak.

órán Ducos de Hauron eszméjét tették magukévá, aki már 1869-ben arra törekedett, hogy a három színt egy lemezen egyesítse, a technikai eszközök akkori hiányossága következtében azonban eszméjét nem tudta megvalósítani. A Lumière-testvérek rendkívül finom szemcséjű burgonyalisztet használnak céljuk kivételére. Az egyes szemcsék átmérője alig 10–12 ezredmilliméter. A keményítő-szemcsékből három teljesen egyenlő mennyiséget vesznek és ezeket külön-külön megfestik gondosan megválogatott anilinfestékekkel és pedig narancs-sárgára, zöldre és ibolyaszínre. A festés után megszáritott szemcséket összekeverik és azután egy üveglapon rögzítik egy arra már előzőleg felkent anyaggal. Az üveglap egy négyzetmilliméternyi területére körülbelül 8–9000 szemcsét préselnek olyképen, hogy két szemcse ne kerüljön egymásra, míg a szemcsék között helyenkint üresen maradó köröket finom szénporral töltik ki, hogy a fénysugarak közvetlen áthatolását megakadályozzák. Az így előkészített üveglemezt, illetőleg a színes réteget végül a fényérzékeny emulsió-val vonják be. A lemezt úgy teszik a sötét kamarába, hogy a fénysugár először az üveglapot érje, azután keresztülhatolva, minden egyes színnel a fénysugara, a neki megfelelő színes szemcsét a complementair színné változtatja, úgy, hogy a lemezen a lefotografálandó tárgy complementair színű képe jön létre és az igazi színű kép csak ennek a lemeznek lefotografálása után tűnik elő. Kedvező világítás mellett a felvételre legfeljebb egy másodperc elegendő. A felvételt azután sötét kamrában előhívják, leöblítik, majd felmangansavas oldatban fűrésztik, hogy a negatív kép pozitívá váljék, végül pedig a teljes tisztítást és a rögzítést a teljes világosságban végzik. Az eljárás befejeztével azután egy a fényképezett tárgy összes színeit feltüntető képlemezzel bírnak, amelyről rendszeres fényképezési eljárás mellett tetszőszerinti számban nyerhetők a színes fényképek. Az új tárlmány híre természetesen nagy feltűnést keltett a tudományos világban és dr. Barbieri, a zürichi szövetségi egyetem magántanára már nagyobb számban kísérleteket is végzett a Lumière-testvérek találmányával. Barbieri szerint a felvételek színhatása kiváló, a képek plasztikai szépségük. A Lumière-testvérek mostani felfedezése nagy horderejű ugyan, de a végső cél még mindig nem oldja meg. A színhatást ugyanis mesterségesen, a színezett keményítőszemcsékkel érik el, holott a jövő igazi óhaja az, hogy a képek természetes színét a pusztán fényhatás után érjék el.

— **Házasság.** Dr. Székely Miksa balassagyarmati kir. aljárásbíró eljegyezte özv. Levald Mórné leányát, Etelkát, Dunaszerdahelyen.

Dr. Feuer Adolf ügyvéd eljegyezte Kiskunfélegyházán Schweitzer Ellát, Schweitzer Adolf félegyházi kereskedő leányát.

Czigány Dezső festőművész e hó 25-én házasságot kötött Trebiczy Mária festőnővel Budapesten.

Gáspár József, a „Nemzeti” Balesetbiztosító Részvénytársaság főtisztviselője holnap köt házasságot Dávid Margittal, az ismert, igen talentumos fiatal írónővel, aki irodalmi dolgozataival s különösen gyönyörű meséivel általánosan elismrést s igen jó hangzása nevet szerzett.

— **Rakovszky István a rendőrségen.** A képviselőház alelnöke ma személyesen megjelent a rendőrségen és följelentést tett házvezetőnője ellen, aki távollétében alkulcsal kinyitott egy fiókot és abból tíz darab százkoronás bankjegyet, összesen ezer koronát elloptott. A tolvaj házvezetőnőt behozták a rendőrségre, ahol bevallotta a lopást, mire letartóztatták. Rakovszky erre visszavonta panaszát és a házvezetőnőt szabadon bocsátották.

— **Herzenstein gyilkosa.** Tediokiban ma kezdték a Herzenstein tanár meggyilkolása miatt indított bűnper tárgyalását. Sokolov, akit Herzenstein meggyilkolásával vádolnak, tagadja, hogy a gyilkosságban résztvett, mert a gyilkosság napján Kievből tartózkodott. Két tanu, az orosz népszövetség volt tagjai, fenntartják vallomásukat, hogy Laritzkin, a megszállott vádlott tud arról, hogy Szokolov a gyilkosságban részt vett. Ezek a tanuk azt állítják, hogy Szokolov a gyilkosság napján Péterváron volt. A tárgyalást holnap folytatják.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Santantonio közelében az alagút mellett egy Franciaország felé indított személyvonat kisiklott. A hátulsó lokomotív vezetője nem vette azonnal észre a kisiklást s a lokomotív a szó teljes értelmében összenyomott hat kocsit. A többi kocsi az elül lévő lokomotívról került. A hátulsó lokomotív vezetője meghalt, két vasuti alkalmazott halálos sérülést szenvedett. A romok között sokan vannak, akiket nem lehet megmenteni, a jajaikat lassankint elcsendesedik. Segítő vonatot küldtek a szerencsétlenség színhelyére s a munkások most a romok elhordásával fáradoznak.

— **A vak koldus szörnyete.** Krakóban már hosszú idő óta jár-kél egy vak koldus, akit sokan ismernek, különösen a város szélén, ahol rendszerint koldulni szokott. Adott is neki mindenki valami alamizsnát, amit alázatosan megköszönt és tovább kéregetett. Csak most, egy szörnyű vértett után derült ki, hogy a koldus sohasem volt vak, hanem veszedelmes betörő és gyilkos s aki harmadmagával egy egész családot gyilkolt le. Krakóban ugyanis egy öt tagból álló familiát öltek meg. A gyilkosok és az áldozatok között nagy küzdelem volt, mert a megtámadott ember, Sztankiewicz Libor igen erős ember s a felesége és gimnázista fiai is erősek. A birkózás olyan zajos volt, hogy egy arramendő ember rendőrt hívott. Mikor a rendőr visszajött, már csöndes volt a ház, de azért megkérdezte a rendőr a közelben menő koldustól, nem tudja-e, mi történt a házban. A koldus azt mondta, hogy hallotta a nagy zajt, de nem mert a közelbe menni. A rendőr bement a házba és megrettenve látta, hogy az egész család vérben fekszik. Telefonozott a központba, ahonnan több tisztviselő ment ki egész csapat detektívvel. Kihallgatták a cselédet is. A cseléd azt mondta, hogy a mosókonyhán volt és nem hallott semmit, de később kitudódott, hogy nem mondott igazat. Egyik detektív előkerítette azt a koldust, akivel a rendőr beszélt s akit régóta ismertek már, mint vak és nagyon öreg kéregetőt. Az öreg koldus iszonyuan megrémült, mikor megmutatták neki a holttesteket s ezzel elárulta magát. A detektívek már most látták, hogy a koldus nem vak s addig faggatták, míg meg nem vallotta, hogy ő volt az egyik gyilkos, a másik egy barátja s a cseléd bűntársuk. Erre nyomban elfogták a cselédet, akire eddig is vigyáztak. A koldusról megtudták, hogy veszedelmes rabló, betörő és tolvaj, aki a koldulást csak komédiából tűzte. Bűntársát nem akarja elárulni sem ő, sem a cseléd. Egyelőre az ügyészség fogházában őrzik őket.

— **A zilahi betörőket elfogták.** Pár hónappal ezelőtt történt, hogy a zilahi adóhivatalban vakmerő betörést követtek el és elraboltak 5000 koronát. A betörőknek, dacára a rögtön megindított nyomozásnak, sikerült elmenekülni. Most azonban egy antwerpeni távirat érkezett az ottani rendőrségre, amely szerint az antwerpeni kikötőben az Amerikából érkező „Finland” gőzösen letartóztattak egy hat tagból álló családot azon gyanu alatt, hogy ők követték el a zilahi betörést. Az antwerpeni rendőrség egyben tudatta a zilahiakkal azt is, hogy a foglyokat a kiadási eljárás befejezéséig az ügyészség fogházában helyezték el.

— **Vakmerő betörés Kassán.** Nagy betörés hírére vesszük Kassáról. A tettesek behatoltak a Balla és Fodor cég parketgyárának irodájába és elvitték a Wertheim-szekrényt, még pedig úgy, hogy a gyár udvaráról a kifeszített kapun át kocsit húztak ki az iroda utcai ablaka alá s úgy bocsátották le rá a kasszát. A Wertheim-szekrényben csak kevés pénz volt, de a benne levő váltók és okmányok mintegy harmincz–negyven ezer koronát képviselnek. A betörők a szekrényt a Hernádba dobták, ahonnan a rendőrség üresen húzta ki.

— **A betegsegélyző pénztárak országos bizottsága.** A hazai betegsegélyző pénztárak országos központi bizottsága Szontagh Jenő ügyvezető főjegyző elnöklésével látogatott ülést tartott az Országos Ipar-egyesület tanácstermében. Az országos bizottság megütközéssel vett tudomást az Országos Orvosszövetségnek f. évi június hó 8-án az összes orvosokhoz intézett körlevelében foglaltakról és a meghatározottabbán tiltakozott a bizottság a pénztári tisztviselőkről illetéktelenül gyakorolt animozus kritika és annak a központi bizottsággal szemben használt gúnyos és kicsinyítő hangja ellen. Hangsúlyozásával annak, hogy a pénztárak csakis a velük szerződéses viszonyban álló orvosokat ismerhetik illetékeseknek és hivattaknak a pénztári orvosi kérdésben való állásfoglalásra: az országos központi bizottság az általa képviselt pénztárak és ezek tisztviselői nevében kijelenti, hogy az Országos Orvos Szövetségnek sem beavatkozási, sem pedig kritizálási jogát, — amelyet a pénztárak 15 évi fennállása után a pénztári orvosok megbízása nélkül most akar usurálni — el nem ismeri, el sem fogadja, erőlyesen visszautasítja és a pénztári orvosi kérdéseknek országosan a pénztárakkal való együttes rendezésére egyedül és kizárólag a most megalakult Pénztári Orvosok Országos Egyesületét ismeri és fogadja el.

— **A bádogosmunkások kizárása.** A bádogosmunkások szakszervelete és a mesterek között három év óta kollektív szerződés állott fenn, amely most július elsején jár le. A mesterek azonban most kimondták, hogy a szerződést nem újítják meg, hanem a munkaadók szövetsége által megállapított feltételek mellett kötelesek a munkások dolgozni s ha a munkások ezt nem fogadnák el, valamennyit kizárják a munkából. A munkások nemrég egyhangulag kimondták, hogy a szövetség feltételeit nem fogadják el s így a kizárás elkerülhetetlen volt. Azonban a munkaadók arra számítottak, hogy a kizárás időpontjáig a sürgős és fontos munkákat elvégzik, azután kibővíthetik a munkásokat. De a munkások ennek tudatában nem várták be a kizárást, hanem mindazon helyeken, ahol tudták, hogy sok és sürgős munka van, kivették munkakönyvüket és kiléptek a mesterek minden marasztalása ellenére. Ez ellen a mesterek nem tettek semmit, mert a munkások nem léptek sztrájkba, tehát nem szegték meg lejáratá előtt a most még fennálló szerződést, hanem a felmondási idő leteltével otthagyták a munkahelyet, amirehét mindig joguk van. Így most beállt az a furcsa helyzet, hogy noha még se sztrájk, se kizárás nincs, majdnem minden műhelyben szünetel a munka. A munkások eme taktikája óriási zavart dézett elő a mestereknél, akik közül sokan nagy kárt szenvednek, ha a már elvállalt munkákat teljesíteni nem bírják. A mesterek között most emiatt megbomlott az egyetértés és ma már több nagyobb mester megkötötte munkásaival a munkásszervezet közbenjárásával az új szerződést.

— **Kettős szerencsétlenség.** Sötét fátum lebegett két berlini munkás fölött, akiknek szerencsétlensége, mely utolérte őket, valóban rendkívüli és megrázó volt. A két munkásnak olajt tartalmazó hordókat kellett volna egy pinczébe szállítaniok. E közben az egyik hordó oly erővel gurult neki a kölépcsőnek, hogy széjjel ment s a benne lévő folyadék kiömlött. Szerencsétlenségre a pinczében gázláng égett, amelytől az olaj meggyuladt. A két ember egy pillanat alatt lángban állott s égő tűz oszlopként rohant föl az udvarra. Ott egy vízmedence volt forró vízzel, amely gyári czélokra szolgált. A két ember abban a hitben, hogy a medenczében hideg víz van, beleugrott a két méter mélységű vízbe. Munkások siettek oda, akiknek sok veszélyesség után sikerült a két embert a vízből kivenni. Ruhájuk teljesen leégett róluk s testük tele volt égett és forrázott sebbel. Mind a kettőt a kórházba vitték, de nem hiszik, hogy életben tarthatják őket.

— **Vasuti tolvajok.** Oláh Gábor zólyomi állomásfőnök régóta tartó vasuti tolvajlásoknak jött a nyomára. Az utóbbi időben ugyanis több felől kapott az állomásfőnök panaszos levelet, hogy a zólyomi állomáson podgyászukból egyik-másik tárgy eltűnt, míg ők a zólyomi állomáson kiszálltak. A panaszosok között voltak olyan vasuti alkalmazottak is, kik a kupét a kupékulcsal bezárták és mire visszatértek, ismét hiányzott táskájukból valami. Az állomásfőnök eleinte a kocsitisztítókra gyanakodott, mert a várakozás-ideje alatt senkinek sincs dolga a kupéknál. Mikor megállapították, hogy csakis az átmeneti kocsikat dézsmálja a tolvaj, vasárnap az állomásfőnök Dajka Balázs irodatisztával a kocsiba tételt egy pénztárczát és egy doboz cigarettát s azután a kocsit megfigyelték. Amikor a vonat beérkezett, az állomásfőnök figyelmeztette a bennlévőket, hogy tolatás lesz, szálljanak le és ő maga állt résen. Az utasok alig szálltak le, a másik oldalról egy fiatal ember ügyes ugrással a kocsira szállt, akiben Oláh Kerekes István kocsiró-altisztre ismert. Kerekes pár perc múlva, miután teendőit elvégezte, leszállt a vonatról, de azonnal elfogták. Kerekes eleinte tagadott, mert a zsebeiben nem találták meg a lopott tárgyakat, de ekkor vetköztetni kezdték és a kabátja alatt ő volt elrejtve, amelyből a lopott tárgyak előkerültek. Kerekes bevallotta tettét. Két rendőr kíséretében lakására mentek, hol valóságos kincsesládát találtak. Voltak ott aranylánczok, női karperecek, ridikülök, mosdókészlet, pénztárcza stb. stb. A 20 éves fiatalembert a rendőrségre kísérték.

— **A rejtélyes léghajó.** Hajdu-Böszörményből jelentik, hogy a rejtélyes léghajórobbanásról a fővárosi lapokban megjelent s Debreczenből küldött tudósítások nem megfelelőek. Így a robbanás ideje és körülményei, a rendőrkapitány és főorvos nevei tévesek. A rendőrség nem állapította meg a léggömb katonai voltát és hogy külföldről a rendőrséghez sürgönyök sem érkeztek. A léggömb nem volt fekete-sárga színű, hanem kívül volt sárga és belül fehér selyem s a ballon belsejében volt a felirat: II. Adler. A kosarat eddig sem találták meg. Őt halott sem volt, mert Fekete Zsigmondon kívül a hat súlyosan sérült ember még máig élt és ma halt meg közülök Sajtos Imre kondás. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a fején a haj-leperzelődött és egész testén számos égési seb volt. A léghajót előzőleg nappal itten nem látták s hogy honnan jöhetett, azt sem tudják. Fekete veje volt Nagy Imre milliomas parasztgazdának és maga is gazdag volt. Felesége, aki szívbjában szenved és beteg, férje temetésén nem vehetett részt.

— **Magyar világfürdő.** Van. Egygyel több, mint volt. Aki nem tudja, tudja meg. Előbb azonban tisztázzuk az eszméket. Miért világfürdő a világfürdő. Azért, mert drága; — mert mindenért fizetni kell és pedig sokat. Fizetni kell a lakásért, mely rosszabb, a kosztért, mely kevesebb, mint bárhol. Fizetni kell a levegőért, amely nem jobb, a kúrmuzikért, amely rosszabb, mint máshol. Fizetni kell a kiszolgálásért, amely rossz, a csendért, amely tele van lármával, a zajért, amely kétségbeejtően unalmas. Fizetni kell azért, ami megvan és azért, ami nincs meg.

— **Nohát, ha csak ez kell, lesz Nagy-Marostól is világfürdő, gondolá Nagymaros község előljárósága és azzal mindenféle jog- és jogcimen ő is életbe léptette a kurtaksát.**

— **Karlsbad, Ostende, Norderney nem Nagymaros és mégis van kurtaksája! —** vélték a bölcsek és Ión kurtaksa.

És mint egy világfürdő vezetőségéhez illik, a nagymarosi előljáróság is előzékeny, figyelmes volt. Ezt a szabályrendeletet ugyanis — német nyelven adta ki; hogy mindazok, akik Indiából, Polynesiából, Londonországból és Páris megyéből Nagymarosra jönnek üdülni, megértsék. Ezek a millió- és billiárdosok nem tartják soknak a kurtaksát és szívesen veszik a német nyelvet.

— **És a magyarok? a budapestiek?**

— **Auf die wird g'iffen!** — mondaná bizonyára Nagymaros jeles kupaktanácsa világfürdői tapintattal és ügyességgel.

— **Amit jó lesz a budapestieknek megjegyezni...**

— **Egy örült öngyilkossági kísérlete.** Ma délben a Gyár-utca és Mózár-utca sarkán nagy ribilliót okozott egy dulakodó pár. Dulakodás közben a nő kiszabadult a férfi karjai közül és futásnak eredt. Az Andrassy-uton és Teréz-köruton keresztül beszaladt az Aradi-utczába és ott besurrant az Aradi-utca 8. szám alatt levő Globus-nyomdába. A férfi mindenütt követte. A nő azonban elűnt szeméi elől s erre a férfi betért az Aradi- és Csengeri-utczák sarkán levő Muhr-féle vendéglőbe, ahol egy félreeső helyen bezárkózott. Egy rendőr, aki az egész uton követte a feldult arcú férfit, — betört az illemhely ajtaját és éppen a kellő pillanatban, hogy kicsavarja a férfi kezéből a fegyvert, egy hatlövétű forgópisztolyt. A VI. kerületi kapitányságon aztán a dulakodó férfi igazolta magát. Kiderült, hogy *Strummer* Adolfnak hívják s hivatalnok volt a Lukács-féle bankháznak. *Strummeren* néhány hónappal ezelőtt az örültség jelei mutatkoztak s akkor beszállították a lipótmezei elmeegógyintézetbe, ahonnan nemrégiben gyógyultan elbocsátották. *Strummer* ekkor visszatért családjának Bulyovszky-utczai lakására és úgy viselkedett, hogy hozzátartozói hosszabb ideig betegségének semmi nyomát nem észlelték rajta. Tegnap aztán újra kitört rajta az örültség s ma délben a Gyár-utca sarkán feleségét akarta megfojtani, akinek szerencsére még idejekorán sikerült karjai közül kimenekülni. A szerencsétlen férfit a rendőrség beszállította a lipótmezei elmeegógyintézetbe. *Strummer* egyébként két levelet is írt; az egyiket feleségének, a másikat édesanyjának czimezve. A leveleket valószínűleg józan pillanataiban írhatta és arról értesíti bennök hozzá-

tartozóit, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt keresi a halált.

— **Brünn nagy sztrájk előtt.** A morvaországi gyapottiparosok szövetségéhez tartozó 43 brünni cég a gyárakban falragaszokon kijelenti, hogy tekintettel három gyár legutóbbi tüntetésére, ezen eljárást tudatos akcióra vezetik vissza, amely oly eszközöket használ, hogy azokkal messzire tüllo a célon. A gyárak ismételtén kijelentik, hogy méltányos feltételek mellett hajlandók tárgyalásokba bocsátkozni. Felszólítják a munkásságot annak saját érdekében, ne utasítsák vissza ezen ajánlatot és nyomtatékosan figyelmeztetik arra, hogy az aláírott gyárak egységesen fognak eljárni és hogy a három gyárban a felmondás vagy munkabeszüntetés azt eredményezné, hogy az összes gyárak fizemét beszüntetnék.

— **Tíz bomba.** Tifliszből táviratozzák: A város központjában lévő Erivan-téren, ahol a forgalom igen élénk, ma 10 bombát vetettek egymás után, melyek óriási erővel robbantak fel. A szomszédos házak ablakai és ajtóit bezúdták, kéményei beomlottak. Számos ember életét veszítette vagy megsebesült. A bombarobbanások közben puska- és revolverlövészek dördültek el. A katasztrófa színhelyét elzárták.

— **Négy napig eltelve.** Megirtuk, hogy a pensylvániai Johnstownban árvíz öntött el egy tárnát s ez alkalommal hét magyar munkás bennszorult a tárnában. A munkásokat csak négy nap mulva sikerült kimenteni földalatti hullámsírkükből. A munkások megmentéséről a következő érdekes részletek érkeztek Johnstownból: Johnstownban, Pensylvánia állam egyik magyaroktól sűrűn lakott városában Berwind Coal Company 28. számú tárnáját előlőtte a szomszédos bányából alázuhánó víz. Hét magyar munkás volt a tárnában; névszerint: Bolya Mihály, Stanisch Mihály, Homus János, Bálint András, Mihályi György, Nagy Péter és Suson Ferencz. A munkásokat az árvíz teljesen elzárta a külső világtól. A bánya vezetősége a veszedelem első pillanatában maga is azt hitte, hogy a munkások menthetetlenül oda vesznek, annál is inkább, mert a rögtön megtartott vizsgálat megállapította, hogy a bányába gyült óriási víz kiszivattyuzása napokig is eltart. A mentők dolgoztak is szakadatlanul éjjel-nappal, mintegy hatvannyolc órán keresztül, amíg nagynehezen a ledugott csöveken konstátálhatták, hogy a bányászok élnek. A mentés még nagyobb erővel folyt tovább. Vagy nyolcvan órán keresztül kiszivattyuzták már a vizet, mikor két mentő vállalkozott arra, hogy bármi módon is, de az eltemetett munkások közelébe jut. A víz még ekkor is nagy volt a bányában. Mindketten beleugrottak a vízbe s eltűntek a sötétségben. Vagy egy óra mulva érkezett vissza az egyik és jelentette, hogy a bányászok élnek. Többet mondani már nem tudott, mert a vízben való uszás, a sárban való rettetenes járás, kapaszkodás és mászás annyira kimerítette, hogy összeesett. Amikor magához tért, elmondta, hogy a bányászok megmentésére addig gondolni sem lehet, míg a vizet teljesen ki nem szivattyuzzák. Ujult erővel folytatták a munkát. A két mentő egy üveg brandyt és friss vizet vitt a bányászoknak. Négy és fél napig tartott, amíg végre a mentőknek sikerült a két bányászt a napvilágra hozni. A társaság a hét bányászt különvonton a vindberri kórházba vitette, ahol ápolni fogják őket mindaddig, míg erejüket a legteljesebb mértékben vissza nem nyerik. A megmentett bányászok egyértelműleg azt mondják, hogy megmenekülésüket egyik társuknak Bolya Mihálynak köszönhetik. Bolya Mihály volt az egyetlen, ki lélekjelentését egy pillanatra sem veszítette el. Amikor észrevette, hogy rájuk szakad a veszedelem, rögtön utasította a bányászokat, hogy az élelmüket vegyék magukhoz és kövessék őt. Bolya, mint előmunkás, ismerte a bánya minden zegét-zugát. A bánya legmagasabb helyére vezette társait. Az a hely, ahol a bányászok nyolcvannyolc órán át álltak, csak éppen akkor, hogy a hét bányász elfért rajta, de le nem üthetett. Állniok kellett négy nap, négy éjjel szakadatlanul. Ételük nagyon kevés volt. Csupán egy napra való. Egy kis hus, meg egy darabka kenyér. Bolya fölöstötte az egész ételt darabkára és minden ember minden hat órában kapott egy darabka húst és egy darabka kenyeret. Harmadnapra azonban az étel utolsó morzsája is elfogyott. Még vizet sem ihattak. Az alattuk és körülöttük hőmpolygó széngáztól mérges vízhez nem mertek nyulni. Körülöttük irtózatossötétség, amit éppen csak hogy enyhített a bányáslámpa gyér világa. Egyszerre csak egy lámpa égett. Ha kifogyott belőle az olaj, meggyújtották a másodikat, majd egyenkint a többit. Az idő csak lassan, rémitő lassan haladt. A víz zugása, a borzalmas sötétség iszonyuan hatott a szerencsétlen bányászok lelkére. Végre négy és fél nap mulva megmenekültek.

— **Pusztító tűz.** Berlinben a Victoria-raktárház részvénytársaság hatalmas raktártelepein ma délután két órakor tűz támadt, amely hihetetlen gyorsasággal terjedt tovább. Évtizedek óta nem volt olyan pusztító tűzvész, mint ez. Nehány perc alatt minden lángban állott. A két legfelső emelet iszonyu robajjal bedőlt. Temérdek felhalmozott takarmány elégett. Több száz lovat sikerült megmenteni. A társaság egy alkalmazottja *bennégett*. Berlin egész tűzoltósága kivonult husz gőzfecskendővel. Este hét órakor lokalizálták a tüzet, de a raktárházak földig égtek. A Viktoria közraktár égsénél három nagy négyemeletes raktárépület égett porrá. A tűz valószínűleg beraktározás közben a villamos felvonó rövidzárlata következtében keletkezett. Egy fiu és egy lovasz eltűnt, de nines kizárva, hogy a nagy zavarban elmenekültek Nagymennyiségű szalma és széna, zab, két automobil-omnibusz, valamint számos berendezési tárgy égett el. A nagy benzín- és szpiritusz-készletet, amely két méternyre a föld alatt szénsav-réteg alatt elzárva volt, megmentették.

— **Balázózás.** *Dobó* Miksának, a Politisches Volksblatt sok évi munkatársának hült tetemét ma délután kísérték a Neues Pester Journal, Volksblatt szerkesztői tagjainak, a kiadóhivatali főnököknek és számos újságíró, hírközsegi főtisztviselő és az elhunyt jó barátainak nagy és őszinte részvét mellett utolsó útjára a Kazinczy-utca 6. számú gyászházból. A temetőben dr. Weisz Mór rabbi megható imája után a Politisches Volksblatt szerkesztőségének nevében *Mandovszky* Rikárd búcsúztatta el az elhunytat.

Glatz György volt malomtulajdonos, a budapesti ág. ev. egyház presbitere, gabonabizománys, e hó 24-én meghalt 62 éves korában, Nagyszámú családtagok részvéte mellett ma délután temették el a tabáni temető halottas kápolnájából.

Hahn Bernát fővárosi polgár, a IX. kerületi izretemplom előjárója, június 25-én meghalt hosszas szenvedés után 64 éves korában. *Hahn* Bernát buzgó pártolója volt számos kulturális és humanus intézménynek. Halálát nagy család siratja; dr. *Baumhorn* Armin fővárosi orvosnak az elhunyt apósa volt. Holnap, csütörtökön, délelőtt 10 órakor temetik az Üllői-uti 52. számú gyászházból.

Sulyos csapás érte dr. *Dolencez* József íróársunkat. Édesatyja *Dolencez* István 79 éves korában Nagyatádon (Somogy megyében) meghalt. Temetése nagy részvét mellett ment végre.

Récz Gáborné, született *Balassovich* Jolán, élete 47-ik évében meghalt Hajdusoboszlón.

Id. Paraszky Gyuláné, született *Virányi* Irma, 59-ik évében e hónap 22-én elhunyt Kőrösbányán.

Gréb Jánosné, született *Hensch* Irma, 51-ik évében e hónap 24-én elhunyt Csongrádon.

— **Székhámas ügynök.** Napok óta érkeznek a budapesti főkapitányságra bécsi czégekől a feljelentések *Sonnenschein* Mór ügynök ellen. *Sonnenschein* néhány hónapja levélpapirosokat nyomtatott, amelyeken mint ipolysági divatárúkereskedő szerepelt. Sok bécsi kereskedőnél tett megrendeléseket s mindenkor megemlítette, hogy ha referenciára van szükségük, forduljanak *Müller* Leó nagykereskedőhöz, Berzencei-utca 52. szám alá. A czégek csakugyan megkérdezték a *Müller* Leó céget, ahonnet a legkitünőbb fölvilágosítást kapták. Így hiteleztek *Sonnenschein*nak, az árukat Ipolyságra küldték, ahol azokat *Sonnenschein* sógora vette át s potom áron elvesztegette. Mikor a bécsi czégek sürgetni kezdték az árucikkék árát, kint, hogy *Sonnenschein*-czég nincs is Ipolyságon. *Müller* Leó pedig, aki a fényes referenciákat adta, nem más, mint maga *Sonnenschein*, aki e néven lakott a Berzencei-utca 52. számú házban. A rendőrség csakhamar kinyomozta *Sonnenschein*et, de tekintettel arra, hogy kilencz neveletlen gyermeke van, egyelőre szabadlábon hagyta. A vizsgálat czinkostársai ellen is folyik.

— **Erdély legrégibb temploma.** Az ország műemlékei rendkívül érdekes és művészi kiképzésű templommal gyarapodtak, amelyet a tudománykedvelő gróf *Bánffy* György főajtónállómester fedezett fel erdélyi birtokán Bonczhidán, amely Kolozsvár közelében fekszik. Az ujonnan fölfedezett templomot *Posta* Béla kolozsvári egyetemi tanár és *Varju* Elemér, a Nemzeti Múzeum tudós öre vizsgálták meg s megállapították, hogy az még a tizenhetedik században épült. A templom három hajós és egyenes záródású szentélylyel van ellátva s habár egyik oldalhajóját a későbbi restaurációk megsemmisítették, elég ép arra, hogy, mint kiváló műemlék helyreállítható és fenntartható legyen. A becses emlék iránt a Műemlékek Országos Bizottsága is melegen érdeklődik s így remélhető, hogy azt a legközelebb már szakszerűen restaurálni fogják.

— **Halál mulatozás kösben.** Hajdu-Böszörményben Fejszék Ferenc tanácsnok az éjjel a Központi kávéházban mulatott Kati István gazdálkodóval, akivel azután valamin összeszólkóztak. Fejszék Kati Istvánt az ajtón át az utcára kilökte. Kati István az utcán hanyat esett és a délután folyamán meghalt. A rendőrség megindította a vizsgálatot és jelentést tett a debreczeni ügyészségnek. A boncoláson konstatálni fogják, vajjon a halál oka az esés volt vagy pedig valamely szervi baj okozta-e. Kati István 47 éves jómódu agglégény volt, kit szelid természete miatt általában nagyon kedveltek.

— **Nagy szerencsétlenség egy lakodalmon.** Stryben egy lakodalmon nagy szerencsétlenség történt. A násznép, vagy ötvenen, egy olyan házban táncolt, a melynek csak ideiglenes padlója volt. A padló beszakadt és az egész társaság a pinczébe zuhant. Tizenhatan súlyosan megsebesültek.

— **Meglopták a vonaton.** A nagyváradi—budapesti gyorsvonaton az éjjel Molnár Ákos képviselőt és Wallner Ödön megyei főügyészt meglopták. Pénztárczáikat, melyben több ezer korona volt, alvós közben vitték el a tettes.

— **Rendőri hírek. Tolvaj inas:** A rendőrség letartóztatta Lőschen Márton inast, aki dr. Garami Béla orvostól 1200 korona értékű ékszerrel ellopott. A beismerésben levő tolvajt a bíróságnak adták át. — **Körözött kereskedő:** Bieveczki Jakab Kievből menekült kereskedő, akinek a Dob-utca 24. számú házában fűszerüzlete volt, üzletét eladta és megszökött. A hitelezőit azonban nem elégitette ki, a többi között Erney Ignác kereskedőt sem, akitől nyolczszáz korona értékű fűszerárut vásárolt hitelbe. A bíróság Bieveczki ellen elfogató parancsot adott ki. — **Életunlak:** Molnár Eszter cseléd ma reggel a Luther-utca 19. számú házában harmadik emeletéről az udvarra vetette magát. Veszedelem sérülésével a Rókus-kórházba vitték. — **Ma reggel az Almásy-téren egyik fára felakasztva találták Radványi Lajos napszámot. Még élt, mikor megtalálták és beszállították a Rókus-kórházba.** — **Zseb-tolvajlás:** A villamoson ellopták Hackler Ernő vasuti ellenőr 480 korona értékű aranyóráját. — **Ugyancsak a villamoson lopták el Glück Márton kereskedő aranyóráját és aranylánczát 360 korona értékben.** — **Elűntek:** A rendőrségnek a következők eltűnését jelentették be: Králl József 57 éves betűszedő, Csizi István 27 éves kávéfőző, Szlama Róza 13 éves házilány, Kuti Mariska 13 éves gyári munkásnő, Kubács Rezső 28 éves részöntő és Herzfeld Ignác 35 éves kereskedősegéd. — **Felsmert halottak:** A rendőrség ma két, a Dunából kifogott halottat ismertek fel. Az egyik, akinek holttestét a Beitscher-féle uszoda mellett fogták ki, Szutorisz János, Szügy községből való napszámos, a másik, akit a Pannónia-csónakda mellett fogtak ki, Braunig Vilmos újpesti nyomdai gépmester.

— **A párisi társasutazás** iránt, mely a VII. ker. függ. és 48-as kör tagjai és az ehhez csatlakozó vendégek részvételével július 15-én indul, már is oly széles körű érdeklődés nyilvánult, hogy jelentkezések csak korlátolt számban vételnek fel. Ezzel egyidejűleg Schweiz gyönyörű helyei érintésével az észak olaszországi tavakhoz is megy egy kisebb társaság. Ugy ehhez, mint a párisi kiránduláshoz, most még bárki csatlakozhatik. Részletes programok és felvilágosításokkal szívesen szolgál a „Magyar Utazási Vállalat r.-t.” Budapest, IV., Eskü-ut 3. szám.

— **Szent Margit-ünnep.** A fővárosi ember, aki napi munkájában elfáradva idegeinek felüdítésére vágyik — a Margitsziget felkeresésével pár perc alatt egy tündérvilág varázskörében érezheti magát. A pompás pázsit, a természet önfentalálta színpompáját, parfüm pazarlását árasztó virágok s a mesés fény és árnyék harmóniát teremtő hatalmas faóriások mellett az idegek restaurálására, az elcsigázott fővárosi ember felüdítésére egy a modern orvosi technika minden hathatós és kipróbált vivmányát felölelő hidegvizgyógyintézet gondoskodik. A kitűnő felső vendéglőt az igazgatóság ön-maga kezeli s ezzel úgy az ár, mint az ételek kigáztatlan voltával az üdülőknek a legnagyobb biztosítékot nyújtja.

x **Zászlók,** czimerek, minden kivételben kapu-tók Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-u. 27. sz. Árjegyzék ingyen.

x **Friedman A. ünneplése.** Június 4-én, az amerikai szabadságnapon lesz Friedman A. Ós-Budavára igazgatója ötven esztendő. Ezt a napot a közönség s Ós-Budavára alkalmazottai felhasználják arra, hogy ovációkban részesítik az ambiciózus igazgatót, aki Ós-Budavárát újjá teremtette s nagy szakértelemmel vezeti immár hat év óta. A közönség s a vállalat alkalmazottai köréből százas rendező-bizottság alakult, amely most dolgozza ki a július 4-iki jubileumi ünnep programját s mindent elkövet, hogy az ünnep a nagyszabású vállalat-hoz méltóan fényes legyen.

x **Podor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

x **Bob-hashajtó a legköllemesebb, 10 f.**

x **A Magyar pénzügyintézetek központi hitelbankja** r. t. Budapest (Báthory-utca 4.) előnyösen közvetíti sorsjegyek, valamint egyéb értékpapírok vidéki részvények adás-vételét, elvállal tőzsdei megbízásokat úgy a budapesti, mint bármely külföldi tőzsdén.

x **Külföldre vándorol** a sok pénz, de különösen nagyon sokra rug az a pénz, amelyet a magyarok a külföldi ékszerészek zsebeibe juttatnak. Most, amidőn a hazai ékszeripar oly magas nivón áll, hogy a versenyt a külfölddel úgy finomság, mint kiállításban minden tekintetben felveszi, sőt talán fel is mulja, különösen figyelemzertjük tehát olvasóinkat, hogy ezen iparágban mindég csak hazait keressék, mert nem csak jó árut, hanem e mellett még jutányosan is vásárolhatnak. Az ékszeripar terén különös megemlésté méltó Deutsch Alfréd (Király-utca 34.), a fővárosban jó hírnévnek örvendő ékszerkereskedő, ki lelkiismeretes és pontos kiszolgálása által minden vevőjének különös jóindulatát kiérdemelte. Deutsch Alfrédot, ki a főváros legnagyobb mulatóinak kizárólagos házi szállítója, különösen ajánljuk a vidéki olvasóink figyelmébe. A czég a vidéki megrendeléseket a legpontosabban és a leglelkiismeretesebben teljesíti.

A Z EGYETÉRTÉS szerkesztősége és kiadóhivatala VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 18-25. szám.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Budai Nyári Szinkör.** Ma kezdte meg négy estére terjedő vendégszereplését a Budai Nyári Szinkörben Gál Gyula, a Nemzeti Színház kiváló művésze s ma Girolamo Rovettának A becssteleneke című drámájában Moretti Carló szerepét játszotta. Amit Gál Gyula ma e szerepében bemutatott, az a művészi tökéletességnek igazán magas színvonalán állott. Természetes játéknak drámai ereje oly közvetlen hatást gyakorolt, hogy a közönség nyílt színen is megtapsolta. Méltó partnere volt Zöldi Elza, Elza szerepében. A fiatal művésznő zoltai is minden tekintetben gondosan kidolgozott alakítással tűnt ki, ami ma is nagy sikert biztosított számára. A többi szereplő többé-kevésbbé alkalmazkodni tudott a vezető játékhoz.

(*) **A Nemzeti Színház elmúlt szezónja.** A Nemzeti Színház igazgatósága közlésezi a múlt szezónban előadott üjdonságok és repriek lajstromát. Az elmúlt szezón munkájának bírálatába ezuttal nem megyünk bele, nehogy ismétlésekbe bocsátkozzunk. Csak reprodukáljuk a rendelkezésre bocsátott adatokat.

A Nemzeti Színház színi évadja június 18-án végződött. Ebben az évadban a Nemzeti Színház 287 esti és 48 délutáni előadást tartott. Ezeket kivül az 1906. évi október 1-től 1907. márczius 31-ig terjedő téli évad alatt a budai várszínházban 48 előadást is rendezett. A 287 esti előadásból 122 esti előadás 37 egész estét betöltő — és 6 egyfelvonásos — összesen 43 eredeti mű, 166 estén pedig 62 egész estét betöltő és 2 egyfelvonásos idegen darab került színre. Uj hazai színdarab 16 került színre (ezek közül 12 egész estét kitöltő és 4 egy felvonásos). Uj idegen darab pedig 10 adatott elő.

Az új hazai művek: Martos Ferencztől „Muskáti”, Porzolt Kálmántól „Asszony”, Somló Sándortól „Thököly”, Bosnyák Zoltántól „Mirette”, Barabás Jánostól „Delila”, Farkas Páltól „Bálványok”, Verő Györgytől „A nép”, Koroda Páltól „Wesselényi”, Somorjai Artúrtól „A bölcső köve”, ifj. Wlassics Gyulától „Füst”, Sajó Sándortól „Zrínyi György házassága”, Zsiris Istvántól „Fátum” és a következő egyfelvonásosok: Legifj. Szász Károlytól „Kántorné”, Kisbán Miklóstól „Naplegenda”, Heltai Jenőtől „Karácsonyi vers”, Szalay Mihálytól „Transatlantika.”

Uj idegen darabok: Bussi E. A. „Lucifer”, Pinero W. Arthurtól „Lord Quex”, Maeterlinck Mauricéttól „Pelleas és Melisande”, Sardou Viktorától „A múlt”, Wilde Oszkártól „Egy eszményi férfi”, Ibsen Henrikstől „Hedda Gabler”, Fontaille Henriéttől „A nászinduló”, Goldoni Károlytól

„A hang”, Coolus Romaintól „Sabrier Antoinette”, Vojnovits Ivántól „Őszi vihar”.

Uj betanulással adattak: Tóth Kálmántól „A király házassága”, Shakespearetől „János király” és „A velencei kalmár”, Moliéretől „A tudós nők”, Sophoklestől „Antigone”, George Sandtól „Willemar marquis”. A színház összes jegybevétele a lefolyt évad alatt 628.752 korona volt. Eből 547.581 kor. 90 fillér az esti előadásokra, 81.170 kor. 10 fillér pedig a délutáni előadásokra esik.

(*) **Hírek a Népszínházról.** Tegnap számunkban megírtuk, hogy most, amikor a fővárosi színházak sorra ismertetik programjukat, a Népszínház az egyedüli, mely titokzatos hallgatásba merül. A misztikus sötétségéből azonban az igazgatóság ma előbujt és felsorolja az eddig szerződött tagok névsorát és a színház programjának néhány élénkebb pontját. Eszerint a színház főrendezője Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház és a Thália-társaság előadásainak rendezője lesz. A zenés előadásokat Mader igazgató mellett dr. Bródy Miklós, Weiner Leó és Barna Izsó karmesterek fogják vezetni. A személyzetből eddig csak a kórus, a zenekar s néhány magánszereplő van szerződöttve és pedig: Alexy Erzsébet, a Zeneakadémia végzett növendéke, Ötvös Gitta, a Király-színház volt tagja, egy lengyel tenorista, aki eddig Lembergben működött, Ledovszky Gizella, továbbá Bejczy György, a pozsonyi színház tenoristája, Csontos Gyula, a temesvár—budai színház tagja, Nagy Gyula, a kassai színház kómikusa, Dobsa Margit és Virág Jenő, a Városligeti Színház tagjai s Kürthy József, a Thália-társaság tagja. E névsor már eddig is igazolja tegnapi állításunkat. Ledovszky Gizella kivételével nem találunk e névsorban egyetlen egy nevet sem, mely megütné azt a művészi mértéket, melyet a színház nivója megkíván. A megnyitás különben október 1-én lesz, Szemere György „A tekintetes ur” című új magyar énekes vígjátékával, amely a régi jó táblabírói időkben játszódik. A színházban, amelynek az új vezetés alatt Népszínház-Vigopera lesz a neve, tudvalevőleg opera-előadások is lesznek. Az üjdonságok között szerepel dr. Kacsóh Pongrácznak, a „János vitéz” komponistájának egy magyar operája s Puccini új dalművét is a Népszínház fogja bemutatni nálunk. A programon szerepel „Carmen” is, továbbá egy opera, amelyet a „Parasztbecsület” szövegére Domenico Monleone komponált. A színház népies színművek előadását is programjába vette. E genében egyike az első üjdonságoknak Bendiner vasuti tárgy darabja, amely Rutikay György átdolgozásában fog színre kerülni. Az operette-üjdonságok közül idáig megszerzettettek: „A herceg urfi” és „A háromfejű férfi”, Lehár operettje, továbbá „Ezeregyéj”, amely Strauss János „Indigo” című operettjének zenéjére készült. A Népszínháznak szánták egyik új daljátékukat Martos Ferenc és Huszka Jenő is.

(*) **Uj Nemzeti Színház.** Régen foglalkoznak már az illetékes körök egy új Nemzeti Színház építésének a tervével. Lapunk hasábjain mi is többször említettük ennek a szükségét, de a terv megvalósítása mindezeideg csak óhaj maradt. Most azonban ugylátszik komolyan foglalkoznak az ügygyel. A vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából ugyanis értekezlet volt a Nemzeti Színházban Hauszmann Alajos elnökle alatt. Az értekezleten meghívott szakértők vettek részt, akik megvizsgálták a színház épületét és egyhangulag odanyilatkoztak, hogy a színházat megfelelően átalakítani nem lehet s azért új színház építése elkerülhetetlen. Az értekezlet ilyen irányban fog jelentést tenni a miniszternek és egyuttal kérni fogja, hogy nyilvános pályázaton szerezzék be az új színház terveit és a pályázaton csakis magyar építésszek vehessenek részt.

(*) **A Vigszínház.** Holnap, csütörtökön, a szezon szenzáció sikerű eredeti üjdonsága, az Órdög, Molnár Ferenc vígjátéka kerül színre. A czim-szeret ezuttal is Hegedüs Gyula adja, aki művészi pályája egyik legszebb diadalát érte el az „Órdög” alakításával. Varsányi Irén játsza Jolánt és szabadsága előtt ez lesz az utolsó fellépése. Ugy Hegedüs Gyula, mint Varsányi Irén, valamint Gazsi Mariska, Hegedüs Ilona, Fenyvesi Emil és Szerémy Zoltán, akik a népszerű művet sikerre vitték, az Órdög valamennyi eddigi elő-

adásában résztvettek. Pénteken a *Bernátot* ismétlik, szombaton pedig a *Trilbyt* frissítik fel T. Halmi Margittal és Fenyvesi Emmillel a főszerepben.

(*) **A szókimondó asszonyság.** A budai nyári színházban csütörtökön *Gál Gyula és Kiss Mihály* vendégszereplésével Sardou Viktor: „A szókimondó asszonyság” című színműve kerül előadásra. A címszerepeket Hübscher Katát T. Csige Böske, Napoleont *Gál Gyula*, Savorit Kiss Mihály, a többi főbb szerepeket *Zöldi Elza, Kiss Mariska, Niczkyné, Thury, Szegehő, Tábori, Ujvári, Gere, Kövessi és Zátony* játszzák.

(*) **Városligeti nyári színház.** A városligeti színház nagy sikert aratott újdonsága „A bus özvegy” eddigi tíz előadása, az utolsó zugig telt nézőtér mellett folyt le. Zajos tetszést kelt esténként az „Aggyszűzek indulója”, a „Bibliai duett”, „Salome táncparódiája” és *Turcsányi Olga* remek francia beszéző kupa.

(*) **Egyházi zene.** A Szent István bazilika énekes zenekara 1907 június 29-én Szent Péter és Pál ünnepén délelőtt 10 órakor *Rheinberger* József nagy C-dur miséjét, június 30-án, vasárnap délelőtt 10 órakor *Beliczy* F-dur miséjét adja elő. A magánrészeket dr. *Pallady* Leontinné, *Stark* Ludovika, *Wenser* Margit, *Lichter* Elemér és *Toronyi* Károly éneklék. Graduale és offertorium: *Constitutes* est.

(*) **A Nemzeti Szalonból.** *Déry* Béla festőművész, a Nemzeti Szalon titkára hosszabb külföldi utra ment. Meglátogatja a müncheni, mannheimi és veneczei nemzetközi tárlatokat, azután művészeti tanulmányokat folytat a Rivierán.

(*) **Az „Ifjuság”-kiállítás.** mely a Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonjában oly őszinte nagy sikert aratott, bezárult. Helyét állandó művészeti kiállítás foglalta el. Szébbnél-szebb olaj- és víz-festményekkel és fiatal művészeink szobraival van teleakva a társaság modern berendezési szalonja, melyet a nagyközönség hétköznaponként reggel 9 órától est 8 óráig, ünnep és vasárnap reggeli 9 órától délután 1 óráig díjtalanul látogathat.

(*) **Az állami művészeti ösztöndíjak.** Az állami képzőművészeti ösztöndíjakra talán egy esztendőben sem volt annyi pályázó, mint ez idén. Összesen hetvenen pályáztak majd ezer munkával a rajtuk kívül tizen pályáztak a nagy Andrassy-díjra, akiknek munkái szintén meghaladják a százat. A pályamunkák a városligeti műcsarnokban vannak elhelyezve s annak minden térért megölték. Az Országos Képzőművészeti Tanács, bár *Forster* Gyula elnöke alatt holnap, csütörtökön délelőtt tartja meg első bíráló ülését, melyen a festészetű ösztöndíjak kiadása fölött fog határozni. A többi ösztöndíjra valószínűleg csak a jövő héten kerül sor.

IRODALOM

* **Politikai röpirat.** „Agrárpolitikai akciók és az új pártalakulás” címen dr. Szerdahelyi Henrik egy nagyobb terjedelmű röpiratot írt, amely az aktuális gazdasági kérdések és a lefolyt alkotmányválság során történt politikai akciókkal terjedelmesen foglalkozik. A 73 oldalra terjedő röpirat legnagyobb része gazdasági kérdésekkel foglalkozva, az utóbbi években beállított husrágaság okait és elhárításának módjait fejtegeti. Szól az állatforgalom és az állatvitel korlátairól, exportvágóhid létesítéséről, a huskérés megoldásáról nagyvágó szövetségek által és a Németországgal kötött kereskedelmi szerződésről. Ezen gazdasági és politikai kérdésekkel is foglalkozik és új pártalakulás megalakulásának szükségességét hangsúlyozza. A szerző munkáját *Eötvös* Károly országgyűlési képviselőnek ajánlotta.

* **Olcsó, díszes Vörösmarty-kiadás.** Epp jókor jelent meg egy kötetben, művészeti kiviteli képekkel díszítve *Vörösmarty* Mihály összes műveinek új kiadása, mely pompás alkalmas ünnepi ajándéknak szolgálhat a művelt magyar ifjak és leányok számára. Ez az új *Vörösmarty-kiadás* nagy körültekintéssel minden irányban megfelelő nyújt, mert: A pompás, díszes aranydíszítésű színes bekötés, melyet *Vörösmarty* sikerült domborművére ékesít, asztaldíszül is alkalmassá teszi. Mint egy köteles kiadás alkalmas a kezelésre és az ifjuság az iskolába is elviheti segédkönyvül. Alakja alkalmas arra, hogy fozgathassuk és egyben kezünkben legyen a Szózat halhatatlan költőjének minden alkotása: költeményei, hőskölteményei, drámái, *Shakespeare*-fordításai. A könyvet jó és szép papiroson, igen tiszta, könnyen olvasható betűkkel nyomták. A könyv ára igen csekély, mert *Vörösmarty* összes költői munkáinak foglalata, az említett pompás kötésben összesen csak 5 koronába kerül. A könyv kapható minden könyvkereskedésben. A pénz előzetes beküldése ellenében portómentesen szállítja a kiadó: Világirodalom könyvkiadó részvénytársaság, Budapest, VI., *Eötvös-utca* 26/d.

FŐVÁROS.

(*) **(Jelölés tanító-, tanítónői- és óvónői-állásokra.)** A közoktatásügyi bizottság ma délután tette meg a jelölését az úresedésben levő és ujonnan szervezett tanító- és tanítónői-, valamint az óvónői-állásokra, *Piperkovits* Bátor tanácsos elnöklése mellett; előadó *Wildner* Ödön tanácsjegyző volt. Az elnök előadta, hogy a jelölés céljából kiküldött ad hoc bizottság tegnap délelőtt behatóan tárgyalta az ügyosztály javaslatát és teljes megállapodás jött létre, úgy, hogy az ügyosztály is teljes mértékben hozzájárult az ad hoc-bizottság részéről tett módosításokhoz. A bizottság ezt a bejelentést tudomásul vette és aztán a jelöléseket a következőkben tette meg:

A fő-reáliskoláknál, egy magyar és német nyelvű tanészékre: dr. *Glatz* Károly, dr. *Lukács* Ödön, *Kaunitz* Lajos.

A felső kereskedelmi iskoláknál, egy francia és magyar nyelvű tanészékre: *Ney* Ferencz, dr. *Berk* Miklós, dr. *Tóth* András, egy francia és német nyelvű tanészékre: dr. *Honti* Rezső, dr. *Berk* Miklós; egy vegytan, áru-ismeret és földrajzi tanészékre: dr. *Száhlender* Lajos, *Bankó* Lajos, *Kurucz* Károly; egy kereskedelmi ismeret, könyvtétel- és levelező tanészékre: *Farkas* Mihály, *Széll* Jenő, *Rákosi-Herman* Tibor.

A felsőbb leányiskoláknál, egy latin és görög nyelvű tanészékre: *Kiss* Aladár; egy francia és német nyelvű tanészékre, az angol nyelv tanításának a kötelezettségével: *Korbuly* Anguszta, *Honti* Rezső, *Berk* Miklós.

A polgári iskoláknál, két igazgatói állásra, első helyen: *Földes* Géza, *Hofrichter* József; második helyen: dr. *Ágh* Géza, *Magyar* László; harmadik helyen: *Garai* Ede, *Székács* Adolf; egy magyar nyelvű és történet-földrajzi tanészékre: *Deák* Jenő, *Hunyady* Béla, *Demjén* Gézáné; egy magyar nyelvű és földrajzi tanészékre, a történet, esetleg a szépírási tanításával: *Keleti* Adolf, dr. *Pastinszky* István, *Ellmann* Anna; egy magyar és német nyelvű tanészékre: dr. *Vende* Margit, *Ballagi* Malvin, dr. *Somogyi* Margit; egy magyar-német nyelvű és földrajzi tanészékre: *Székely* Lajos, *Erdő* Kálmán, *Fischer* Frida; egy német nyelvű és földrajzi tanészékre: dr. *Lakatos* Pál, *Keleti* Adolf, *Pál* Berta; egy magyar nyelvű és történet-tanészékre, a torna-tanítás kötelezettségével: *Halácsy* Endre, *Krammer* István, *Fráter* Agnes; egy magyar nyelvű és torna-tanészékre: dr. *Pastinszky* István, *Erdő* Ödön, *Kerékgyártó* Margit; egy német nyelvű tanészékre, a francia nyelv tanításával: *Arányi* Lipótné, *Sréter* Berta, *Belgráder* Margit; két történet-földrajzi tanészékre, első helyen: *Agoston* Béla, *Békássy* Sándor; második helyen: dr. *Sebestény* Józsa, *Gébel* József, harmadik helyen dr. *Zombori* Ida, *Faragó* Vilmos; egy természettudomány-földrajzi tanészékre: *Kammerlohr* Nándor, *Cserhalmi* Agost, *Kurucz* Károly; egy mennyiség- és történelmi tanészékre: *Halácsy* Sarolta, *Kerecsy* György, *Antal* Márk; egy számtan-mértani tanészékre: *Németh* Lajos, *Horváth* Ernő, *Czakó* René; egy számtan-mértani és mértani rajzi tanészékre: *Magyar* Rezső, *Rokonstein* Margit, *Révész* Margit, egy számtan-mértani, és természetrajzi tanészékre: *Cserhalmi* Agost, *Steiner* Bernát, *Lukács* Mária; egy természetrajz-vegytani tanészékre: dr. *Balló* Rezső, *Horvát* F. Etelka, *Debreczeny* Józsa, három szabadkézi és mértani rajzi tanészékre: első helyen: *Seffer* Gizella, *Kovács* József, *Lamos* János; második helyen: *Toinay* Anna, *Róth* Matild, ifj. *Benkhardt* Agost; harmadik helyen: *Urmös* Péter, *Zigány* Zoltán, *Hellebronth* Gizella; egy szabadkézi és mértani rajzi tanészékre, a mértan tanításával: *Urmös* Péter, *Kovács* József, *Lamos* János; egy rajz-, szépírási tanészékre: *Toinay* Anna, *Seffer* Gizella, *Hellebronth* Gizella; egy ének tanészékre: *Késmárky* Árpád, *Fusz* Ferencz, *Berényi* Aladár; egy kézimunka tanészékre, a tornatanítással: *Benyák* Rezsőné, *Sarlós* Gizella, *Krén* Margit; egy torna-szépírási tanészékre: *Horváth* Sándor, *Sajóhelyi* Dezső, *Oleják* Károly; egy torna-szépírási tanészékre, a könyvtétel tanításával: *Bajor* Károly, *Horváth* Sándor, *Sajóhelyi* Dezső.

Az elemi iskoláknál négy igazgatói tanító állásra, első helyen: *Radvánszky* Károly, *Száva* János, *Újhelyi* Gusztáv, *Vlaszák* István; második helyen: *Szabó* István, *Rozs* Nándor, *Farkas* János, *Novák* Izso; harmadik helyen: *Galambos* László, *Gyuriss* Géza, *Georgi* Sándor, *Rákos* István.

Az elemi iskolai tanítónői állásokra jelölték a következőket:

I. helyen: *Liget* Margit, özv. *Stardelberg* Hermán, *Forintosné* Böhm Gizella, *Schöndorf* Bernadina Rózsa, *Bárányné* Jurányi Ilona, *Barna* Rózsa, *Páder* Gyuláné, *Gerely* Józsa, *Oleják* Piroksa, *Szovoboda* Aranka, *Szentiványi* Mária, *Holló* Ferencz, özv. *Kocsis* Jánosné, *Kemény* Ilona, *Scheffer* Gizella, *Sehrné* Kaiona Mária, dr. *Somogyi* Margit, *Császár* Gizella, *Hajós* Mária, *Maróthy* Kálmán, *Végh* Rózsa, *Ifjúné* Gyulányi Margit, *Duszné* Halácsy Irén, *Pösch* Aranka, *Lakits* Mária, *Novákné* Balassa Rózsa, *Kovács* Gizella, *Székely* Eugénia, *Bertalan* Ilona, *Sik* Mária, *Dolozselek* Aranka, *Miklósné* Kaszt Margit, *Bartus* Irén, *Szőke* Aranka, *Duráné* Barthalos Lenke, *Prazenkáné* Tajthy Aranka, *Kiss* Jolán, *Gergelyi* Margit, *Kádár* Eugénia, *Bokor* Mária Anna, *Szújtó* Mária, *Domsits* Vilma, *Fráter* Agnes, *Kürti* Paula és *Köbor* Dezsőné.

II. helyen: *Rybár* Gabriella, *Ihász* Irén férjezett *Morbitzerné*, *Bányai* Gabriella, *Nagy* Etel, *Szily* Berta, *Bohacek* Mária, *Bárdy* Lajosné, *Czagányi* Sándorné, *Köcsy* Theodora, *Láng* Margit, *Lindt* Józsa, *Kiss* Kovács Rezsőné, *Kroll* Emma, *Thoít* Margit, *Kende* Mária, *Luftschitz* Janka, *Maguscher* Margit, *Gécsei* Irén, *Szánka* Ilona, *Kausser* Melánia, *Lipinszky* Margit, *Bakonyi* Olga, *Kövess* Margit, *Kerékgyártó* Irén, *Belicza* Józsa, *Hajnal* Erzsébet, *Balassa* Matild, *Havass* Istvánné, *Speidl* Irén, *Verebes* Ilona, *Schnader* Vilma, *Benedek*

Erzsébet, *Faller* Erzsébet, *báró* *Podmaniczky* Edit, *Nikolits* Deszanka, *Zsigmond* Teréz, *Dallos* Erzsébet, *Schláger* Ilona, *Zechmeister* Ilona, *Patterson* Orsolya, *Paraszthy* Pálné, *Werner* Józsa, *Fábr* Borbála, *Gyulai* Frida és *Schnöller* Mária.

III. helyen: *Sándor* Kornélia, *Vida* Nóra, *Klincz* Ang Borbála, *Csizmázia* Ilona, *Fonyó* Gizella, *Krausz* Emília, *Madary* Margit, *Stóri* Paula, *Berthóthy* Paula, *Diener* Katalin, *Sillye* Margit, *Tétényi* Frida, *Krón* Rózsa, *Ditrői* Ella, *Bauer* Stefánia, *Vajda* Ella, *Kliegl* Gabriella, *Andrássy* Irén, *Csák* E. Istvánné, *Marion* Bianka, *Sebessy* Györgyi, özv. *Schwarz* Miksáné, *Placht* Ilona, *Szadovszky* Hedvig, *Schlick* Margit, *Münch* Etel, *Horváth* F. Etel, *Pell* Zelma, *Jancsek* Izabella, *Kerékgyártó* Margit, *Csalányi* Amália, *Huszár* Zoltán, *Sóbányi* Emma, *Gretnzer* Rózsa, *Kálmán* Jolán, *Palay* Margit, *Bakonyi* Jolán, *Szabó* Hermin, *Burján* Rózsa, *Ottlik* Mária, *Vogel* Mária, *Tajth* Gizella, *Barsy* Paula, *Leviczky* Aranka és *Sándor* Margit.

Az elemi iskolai tanító állásokra, első helyen: *Bató* D. László, *Ágai* Adolf, *Gönczy* Géza, *Bence* Dezső, *Molnár* István, *Fekete* Géza, *Batta* Tivadár, *Mindszenti* Boldizsár, *Palotai* Miklós, *Jónás* Béla, *Nagy* József, *Kunze* Ernő, *Csányi* Lipót, *Takács* Bogdán, *Tóth* Árpád, *Jánossy* Imre, *Békássy* Károly, *Benes* Alajos, *Albrecht* István, *Sárnczky* Vilmos, *Márkus* Kálmán, *Blaschnik* Károly, *Karczag* György, *Móricz* Sándor, *Pétek* B. Ferencz, *Kmethy* Pál, *Schmidt* Sándor, *Benkó* Ede, *Udvary* Aladár, *Saskeöy* Béla, *Bartha* Pál, *Szende* Sándor, *Kiss* József, *Bíró* János, *Zuna* János, *Sille* József, *Zsoldos* Rezső, *Székely* Menyhért, ifj. *Jakopovics* Lajos, *Lőwinger* Ferencz, *Dittrich* József, *Süss* János, *Szederkényi* Samu, *Teszársz* Kálmán; **második helyen:** *Boromissa* Ferencz, *Cicutti* Lajos, *Fodor* Ernő, *Galgóczy* Gyula, *Hock* János, *Stefka* Jenő, *Györke* Géza, *Szántó* László, *Ujlaki* Sándor, *Massauer* Gyula, *Kalnicz* Károly, *Gyurkovics* Zoltán, *Hagl* Antal, *Batta* Tibor, *Kerekes* Elemér, *Lenkei* Vilmos, *Pertik* Kálmán, *Deme*czky Sándor, *Loschdorfer* János, *Dermár* Pál, *Faragó* Vilmos, *Varsányi* Lipót, *Lehner* Gyula, *Kurucz* János, *Pető* Bálint, *Dobó* Sándor, *Reiter* József, *Szerényi* Mór, *Lévai* Elek, *Halász* Aladár, *Horvát* Ernő, *Wesztermayer* Antal, *Pataki* Béla, *Háray* István, *Jambrik* Alajos, *Sztrása* Andor, *Mladoniczky* Imre, *Cserhalmi* Béla, *Wilde* Ferencz, *Debreczeny* Miklós, *Borovicska* Adolf, *Dobsa* Árpád, *Gerhardt* Lajos, *Hettvei* Ferencz; **harmadik helyen:** *Hlavacs* István, *Kis* Sándor, *Drauz* Gyula, *Forstinger* Antal, *Várad* Gyula, *Schröder* Lajos, *Paukovits* Géza, *Rumpel* Engelhart, *Balassa* Nándor, *Vésey* Győző, *Lindner* Gyula, *Fráy* István, *Karvay* Viktor, *Király* Lajos, *Varga* Károly, *Matheidesz* József, *Benedek* János, *Szilágyi* Béla, *Horváth* Gábor, *Nagy* Zoltán, *Barabás* Ede, *Sándor*, *Kákosi* Ödön, *Telkes* Armin, *Bihari* Mór, *Gergely* Alajos, *Baumgartner* Dezső, *Varsányi* Géza, *Mészáros* Márton, *Knap* József, *May* Vilmos, *Steiner* Rezső, *Zoufaly* Emil, *Vándory* Dezső, *Tóke* Imre, *Matheidesz* Imre, ifj. *Háry* Ferencz, *Deme* Bálint, *Lehoczky* László, *Zöld* József.

A hét óvónői állásra a következőket jelölték: **I. helyen:** *Jurányi* Anna, *Tóth* Mária, *Utár* Margit, *Kősa* Etel, *Gabitsné* Horváth Margit, *Csató* Ilona, *Schindler* Emilné.

II. helyen: *Mustecz* Aranka, *Edvi* Illésné *Szoverics* Anna, *Bató* Lujza, *Nagy* Ferencz, *Mihalikné* *Tauber* Hermin, *Adelsberg* Teréz, *Kozlovsky* Gizella.

III. helyen: *Róhr* Róza, *Csató* (Hórné) *Borbála*, *Kurucz* Rózsa, *Köbor* Margit, *Vas* Hermin, *Böhm* Mária, *Gromann* Gizella.

A jelölések megtörténte után, *Szalai* Mihály azt kívánta, hogy az új iskolaév kezdetén terjeszteni elő a tanügyi osztály olyan értelmű javaslatokat, amely szerint a tanítók és tanítóknak ideiglenes alkalmazása csak a megfelelő liszta alapján történjék, továbbá, hogy ne hármas, hanem kettős jelölésből történjék a választás és végre: hogy a minősítő-táblázatból a felekezetre vonatkozó rovatot hagyják ki. Az elnök megígérte, hogy mindezekre figyelemmel lesz.

(*) **Közoktatásügyi ügyek.** A főváros közoktatásügyi bizottsága legutóbbi üléséből javasolja, hogy *Bartos* Fülöp névűt, magán felsőbb leányiskola engedélyezése iránt, pártólólág terjesztenék a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez. Megtette a jelölést a közoktatásügyi bizottság a *Gizella- és Mária Valéria-*, és a *Szilágyi István*-féle segélydíjakra. Ezek felől a tanács fog legközelebb határozni.

(*) **Az Attila-körút kiszélesítése.** Ahány szakértő, annyi — vélemény. Ezt a szerencsétlen *Attila-körut*at ki kell szélesíteni, az bizonyos, mert főközlekedési vonala a budai résznek s elvileg ebben mindenki megegyezik, de hogy hány öblire — ezen már: grammatikai certant. A közmunkatanács ragaszkodik ahhoz, hogy a körút 10 öl széles legyen, azzal ellentétben *Patóczy* Antal tanár 26 méter szélesre tervezi a körutát, *Devecis* Ferencz műszaki tanácsos 30 méterre tervezte meg az utat, míg a *középtérsi igazgató* az egyik s a másik terv összehasonlítása nyomán 17 méterre akarja a körút kiszélesítését. Ebben a veszekedésben eltelik majd az idő s az *Attila-körut* kiszélesítése szük mederbe fog jutni. — Mint azt már a fővárosnál megszoktuk.

(*) **Bán Sándor ünneplése.** A Ferenczváros polgársága tegnap este *Bán Sándor* tisztelőre abból az alkalomból, hogy a II. kerület plébánosa lett, búcsulakomát rendezett a sertésközvágóhídi vendéglő nagytermében, amely zsufolóság megtelt résztvevőkkel és szeretettel ünnepelték őt szónoklatokban, amelyeket a polgárság, a felekezetek és kollégái nevében dr. *Mely* Béla, *Horváth* József, *Szűts* István, dr. *Wagner* Géza és dr. *Hecht* Ernő

mondta
peltnek
roft, igen
személyr
) (

léri Mór
egy Bud
kapcsola
láb leszá
tette az
hogy az
monopol
Gelléri
irányu f
ezután h
között e
árúsító
ki, heny
ellen, me
zolványu
házi ipar
a keresk
járásokat
amely k
ipartörv
egyébker
ipari ig
bosnyáko
az eszke
fizessene

) (U
belügymi
vélemény
szere eng
V. ker. L
Alkotás-t
Szt. Lászl
Aréna-ut

) (U
következ
Péter udv
zérigazga
kedő-czég
kattowitzi
gával me
tis 15-éi
hatvan ké
rendelték
kép át to
vezérigaz
meg, hogy
legyen. Á
walde—V
mint a ke
íránt a tá
kelt egész
teni, hogy
menő por

) (A
lyik már
tárgyalás
dülőről, v
dött polg
delelőtt is
alpolgarm
már bizony
A katonas
a budape
gása az e
területén
ban, hogy
járulna h
donába n
ben nem
kötöték,
a főváros
igy remél
fog történe
zése.

) (F
jelentése
tőző betű
tifusz 3,
márhurut
gyermeká
gyuladás
Halálozás
— száma

) (A
tették be
leti előj
áru-bódek
íránt meg
Eszert
elárúsító
ligeti has
jelentették
telep ideig
mes hely
bérbe; t
négy áru
a *Néplige*
kisebb ter
1171 kor
ilyen jöve

mondtak. Ez alkalommal nyújtották át az ünneplésnek a polgárság összegyűjtött filléreiből vásárolt, igen értékes emléktárgyat is: egy huszonnégy személyre szóló ezüst evőkészletet.

(A főváros iparügy-bizottsága ma délután Gelléri Mór kir. tanácsos elnöklete alatt tartott ülésén egy Budapesti létesítendő új zálogház tervével kapcsolatosan kíváncsún jelezte, hogy a kamatláb leszállíttassék. Gelléri elnök ugyanekkor felvette azt a kérdést, vajon nem volna-e időszerű, hogy az egész zálogházi üzlet a főváros részéről monopolizáltassék. A bizottság örömmel járult hozzá Gelléri indítványához s elhatározta, hogy ily irányú felterjesztést intéz a tanácshoz. A bizottság ezután hosszasan tárgyalta *Rajhát* Ferencz fogalmazó előadásában a bosnyák házalók, illetve utcai árúsítók régóta húzódó ügyét, amely onnan indult ki, hogy néhány kiskereskedő feljelentést tett azok ellen, mert sem adót nem fizetnek, sem iparigazolványuk nincs, sem pedig nem árulnak házi iparcikkiket. Az ügy 1904. óta végigjárta a kereskedelmi kamarát a főkapitányságot, az előjáróságot s végül a kereskedelmi minisztériumot, amely kimondta, hogy bárki bárhol üzhet a mai ipartörvény értelmében ipart vagy kereskedést, ha egyébként eleget tesz a törvény kívánalmainak. Az ipari ügyosztály ez alapon kötelezni kívánja a bosnyákokat, hogy iparigazolványokat váltsanak s az esetleg lefoglalandó közterületért helypénzt fizessenek. Az albizottság ily irányban határozott.

(Uj gyógyszerárak. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, a székesfőváros közgyűlésének véleményező határozata alapján, a következők részére engedélyezte önálló patika felállítását: az V. ker. Lipót-körúton *Harcz* Jánosnak, az I. ker. Alkotás-utcában *Gyöngyösi* Lászlónak, a VI. ker. Szt. László-úton *Esztégár* Bélának, a VII. ker. Aréna-úton *Szabady* Jánosnak.

(Nem lesz szénhiány. Legalább arra enged következtetni az a kommuniké, amelylyel *Ráth* Péter udvari tanácsos, a kassa-oderbergi vasút vezérigazgatója ma értesítette a nagyobb szénkereskedő-czégeket, hogy a porosz királyi államvasutak kattowitzi és a K. K. Nordbahn bécsi igazgatóságával megállapodásra jutottak arra, hogy augusztus 15-éig naponta két teljes vonat, egyenkint hatvan kocsival, legnagyobbbrészt Budapestre való rendeltetéssel, porosz szénnel, Oderberg—Marcheggen át továbbíttassék. Fölhívja a kereskedőket a vezérigazgató, hogy a megrendeléseket úgy tegyék meg, hogy a szén augusztus 15-éig beszállítható legyen. Arról is értesít a körlevél, hogy a Mittelwalde—Wildenschwert—brünni—marcheggi, valamint a két galicziai segélyút-irány életbeléptetése iránt a tárgyalások folyamatban vannak. Az érdekelt czégeket arról is fogja a vasutvállalat értesíteni, hogy mely időszakban volt Oderberg az átmenő porosz szénküldemények elől elzárva.

(A gubacsi puskaporostorony. Ot esztendeje folyik már a főváros és a katonai hatóság között a tárgyalás: kihelyezzék-e a puskaportárát a gubacsi dűlőről, vagy sem? A tárgyalások czéljából kiküldött polgári és katonai tagokból álló bizottság ma délelőtt ismét ülést tartott, dr. Vasziljevics János alpolgármester elnöklése mellett. Ez alkalommal már bizonyos határozott megállapodásokra jutottak. A katonaság képviselői ugyanis bejelentették, hogy a budapesti hadtestparancsnokságnak nincs kifogása az ellen, hogy a puskapor-tárházat a főváros területén kívül eső helyre tegyék át. Kérték azonban, hogy az új épületek költségeihez a főváros is járulna hozzá, amennyiben a régi a főváros tulajdonába megy át. A székesfőváros képviselői elvben nem tettek ez ellen észrevételt, azonban kikötötték, hogy előbb — a mérnöki hivatal útján — a főváros megtétesse a vonatkozó számításokat s így remélhető, hogy most már rövid idő alatt meg fog történni a katonai puskapor-tárház kihelyezése.

(Fertőző betegségek. A tisztí főorvosi hivatal jelentése szerint az elmúlt héten a következő fertőző betegségek fordultak elő a főváros területén: tifusz 3, — kanyaró 140, — vörheny 34, — számarhurut 17, — differitisz és gégegyulladás 19, — gyermekági láz 1, — bárányhimlő 16, — influenza 4, — egyiptomi szembetegség 10, — Halálos: tifusz 2, — kanyaró 4, — vörheny 4, — számarhurut 1, — differitisz és gégegyulladás 1.

(A mutatónyos bódék jövedelme. Most jelentették be az illetékes terézvárosi és népligetesi elöljáróságok, hogy a városi és népligeti áru-bódék és mutatónyos-parcellák bérbeadása iránt megtartott árverés milyen eredménnyel járt. Eszerint a városligeti áru-állványok, víz- és tej-elárúsító helyek után 7938 koronát adtak, a népligeti hasonló helyek után pedig 1102 koronát. Jelentették továbbá, hogy a városligeti mutatónyos telep ideiglenes bér-parcelláit és ugynevezett villamos helyeit erre az évre 4882 koronáért adták bérbe; továbbá a városligeti végleges építkezési négy árubódé közül hármát 394 koronáért; végre a Népligetben kijelölt mutatónyos parcellákat és kisebb területű villamos helyeket az idei nyárra, 1171 koronáért. Így tehát a két ligetnek összes ilyen jövedelme az 1907. évre 15.487 korona.

(A közlekedés érdekében. A városi villamos vasut az erzsébetfalvai malonán második hurokvágányt létesít. Az új kapcsolat engedélyezési tárgyalása pénteken délelőtt lesz a kereskedelmi minisztériumban. A Sósfürdő tulajdonosa kérvényt intézett a tanácshoz, hogy a mostani váltakozó kocsijáratok helyett rendes vasuti közlekedést rendezzen be.

AZ EGYETÉRTÉS szerkesztősége és kiadóhivatala VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 18—25. szám.

EGYESÜLETEK.

(—) A gyógyult elmebetegeket segélyező egyesület most tartotta évi rendes közgyűlését a Markó-utcai büntető bíróság tárgyaló termében lovag *Falk* Zsigmond tanácsos elnöklete alatt. Az elnök megnyitó beszéde után, amelyben üdvözölte a közgyűlésen megjelent tagokat, Dr. *Mózes* László titkár terjesztette elő a humánus czélú egyesület múlt évi működéséről szóló évi jelentését, amely kiemeli, hogy a múlt év folyamán a kérvényezők közül egyetlen egy sem utasított el, aki segélyezendőnek találtott. Ugy az évi jelentést, valamint dr. *Jármay* Gyula pénztáros által előterjesztett évi pénztári számadásokat a közgyűlés egyhangulag elfogadta, végül a választásokat ejtették meg. Megválasztottak rendes igazgató-választmányi tagokul: dr. *Boda* főkapitány, *Czárán* István budapesti főügyész, lovag *Falk* Zsigmond udvari tanácsos, elnök-igazgató, dr. *Moravcsik* Ernő Emil, udvari tanácsos, egyetemi tanár, dr. *Oláh* Gusztáv, az angyalföldi elmebetegintézet igazgatója és dr. *Salgó* Jakab, egyetemi m. tanár. *Póttagokul*: Boronkay Ignác, keresk. és váltótörvényszéki elnök, dr. *Brachfeld* Lajos ügyvéd, dr. ifj. *Lovag Falk* Zsigmond, Kann Jakab kereskedő, dr. *Kiss* József közjegyző, dr. *Szenássy* Sándor orvos. *Számvizsgálók* lettek: *Bayer* Antal gyógyszerész, dr. *Fried* Vilmos ügyvéd, *Harmos* Gyula gyógyszerész. Helyettes számvizsgálók: *Eberling* József tanár és dr. *Rákosi* Béla orvos.

(—) A Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének közgyűlése. Pécsen június 29-én tartja meg a Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége rendes évi közgyűlését *Wlassics* Gyula v. b. t. tanácsos elnöklete alatt. A közgyűlésen résztvevők pénteken délután 3 órakor indulnak el különvonaton Pécsre, ahol a város és a pécsi múzeum kiküldöttjei ünnepélyes fogadtatásban részesítik az érkezőket. A kormány részéről a vallás- és közoktatásügyi minisztérium képviselőjében *K. Lippich* Elek osztálytanácsos, a földmívelésügyi miniszter képviselőjében dr. *Bartók* min. tanácsos, a kereskedelmi miniszter képviselőjében, dr. *Ott* János titkár, a honvédelmi miniszterében *Szendrey* osztálytanácsos mennek Pécsre. A meghívott szakférfiak közül: *Csengery* János, *Károlyi* Árpád, *Myskovszky* Viktor, *Molnár* Viktor államtitkár, dr. *Katona* Lajos. A Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelősége részéről: *Szalay* Imre, a Nemzeti Múzeum igazgatója, a Nemzeti Múzeum képviselőjében is, dr. *Fejérfataky* László, *Mihalik* József, dr. *Pataky* János, az Orsz. Tanács részéről, *Zsálynsky* Mihály, *Berczik* Árpád, dr. *Gulyás* Pál, dr. *Seemayer* Vilibald. A közmívelődést szolgáló testületek nyolczvankét képviselőt küldenek a közgyűlésre. A megérkezés napján ismerkedési estély lesz és utána díszelőadást rendeznek a vendégek tiszteletére a színházban. A közgyűlés után az egész társaságot Pécs szab. kir. város megvendégeli.

(—) Az Országos rabbi egyesület ma, június 26-án tartotta meg a Pesti Chevra Kadisa nagytermében. Az ország minden részéből egybesereglett rabbik élénk érdeklődése mellett első rendes közgyűlését. Mindenek előtt a tiszti kart választották meg. Elnök: dr. *Schnitzer* Ármán (Komárom), alelnökök: dr. *Fischer* Gyula (Budapest) és dr. *Neumann* Ede (Nagy-Kanizsa), jegyzők: dr. *Venetianer* Lajos (Ujpest) és dr. *Löwy* Ferencz (Marosvásárhely), pénztáros: dr. *Edelstein* Bertalan (Buda) és ellenőr dr. *Hevest* Simon (Budapest). Ezenkívül egy husztagu választmányt és tiz-tiztagu vallás-, tan- és nyugdíjügyi bizottságot választottak meg. A közgyűlésen fontos rituális kérdések, az egyetemes hitoktatás és a létesítendő nyugdíjintézet ügye kerültek tárgyalás alá.

(—) A pozsonyi orvosi egyesület gyűlése. Frigyes főherczeg elfogadta a pozsonyi orvos- és természetudományi egyesület 50 éves fennállása alkalmából augusztus hó 25-én rendezendő jubileumi ünnepség vedőnközét. A jubileum egybeesik a magyar orvosok és természetvizsgálók pozsonyi vándorgyűlésével.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Első nap. —

A Magyar Lovaregylet megállapodásra jutva az Urlovasok Szövetkezetével, az eddig Tátra-Lomniczon megtartott négynapos meetingjét Alagra helyezte át. Mult évben először tartotta meg a Lovaregylet a meetinget Alagon s a cserével kiváló sikert ért el. A nevezések az idén is kitűnően sikerültek, a sok alagi telivér mellett azonban nagyszámban idegeneket is találunk, melyek már meg is érkeztek Alagra és így népes mezőnyökre és rendkívül érdekes küzdelmekre van kilátás. Mindegyik napnak van egy kiemelkedő száma. A meeting „clou“-ja természetesen a harmadik napon döntésre kerülő 60.000 K-ás Kárpáti-díj, melynek 1100 méteres távján a legfiatalabb évjárat képviselőivel a legjobb háromméves flyerek küzdenek a gazdag díjért. Díjára nézve ezután következik a második napra kitűzött s a Derby-évjárat részére kreált 1600 méteres tétverseny, a „Sweep-stakes“, melynek díja meghaladja a 40.000 koronát.

E két gazdagon dotált verseny mellett még értékes handicapek is kerülnek döntésre és pedig a 16000 koronával dotált mértföldes távu Tátrai-handicap a háromméves és idősebb lovak részére, továbbá a 8000 koronás Lomniczi-handicap, melyben a legfiatalabb évjárat néhány jobb képviselője mérkőzik egymással. Minden fel oda mutat, hogy az idej meeting is a tavalyi fényes keretekben fog lezajlani s bizonyára zsufolt különvonatok szállítják majd a sportsmanek ezreit a kellemes kirándulólhelynek is tekinthető alagi versenyterre. Az első nap kiemelkedő száma a Tátrai-handicap, amelynek súlyelosztása a handicapper ügyes kezét dicséri. A kitűnő súlyosztás után itélve izgalmas finishre van kilátás s több pályázó veheti fel csaknem egyenlő chance-szal a küzdelmet. Az eddigi teljesítményeket s az utolsó formákat szem előtt tartva nézetünk szerint Megint, Soros és Furcsalegény lesznek elől a finishben, melyek közül első sorban Megint győzelmében bizunk, míg helyre Sorost és Furcsalegényt várjuk.

Jelöltjeink a következők:

- I. Steizer—Carstone.
- II. Ritournelle—Rapittya.
- III. Megint—Soros—Furcsalegény.
- IV. Letzte Liebe—Glück auf.
- V. Braganza—Martin-lov.
- VI. Fantome—Károlyi-ist.

() Péter és Pál napi labdarúgó-mérkőzés. A Magyar Labdarúgók Szövetsége a „Budapesti Ramblerek“ egyesületének engedélyt adott arra, hogy e hó 29-én (szombaton) bemutató mérkőzést rendezzen a Thököly-uti millenáris versenypályán, az ugyanakkor a vidéki kerületi bajnokságok megvalósítása érdekében a székesfővárosba egybeült vidéki egyetemi képviselők tiszteletére. A „Ramblerek“ nagy érdeklődésre számított mérkőzése szombaton este 6 órakor kezdődik és 1 koronás és 50 filléres belépő jegyekkel megtekinthető. A „Ramblerek“ csapataiban a székesfőváros I. oszt. egyesületeinek legjobb játékosai közreműködnek, így a mérkőzés nemcsak látványosságnak, hanem felettébb érdekesítőnek ígérkezik. A „Ramblerek“ vezetősége a győztes csapat tagjait ezüst érmekkel tünteti ki.

() Magyar Turfkrónika. Az alagi lóversenyek alkalmából megjelent a „Magyar Turfkrónika“ júniusi kiadása. A Magyar Turf, e csinosan kiállított és könnyen kezelhető kiadvány tartalmazza az idej évben eddig lefutott magyar és osztrák lóversenyek hivatalos jelentéseit, a versenyértékeket és a hozzátartozó betűsoros névmutatót. A versenylátogatóknak nélkülözhetetlen könyvecske egy koronáért kapható a dohánytözsdekből és a kiadóhivatalban (IV., Semmelweis-u. 17.).

() Az 1907—1908. évi labdarúgó-bajnokság nevezési zárlata folyó hó 25-én volt. A M. L. Sz. által kiírt legnagyobb sportértékű magyar díjra 15 egyesület nevezett, köztük a *Budapesti Torna-Club* is, amely már 2 éve nem vett részt a bajnoki küzdelmekben, de amelynek mostani szereplése feltétlen előnyére válik a M. L. Sz. által rendezett bajnokságnak. A résztvevő egyesületek a következők: F. T. C., M. A. C., M. T. K., B. T. C., U. T. C., Törekvés Sp. E., B. A. K., Typographia, Föv. T. C.,

Nemz. Sp. C., U. R. A. K., M. U. E., Kőbányai Torna E., Keresk. Alk. Orsz. Egyll., T. L. E. — A Corinthian-vándordíjra az összes I. osztályú csapatok beneveztek.

○ A „Sport-Világ“ vasárnapi kerékpárversenye. E legrégebbi és legtekintélyesebb hazai sport-szaklapunk nemcsak az irodalmi tevékenységből veszi ki a maga részét, hanem az ember-sportnak minden ágát versenyek és viadatok rendezésével is népszerűsíti. Hosszas szünet után megrendezi a „Sport-Világ“ az idén legelső pálya-versenyét, amelyre már minden kerékpáros áhítozik és amely a közönségnek a kerékpár-sport-hoz fűződő vágyakozásait legnagyobb mértékben kielégíti. „A Sport-Világ“ versenyének izgalmas lefolyását biztosítják a nagyszámmal beérkezett nevezések, melyek a legjobb menők és pályaversenyzők, nemkülönben motorkerékpárosok neveit tüntetik fel. A Thököly-uti millenáris verseny pályán, melyen a pompás sportot ígérő kerékpáros meeting vasárnap délután fél 5 órakor lefolyik, nagyon élénk tréning élet uralkodik. Az előkészületek után itélve a nagymotorok versenye lesz a legérdekesebb. A vasárnapi kerékpárverseny 1 koronás és 40 filléres belépőjegyekkel megtekinthető.

○ A síófoki uszóverseny elhalasztása. A Magyar Atlétikai Szövetség e hó 30-án rendezi az idei bajnoki atlétikai versenyeket a Margit-szigeti sporttelepen. Azon cél szem előtt tartva, hogy a M. A. Sz. egyöntetű és szerves működése minden vonalon méltóan kidomborodjék, a M. A. Sz. kebelebe tartozó Magyar Testgyakorlók Köre elfutotta, hogy az e hó 30-ára Síófokra tervezett uszóversenyt egy héttel, vagyis július 7-ére elhalasztja. Ezzel a kör vezetősege egyúttal eleget akar tenni a sportkörökben elhangzott ebbeli általános óhajnak és a maga részéről is hozzájárul, hogy a M. A. Sz. atlétikai versenye a nagyobb látogatottság terén minél fényesebb külső keretben folyjék le. Az uszóverseny elhalasztásával természetesen a nevezési zárlat is egy héttel elhalasztódik. Nevezési zárlat július hó 1-én lesz.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A vezérőrnagy panasza. Amikor Róth Győző honvédegyalozezredbeli törzsrörmestert Budapestről áthelyezték Munkácsra, ezredese, Bohuniczky Emil, ez idő szerint már nyugalmazott vezérőrnagy, ezt írta a minősítővényébe: Jó őrmester, de hasznos. E minősítővény miatt az őrmesternek sok kellemetlensége volt Munkácsra, úgy, hogy a főhadnagyaival is összekocczant. Ennek az lett a vége, hogy Róth Győzőt megfosztották a rangjától s a katonai bíróság három havi fogságot szabott ki rá.

Amikor kitöltötte a büntetését, elkeseredését beleöntötte egy beadványba, amelyet a honvédelmi minisztériumhoz intézett, utóbb pedig egy felségfolyamodásba, amelyet a kabinetirodához menesztett. Ezekben a beadványokban elpanaszolta, hogy minő igazságtalanság történt vele katonáknál, egyúttal pedig vádat emelt Bohuniczky ezredes ellen, hogy a tartalékos tisztnek járó 10 korona ruha-pótlékot nem adta ki, bár a nyugtákat be kért róla, továbbá, hogy egy tisztí mulatság alkalmával a zenekar ebédpénzét a legénység kontójára számolta el. E beadványok miatt Bohuniczky, a honvédelmi miniszter felhatalmazására rágalmozási pert indított Róth Győző ellen.

A budapesti büntetőtörvényszék előtt lefolyó fő tárgyaláson egész sereg tanut hallgattak ki közöttük néhány tartalékos tisztet, akik azt vallották, hogy ők bizony nem kapták meg a kérdéses tíz koronát, de hogy adtak-e nyugtát róla, vagy nem, arra nem emlékeztek. A második vádat illetőleg Bohuniczky kijelentette, hogy a legénység élelmezésének dolga nem tartozott rá, tehát el sem számolhatott vele.

A törvényszék Róth Győzőt felmentette, főleg azzal a megokolással, hogy a panaszosnak kellett volna bizonyítani a vádak alaptalanságát; az pedig nem sikerült neki.

A budapesti királyi ítélőtábla ma Frenreisz István elnöklésével, Haupt Albert bíró előadásában megsemmisítette a törvényszék ítéletét és Róth Győzőt nyilvános rágalmozásért egy havi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlott semmisségi panaszt jelentett be.

§ Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. Becker János pancsovai ügyészséghez beosztott bírósági aljegyzőt a pancsovai ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul rendelte ki.

§ Ügyvédi kamarai választások. Kedden este 7 órakor zárták le a választásokat az ügyvédi kamarában a megválasztott 18 választmányi tagsági helyre. A választások eredménye a következő:

A hivatalos Reformpárt jelöltjei közül dr. Berger Miksa 594, dr. Darányi Gyula 374, dr. Darvai Fülöp 434, dr. Fuchs Mór 452, dr. Glasner Samu 435, dr. Kardos Dezső 251, dr. Keresztessy József 430, dr. Köncs Boldizsár 310, dr. Kövér Soma 340, dr. Lovrich István 531, dr. Oesterreicher Samu 379, dr. Radó Lajos 363, dr. Ragályi Lajos 391, dr. Rosemberszky Ödön 314, dr. Várkonyi Oszkár 314, dr. Vázsonyi Vilmos 425, dr. Wolf Vilmos 468, dr. Zoth István 335, az új ügyvédi párt jelöltjei közül: dr. Enessey Pál 335, dr. Engel Aurél 321, dr. Erdély Sándor 356, dr. Frankel Sándor 269, dr. Gyarmati Győző 258, dr. Héder Lajos 230, dr. Köhn Jakab (Budapest) 306, dr. Metzler Gusztáv 372, dr. Molnár Mór 325, dr. Oláh Dezső 279, dr. Pekár Imre 223, dr. Popper Tódor 504, dr. Sebestyén Samu 257, dr. Szűcs Miklós 266 szavazatot kaptak.

Az egységes ügyvédi párt és a Radikális ügyvédek pártjának jelöltjei számba nem vehető számú szavazatok kaptak.

A megválasztott új választmányi tagok névsora a következő:

Dr. Berger Miksa, dr. Darányi Gyula, dr. Darvai Fülöp, dr. Enessey Pál, dr. Erdély Sándor, dr. Fuchs Mór, dr. Glasner Samu, dr. Keresztessy József, dr. Kövér Soma, dr. Metzler Gusztáv, dr. Lovrich István, dr. Oesterreicher Samu, dr. Popper Tódor, dr. Ragályi Lajos, dr. Radó Lajos, dr. Vázsonyi Vilmos, dr. Wolf Vilmos, dr. Zoth István. A választások eredményénél meglepetést keltett, hogy a pár héttel ezelőtt alakult ügyvédi párt jelöltjei közül 4 győzött, a többi jelölt pedig tekintélyes számú szavazatot kapott. A reformpárt győzelmét az új ügyvédi párt a vidéki ügyvédeknek tulajdonítja, akik közül 75 szavazott le a reformpárttal.

Az Ügyvédi Kamara ma délután öt órakor tartotta folytatódó közgyűlését dr. Szivák Imre elnöke alatt. A közgyűlésnek egyetlen tárgya ma a megejtett 18 kamarai választmányi tagnak megválasztása s a választás eredményének kihirdetése volt. Elnök megnyitva a közgyűlést, felkérte dr. Schmidl Ignácot, a szavazatszedő-bizottság elnökét, hogy terjessze elő a választás eredményét. Dr. Schmidl Ignác a választásról felvett jegyzőkönyv felolvasása során konstata, hogy a választás teljes rendben folyt le. Beadott összesen 888 szavazatot. Ebből 815 budapesti, 73 vidéki volt. A beadott szavazatok közül érvényes volt 811 fővárosi és 54 vidéki szavazatot. A megválasztott új választmányi tagok neveit a közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadta s dr. Szivák Imre elnök meleg szavakkal üdvözölte az új tagokat. Végül köszönetét fejezte ki az elnök a szavazatszedő-bizottság elnökének s tagjainak az ügyvédi kar nevében a végzett fáradszt, nehéz és lelkiismeretes munkájukért.

§ Az aratógépek ellen. A Szombathelyen megjelenő „Testvériség“ című hetilap 1906 június harmadiki számában Horváth János ottani közművesegéd cikket irt az aratómunkások érdekében. A közleményben indítványozta, hogy a munkások irjanak külföldre s hívják fel munkástársaikat, hogy ne készítsenek Magyarországra szánt aratógépeket, az itteni vasutasok pedig ne szállítsanak ilyeneket. Ha ez azonban nem vezetne célhoz, úgy fogjanak össze a munkások és rontsák el a működésben levő aratógépeket.

Ezért a cikkért a szombathelyi esküdőtörvényszék nyomtatvány útján elkövetett izgatás miatt 6 heti államfogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte Horváth Jánost. A kir. Kuria ma hozzájárult az esküdőtörvényszék ítéletéhez.

§ A bírósági jegyzők mozgalma. A dévai kir. bírósági jegyzői kar — mint már megirtuk — széleskörű mozgalmat indított meg az aljegyzői és jegyzői előléptetések javítása, valamint a bírósági aljegyzőknek a XI. fizetési osztályból való kivétele tárgyában. A mozgalomhoz az ország összes királyi táblai kerületek csatlakoztak s az érdekeltek július 7-én Szegeden országos nagygyűlést tartanak a következő tárgysorozattal: 1. Gyűlési elnök, két társelnök és hat jegyzőkönyvvezető megválasztása. 2. Elnöki előterjesztések a gyűlési dekórum és ügyrend tárgyában. 3. Az 1906. évi kir. bírósági jegyzői mozgalom ismertetése. 4. A dévai husz pont. 5. Az 1907. évi felújított mozgalom irányelvei. 6. A zombori tiz pont. 7. Egyéb indítványok. A bírósági jegyzőknek ezen mozgalomhoz most a pesivideki jegyzői kar is csatlakozik. Felhívással szólítja fel összes kártársait, hogy teljes odaadással támogassák a dévaiak által inaugurált mozgalmat és velük együtt vegyenek részt a július 7-én tartandó szegedi nagygyűlésen.

§ Brutális péksegéd. A Schachner-féle Nádor-utcai sütémény-elárusító üzlet elárusítóinak va-

lóságos réme Fischer Lajos péksegéd, aki ott a „kiolvasói“ tisztet gyakorolja. Nemcsak trágár szavakkal illetve a szegény, de tisztességes elárusítóleányokat, hanem még ütlegette is őket. Ez év május 5-én Csere Teréz 15 éves elárusítóleányt ütötte arcul minden ok nélkül. A megsértett leány panaszára a büntető járásbírósnál dr. Dick táblabíró a brutális péksegédet 20 kor. pénzbüntetésre és 25 kor. ügyvédi költség megfizetésére ítélte. A vádlott felebbezett.

§ Kilencz késszurás. Hegedüs János kocsis három évvel ezelőtt közös háztartásba lépett Trombitás Anna cselédeleánnyal. Az áldatlan viszony egy ideig zavartalan és boldog volt. Mikor azonban Hegedüs János állását elvesztette, neki adta magát a henye életmódnak s arra akarta kényszeríteni kedvesét, hogy szerelmével keressen pénzt a közös konyhára. Ugy Trombitás Anna, mint nővére Trombitás Julianna erősen tiltakoztak Hegedüs ezen akarata ellen s ez utóbbi ráakarta venni nővérét, hogy hagyja ott Hegedüst. — Ez év április 18-án mikor Hegedüs megtudta, hogy szeretője el akarja hagyni, Karfács-utca 2. szám alatti lakásában élesre fent konyhakéssel támadt Trombitás Annára s mielőtt az védekezhetett volna, kilencz késszurással megölte. A budapesti esküdőtörvényszék Zsitvay Leó elnöke alatt ma vonta felelősségre Hegedüs Jánost szándékos emberölés büntetéseért. A tárgyaláson a vádlott azzal védte magát, hogy a leány támadó viselkedése miatt s a feletti elkeseredésében, hogy el akarja hagyni, ragadott kést s szurta le szeretőjét. Az esküdtek dr. Bíró Kálmán kir. ügyész vádjá után bűnösnek mondták ki Hegedüs Jánost erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testisértés büntetésében. Ezen verdikt alapján a bíróság három évi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ A leleményes pópa. A zalatnai főbányahivatal a múlt év június havában feljelentést tett a gyulafehérvári kir. törvényszéknel, hogy Kimpian János stanizsai gör. katolikus lelkész többféle aranyat és ezüstöt vitt be beolvasztás végett hozzájuk, amelyet azonban mielőtt a banya vegyészéhez eljutott volna, állítólag értékesebb arany-lapitokkal akart a kémlébe való becsempészés által kicserélni, hogy ezzel a kincstári közveket megtevesztvén, nagyobb beváltási árt kaplasson. Amint azonban az irodába menve nadragja zsebéből kihuzta jobbkezét, s az abban előkészített finomabb aranyat be akarta a kémlé közé csempészni, az őt kísérő hivatalos személyek észrevették szándékát, megfogták a vádlott kezét és ez által megakadályozták a feltételezett szándék végrehajtását. A sürgösen előhívott rendőrök megmozdították a lelkészt és zsebeiben még két ilyen lemezt találtak, ami a fémtartalom emelésére szolgált volna. A gyulafehérvári kir. törvényszék vádlottat csalás büntetésének kísérletében találta vétkesnek és öt 4 hónapi fogságra, nagyobb összegű pénzbüntetésre és 5 évi hivatalvesztésre ítélte. A kolozsvári kir. ítélőtábla a fogház és pénzbüntetést helybenhagyván, a hivatalvesztést 3 évre korigálta oly megokolással, hogy itt csupán család vétségének kísérlete forog fenn. Semmisségi panasz folytán a kir. Curia Sebestyén Mihály tanácselnök elnöke alatt ma tárgyalta ezt az ügyet dr. Podhorányi Gyula kuriai bíró előadásával s Küchler Gyula korona-ügyész vád és dr. Babes Emil ügyvéd védbeszéde után mindkét alsó bírósági ítéletet megsemmisítette s vádlottat a védő által felhozott indokok alapján csupán család vétségének kísérletéért a fogház-büntetés mellőzésével 1000 korona pénzbüntetésre ítélte.

AZ EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 18—25. szám.

KÖZGAZDASÁG.**Az ipari szeszgyárak sorsa.**

Budapest, június 26.

Megemlékeztünk már több ízben arról, hogy a pénzügyminiszter az ipari szeszgyárak kontingensét kisajátítani akarja. Gazdai körökben ugyanis évek óta hangoztatják azt a kívánságot, hogy a szesztermelés a mezőgazdaság részére akként biztosítsák, hogy az mintegy monopoliuma legyen a mezőgazdaságnak. Amely tarthatatlan ez a követelés, ép oly nehézségbe fog ütközni a pénzügyminiszter tervének keresztülvitele. Nem lehet ugyanis elképzelni, hogy a törvényhozás egyesek törvényadta jogainak megnyirbálásával, másoknak indokolatlan és jogtalan előnyöket törvényileg biztosít. Az ipari gyárak évtizedeken keresztül nagy anyagi áldozatokkal tartották fel a szeszgyártást akkor is, amikor a mezőgazdák arról lemondottak. Volt idő ugyanis, amikor nem nagy jövedelemmel kecskéztették a szeszgyártást, — a hatvanas években egyre-másra szűntek meg a mezőgazdasági szeszfőzdek s ha az ipari gyárak főn nem tartották volna üzemüket, az állam nagy adóbevételi forrásoktól esett volna el. Mindezt tagadásba vonni nem lehet. Akkori időben a kiviteli jutalmak levonása után mintegy husz millió koronát jövedelmezett a szeszadó az államnak, melynek pénzügyi követelményei szükségessé tették, hogy az adótelek fokoztassanak.

A kontingens elvonás kérdéséhez már hozzászóltak a vidéki városok és az ország összes kamarái is, amelyeknek értekezlete a kereskedelmi miniszterhez intézett memorandumban utalt arra, hogy a szeszadótörvény módosításával kapcsolatban az ipari szeszgyárak kontingensének a főtartása államgazdasági szempontból is kívánatos és szükséges.

A kamarák memorandumja reá irányítja a miniszter figyelmét arra a körülményre, hogy a gazdakörök által minduntalan hangoztatott az a nézet, mintha az 1888. évi XXVI. tczikknek az lett volna az alap gondolata és célzata, hogy az egész szeszkontingens fokozatosan a mezőgazdasági szeszfőzdek kezére áttulassék s ekként az egész szeszgyártás mezőgazdasági iparrá váljék, — téves és tarthatatlan. Ugyanis az 1888. : XXV. tcz. megalkotására nem a mezőgazdasági szeszfőzés földmivelésének az érdekei adtak impulzust, hanem államfinansziális szempontok parancsolták a korábbi szeszadó-törvény módosítását. Az akkori zilált állami pénzügyi helyzet parancsolólag követelte az állami bevételek fokozását. Az idézett törvény határozmányai szorgos figyelemmel voltak arra, hogy a szeszipar a maga összességében és pedig annak mindkét ága, így az ipari szeszgyártás, mint a mezőgazdasági szeszfőzés a magyar közgazdaság és az állami pénzügyek érdekében főtartassék és biztosítsák.

Igaz ugyan, hogy a szóban levő törvény a mezőgazdasági szeszfőzdeknek az ipari szeszgyárakkal szemben bizonyos kedvezményeket nyújtott abban, hogy részükre átutalták nem a megadóztatott, hanem az általuk addig tényleg előállított termelést; továbbá, hogy újonnan keletkező mezőgazdasági szeszgyárak részére bizonyos kontingensrész fentartott, de az összes szesziparnak a mezőgazdasági szeszfőzdekhez való átutalásáról szó nem volt; sőt ellenkező: maga a törvény teremtette meg mindazokat a biztosítókat, melyek alkalmasak voltak a meglévő ipari gyárak fentartására. Ezen célzat alapján állapította meg a törvény a szeszkontingens és pedig a nagyipari szeszgyárak részére fentartott

kontingens is. Ez tűnik ki a szóban levő törvényzcikk alábbi indokolásából is:

„De emellett nem lehetett akár nemzetgazdasági, akár mezőgazdasági érdekek folytán is figyelmen kívül hagyni a nagyipari szeszfőzdek jelentőségét sem s ezért a mezőgazdasági főzdek előnyeiket nem lehetett odig terjeszteni, hogy ezáltal az ipari szeszgyárak fennállása és kifejlődése veszélyeztessék.”

Ha a kereskedelmi és iparkarék memorandumja ilyen súlyos érveket hoz fel az ipari szeszgyárak üzemének fentartása és egyáltalán létjogosultsága mellett, nem merülhet fel semmi kétség az irányban, hogy a pénzügyminiszter az ipari szeszkontingens megvonására vonatkozó tervétől elálljon.

A kamarák által felhozott szempontok egyenesen megkövetelik, hogy a nagyipari szeszgyárak üzei megtartassanak s hogy azoknak kontingense csorbítás és megrövidítés nélkül az ő részükre meghagyassék.

A Länderbank Londoni üzletei. Azokra az osztrák bankokra, melyek a külföldön létesítettek fiókokat, az utóbbi időkben nagyon is rájár a rud. Az *Union-Bank* ismeretes egyiptomi manipulációi még mindig élénken foglalkoztatják a monarchia pénzügyi köreit s most a *Länderbank* beszélt magáról ismét, amennyiben olyan hírek keltek szárnyra a bank londoni üzleteinek a közelmúltban ismertté vált veszteségeiről, melyek ennek az intézetnek a gazdálkodását egy kissé megvilágítják. A *Länderbank* nevét nálunk is jól ismerik s ez az intézet nemcsak fináncziáink történetébe véste be magát, hanem a nagyközönség széles rétegeibe is, lévén ez a bank többek közt arról is nevezetes, hogy előjár mindenféle kartel- és egyéb megdrágítási szervezésben. Londonban azonban nem a legjobban járt s ez egyszer őt károsították meg. Ezeknek a londoni üzleteknek érdekes története van. A *Länderbank* londoni fiókja az ottani tőzsdén nagyobb report-üzletekbe bocsátkozott s az ezen üzletből származó pozíciókat 200.000 fontra teszik, ami elég tekintélyes összeg. A reportírozott papírok amerikai értékek voltak, főleg vasuti részvények. Közbejötték azonban az amerikai piacokon lefolyt viharos események, melyek a papírok árát jócskán visszacsorították s így a report-tételeknél a fedezetben nagyobb csökkenés állott be. Miután a felek pótfedezetet adni nem tudtak, a bank arra kényszerült, hogy saját számlájára vegye át a pozíciókat. Így a banknak nagymennyiségű amerikai papíros szakadt a nyakába, melyet veszteség nélkül realizálni nem tudott s fokozta a kellemetlen helyzetet az, hogy a legutóbbi derout-ok folytán még jobban visszamentek az árfolyamok. A bank — amint értesültünk — 40.000—50.000 L-ra rugó veszteséget szenvedett, melynek felét már a tavalyi üzletévben leirták, midőn látták, hogy a dolognak rossz vége lesz. A leírás oly módon történt, hogy a veszteségek fedezetére titkos tartalékokat rezerváltak. A veszteség másik felét az idei üzletévben akarják leírni s a *Länderbank* egy igazgatója most Londonban időzik, hogy a bank helyzetét megvizsgálja.

Francia sütőiparosok Budapoton. A nemzetközi sütőipari kiállítás látogatására ideérkezett francia iparosokat a Margitszigeten a fővárosi Malomegyesület megvendégelte. A bankett során Déri Izidor és Schwarz Armin malomigazgatók, Gerbeaud Emil, a jury elnöke és Gelléri Mór királyi tanácsos a kiállítás elnöke mondtak felköszöntőt a vendégeknek, akik részéről Dubuisson, a párisi sütőipar testület elnöke, Mience, a francia országos sütőipari testület elnöke, Zemmonier ipar testületi alelnök és a francia szaklap szerkesztője, Dreyfus volt ipar testületi elnök válaszoltak és elmondották, hogy a sütőipari kiállítás és a budapesti malomüzem valósággal bámulatba ejtette őket és hogy a magyar örlemények páralan és pótolhatatlan voltáról most már teljes meggyőződést szereztek és otthon mindannyian lelkes apostolok gyánant fogják hirdetni a magyar szaktársak és a magyar kultúra nagyságát. A lakomán részt vett osztrák sütőiparosok szintén a legmelegebb elismerésüknek adtak kifejezést a kiállítás felett. A Margitszigetről a vendégek a parlamentbe mentek. — A vendégek két nagyobb sütőműhelyt szemléltek

meg, azután testületileg felkeresték Fontenay vicomte budapesti francia főkonzult, aki előtt a legmelegebb szavakban fejezték ki hálájukat az itteni szaktársak vendégszeretete és csudálkozásukat a Budapesten tapasztalt nagyarányú kulturális fejlődés mellett, melyek messze túlhaladták minden várakozásukat. Ezután küldöttségileg keresték fel *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi minisztert. A küldöttséget *Duverdier* tanár mutatta be *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszternek és vezetői voltak *Dubuisson*, a párisi sütőipari egyesületnek és *Mience*, a francziaországi országos sütőipari egyesületnek elnöke. *Duverdier* üdvözölte *Kossuth* Ferenczét, kijelentvén, hogy a francziák a legjobb benyomással távoznak Budapestről. Nem akarnak azonban eltávolozni, mielőbb nem látták *Kossuth* Ferenczét, *Kossuth* Lajos fiát, kit biztosítani kívánnak arról, hogy nemcsak tudomással bírnak arról, hogy Magyarországon a legnagyobb kegyelettel őrzik és szeretettel ápolják *Kossuth* Lajos emlékét, hanem arról is, hogy *Kossuth* Ferencz minden erejéből fáradozik azon, hogy ezt az országot gazdaságilag, iparilag és kereskedelmileg megerősítse és önállóvá tegye.

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter válaszulva, kifejtette, hogy igen boldog, valahányszor francziákat fogadhat, mert mindig szeme előtt tartja azt, mit köszönhet az emberiség a francia nemzetnek. Igen örvend annak, hogy a francziáknak tetszik ez az ország, tetszik Budapest főváros. Arra kéri, mondják meg honfitársaiknak, hogy mint Franciaországban, ugy itt is kitartó munkásságot folytatnak szociális és humanitárius haladás érdekében. A maga részéről mindent elkövet, hogy a nemzeti ipart Magyarországon felvirágoztassa. Felhívja figyelmüket arra, hogy az iparfelelőtlenség minden feltétele megvan ebben az országban, csupán ezeknek a kihasználására van szükség és hogy a kormány a maga részéről minden erre irányuló becsületes törekvést támogat. Mondják meg honfitársaiknak, hogy Magyarországon mindig jóakaró fogadtatásra találunk, olyanra, amely méltó a francia nemzethez, amelynek a haladás és a szabadság legnagyobb kincseit köszönhetjük. Délben egy budafoki pezsgőgyárat tekintettek meg francia vendégeink, ahol Fontenay vicomte főkonzul is megjelent. A francia vendégek annyira el voltak ragadtatva a Budapesten látottak felett, hogy a kedd délutánra tervezett elutazásukat is elhalasztották. Este részt vettek a sütőiparosok szövetségének közös vacsoráján, amely után ők látták vendégül a magyar szaktársakat és megígértették velük, hogy látogatásukat Párisban minél előbb viszogni fogják a magyarok. A sütőiparosok budapesti ipar testületének és Országos Szövetségének vezető férfiúi magukra vállalták, hogy a magyar sütőknek párisi kirándulását a jövő évben szervezni és vezetni fogják.

Nemzetközi balesetügyi, iparegészségügyi és munkásjóléti kiállítás. A munkásbiztosítási törvény küszöbön álló életbeléptetése alkalmából hazai iparunk is megtenni kívánja előkészületeit a balesetek megelőzése, illetőleg elhárítására alkalmas műszaki berendezkedések és eszközök ismertetése útján. Ezt a célt fogja szolgálni az ősz folyamán Budapesten rendezendő nemzetközi balesetügyi, iparegészségügyi és munkásjóléti kiállítás, melyet mintegy negyven hazai ipari és gazdasági érdekképviseleti testületünk rendez. A kiállítással hazánk össziparának mód és alkalom nyújtatik a balesetek megelőzésére irányuló technika alkotásaival való megismerkedésre. A kiállítást folyó évi augusztus—október hónapokban a városligeti Iparcsarnokban rendezik, a kiállítók kitüntetések céljaira állami és egyesületi arany- és ezüstérmék és elismerő leveleket fog a bíráló bizottság odaítélni. A bejelentéseket július hó 15-ig kell a kiállítás végrehajtó bizottságának (V., Bálvány-utca 2. szám) beküldeni.

Méhészeti vándorgyűlés. A komáromi megyei gazdasági egyesület méhészeti szakosztálya ma tartotta VII. vándorgyűlését Piliscsabán Baranyai Géza nagybirtokos elnöklésével. A gyűlésen, amelyen az országos méhészeti egyesület is képviseltette magát, mintegy 150 méhész jelent meg az ország minden tájáról, kik először is báró Vécsey Béla Kotild-telepi nagy mintaméhészét tekintették meg. Csefy Pál ekeszi plébános a nagy kaptárak előnyeiről tartott érdekes előadást, Jó István komáromi méhész pedig egy általa újonnan konstruált kaptárt mutatott be. Boconádi Szabó Imre a mézértékesítésről tartott előadást, melyből folyólag kimondotta a vándorgyűlés, hogy Komáromban mézértékesítő központot létesít. Elhatározta továbbá a vándorgyűlés, hogy a földmivelésügyi miniszterhez felír, hogy a mézélő növények tenyésztésének előmozdítása céljából Gödöllőn faiskolát létesítsen és rendelje el az utak egy részének mézélő fákkal való beültetésének kötelezettségét.

Reggelizés előtt fél pohár**Schmidthauer-féle radio activ**

Hozzájárul a valódi Aldás gyomorbajoknak és székzenésnek szenvedőknek

Imándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra

alatt teljesen rendbe hozza.

Kapható mindenütt kis és nagy áronban. Kiszámlázása Komáromban

Postmezei gazdák a mezőgazdasági múzeumban. A pestmezei gazdák, köztük több kiscsúza is, gróf Keglevich Gábornak, a pestmezei gazdasági egyesület elnökének vezetésével tegnap délután testületileg megsejmeltek a mezőgazdasági múzeumot, Paikert és Kovácsy igazgatók kalauzolásával. A gazdák e pártatlanul álló intézet rendkívül gazdag és tanulságos anyagát élénk érdeklődéssel szemlélték. Az egyesület a kiscsúza részére többször fog a múzeum megtekintése céljából tanulmányutakat rendezni. A múzeumban megjelent gazdák nevében gróf Keglevich Gábor elnök táviratilag üdvözölte Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert.

Amerika buzaterméke. Amerikában az idén a közreadott jelentések szerint tíz százalékkal kevesebb buzatermékre számítanak, mint volt a múlt esztendőben. A múlt évben ugyanis az Egyesült-Államok őszi és tavaszi buzaterméke 193.939.040 métermáza volt, míg az idén csak 172.653.556 métermáza számíthat. Egy év alatt három és félmillió acreval csökkent a buzával bevetett terület, ami arra vezethető vissza, hogy dacára annak, miszerint az amerikai gazda munkagépekkel dolgozhat, az emberi erő és munkáskéz szertelen megdrágulása miatt előbb-utóbb apasztani kénytelen a buzával bevetett területeket. Az amerikai farmerek évtizedeken keresztül rablógazdálkodást üztek; az őserőben levő talajt valóságosan kizsárolták, a kincseket érő erdőket felgyújtották, hogy kevés költséggel jussanak új s szemet termő talajokhoz. A termőterület fokozatos apasztása azt igazolja, hogy az amerikai gazdák is kiábrándultak immár s az egyoldalú szemtermelésről fokozatosan térnek át az intenzív gazdálkodásra.

A Magyar Jelzálog Hitelbank közgyűlése. Ugy értesülünk, hogy a Magyar Jelzálog Hitelbank részvényesei legközelebb rendkívüli közgyűlésre hívatnak össze, amelynek napirendje már megállapított és amelyen új igazgatóság tagok választása fog megejteni. Az intézet nagyrészvényesei és az igazgatóság között e részben teljes megegyezés jött létre.

A mezőgazdasági érdekképviselet. A mezőgazdasági érdekképviselet dolgában Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye gazdasági egyesülete gróf Keglevich Gábor egyesületi elnök elnöklésével tegnap a vármegyeházán népes értekezletet tartott, amelynek célja az volt, hogy az egyesület tagjai megismerjék a mezőgazdasági érdekképviselet megvalósítására az O. M. G. E., egyes társaságok és szakemberek részéről tett összes javaslatokat, és ezeknek mérlegelése után annak idején állást foglalhassanak. Serfőző Géza egyesületi titkár ismertette az érdekképviseleti ügy fejlődését, és ebben az irányban tett kezdeményezéseket, a kötelező és szabad társulások előnyeit és hátrányait, az ügy megvalósítása érdekében tett összes javaslatokat, az érdekképviseleti szervezeteknek a közigazgatás összes fokozataival való viszonyát és társadalmi téren való feladatát. Az egyesület igazgatóválasztmányja július hó 1-én tartandó gyűlésében fogja ezt az ügyet, a mezőgazdasági szakosztály javaslata alapján érdemben tárgyalni.

Tiszta a Hortobágy. Az immár közel két hónapja nagy erővel folytatott sáskairtás a Hortobágyon már a befejezés felé közelg. Ezzel szemben azonban a közeli vidéken úti fel fejt ismét a veszedelem, mely országos jellegűvé vált és rengeteg pénzt és munkaerőt emészt fel. A különböző vidéken folytatott irtásokról legújabbán a következő tudósítást kaptuk. A Hortobágyon már csak a széleken van sáska, amelynek az eltakarítása még a jövő hét folyamán is eltart. E széleken az irtás fáradságos és nagy nehézségekbe ütközik, mert az egyharmad, vagy fele részben is szárnyas sáska, vagy a vetésekbe menekül, vagy a zombékokba szökött s így lépérl-lépésre kellett ellene küzdeni. A többi községek határaitban, még a legutóbb fenyegetett Nádudvaron és Balmazújvárosban (Kányán) is, szintén sikeres befejezéshez közeledik az irtás, habár az előző nehézségek és szüntelen akadályok miatt az utótakarítás nehéz feladatot ró az utolsó irtás hétre. A Hortobágytól északra fekvő határokon, amennyire ezt meg lehetett állapítani, nem annyira a marokkói, mint az olasz sáska fordul elő, amely nem közcsapás jellegű s így az irtás a magánbir-tokosok feladata. Mezőkövesden június 15-én szintén találtak marokkói sáskát. Irtás, amennyire ez még a hátralevő időben lehetséges, a Feldebrőn nem szükséges sörvényekkel fog eszközölni.

A török vámfölemelés. A porta a 3%-os vámfölemelést azon árukra akarta kiterjeszteni, amelyek a vámhivatalba hozatnak. Ennek ellenében a nagykövetségek úgy döntöttek, hogy a vámfölemelés csak azon árukra vonatkozzék, ha az árubizonylatok átadattak, természetesen csak azon időponttól kezdve, ha a francia kormány beleegyezése is megjött.

Az Osztrák-Magyar Bank budapesti igazgatósága Tarkovich József alkormányzó elnöklésével ma tartott ülésében többek között elhatározta, hogy *Lévdn* a nyitrai fiókjával üzletileg érintkező bankmellékelyet állít fel.

Az aratási munkák biztosítása. Az aratási munkák biztosítása érdekében a földmívelésügyi miniszter jelentékeny számu tartalékapotokat tart készletben, amely készletből azonban csak azok a bir-tokosok kaphatnak kiegészítő munkásokat, akiknek az 1898 : II. t.-cz. szerinti szabályszerűen szerződött munkásai a szerződés teljesítését megtagadták s a szerződés teljesítése hatósági eljárással sem volt biztosítható. A tartalék-munkások átengedésének módozatairól a járási főszolgabírák és a polgármesterek adnak felvilágosítást a munkás nélkül maradt gazdáknak. Értesülésünk szerint ezenkívül sztrájkok esetére aratógépek-készlet is biztosítva van. Az aratógépek átengedését megokolt esetben a minisztertől kell kérni.

Szarvasmarha-díjazás. Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye gazdasági egyesülete tegnap rendezte Nagykátán a harmadik 16- és szarvasmarha-díjazást ebben az évben. A nagy esőzés miatt a kiscsúza nem vezettek elő ugyan a szokott nagy számban tenyészállatokat, de a díjazás mégis sikerült és teljességgel igazolta a tenyészanyag fejlődését. Elővezettek 56 darab siemenfali jellegű tehenet és üszőt, 4 darab anyakanczát és kanczacsikót. Jutalmat (állami, egyleti és magánosok adományából) 970 koronát osztottak ki a kiscsúza között. A legközelebbi díjazás e hó 29-én Kiskőrösön lesz.

Ultimorendezés az értéktőzsdén. A mai ultimószabályozásnál a következő díjtételeket fizették. Egész óra: Osztrák hitelrészvényért 1 korona 35 fillértől 2 korona 35 fillérig, Osztrák-magyar államvasut részvényért 1 korona 5 fillértől 1 korona 80 fillérig, Déli-vasut részvényért 60 fillértől 80 fillérig, Magyar koronajáradékért 5 fillértől 15 fillérig, Orosz államkölcsönért 1 fillértől 7 fillérig. Fél hónapra: Magyar hitelbank részvényért 75 fillértől 1 korona 25 fillérig, Magyar leszámítolbank részvényért 32 fillértől 55 fillérig, Magyar jelzálogbank részvényért 52 fillértől 83 fillérig, Hajai bank részvényért 22 fillértől 40 fillérig, Rimamurányi vasmű részvényért 72 fillértől 1 korona 10 fillérig, Közuti vaspálya részvényért 90 fillértől 1 korona 20 fillérig, Városi villamos-vasut részvényért 30 fillértől 50 fillérig.

A körmen-d-muraszombati vasut műtanrendőri bejárása ma ment végbe. Az eljáró-bizottság a nehéz telepszonyok között épült és 250 méteres alaguttal biró vasutat teljesen rendben találta és ez alapon Mosirevic György vasuti és hajózási főfelügyelő, mint a műtanrendőri bizottság vezetője, a vasutat a kereskedelmi miniszter nevében átadta a forgalomnak. A vasut 72 kilométer hosszú és az építési tőkje 6.240.000 korona.

A székelyföldi állami gazdasági intézmények tanulmányozása. A kolozsvári gazdasági akadémia tanárai és tanulói dr. Drexler Béla min. fogalmazó kalauzálása mellett, nagyobb tanulmányi kirándulást tettek, hogy megtekintsék a székelyföldi miniszteri kirendeltség által létesített, a székely nép talpraállítására szolgáló nevezetesebb intézményeket. A társaság megtekintette a nagyernyei tejszövetkezetet s az ottani gazdakort, a görgényiszentimrei erdőőri szakiskolát, valamint a kirendeltség által felújított mintaszerű hegyi legelők nagy részét.

Nyilt-tér.

(E rovatban közliükért nem vállal felelőseget a szerkesztőség.)

A Bór- és Lithion-tartalmú, természetes és vasmentes

Salvator-forrás

kitűnő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és hószvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzési szervek hurutjainál.

Budapesten, főraktár Edesutya L. urnál.

Siófoki fürdő.

Déli vasuti állomás.

Pampus fürdő bársonyfinom talajjal. — **Június hónapban pensionszerű ellátás, lakással napi 12 koronától 16 koronáig.** Szállói szobaárak 50 százalékkal mérsékeltek.

Levél, sürgöny, telefon-cím: **FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.**

Vérgyógyítás.

Hemopatia

Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható **köszvény-, asztma-, görvélykór-, szívdült gyomor-, bél- és idegbajokban** (neurasthenia) és némely fontosabb **bőrbajban** (pl. Lupus). Biztos védelem **szélhűdés és elmezavar** ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének **Dr. Kovács J.** egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelés intézete van **Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt.** Rendelés naponta 9-1-ig és 3-6-ig. Díjazott levélre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Ifj MECHLOVITS TIVADAR

mű- és czimfestő

kizárólag **Budapest, VI., Váci-körút 55.**
TELEFON 66-72

ÖVSZEREK

Gummi és halhólyag, 30% engedmény tuczonként 1-10 forintig. **Capot-American rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtőmenny (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 frt. Irrigator, felszerelve 2-5 frtig. Diana-övek, legfinomabb 2.50, 3.-, 3.50 frt. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Arjogyzék ingyen.**

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.
Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

KALIPTAS

a legújabb és már is a legkedveltebb fogpép

Kapható: **MÜLLER J. L. ca. és kir. udv. szá.** Budapest, IV., Koronaherozög-u. 2, yóg yaszorész, árogeria és finomabb árlletekben. Kis tubus 60 fillér. **Fogpép** Nagy tubus 1 korona.

Kedvezmény az EGYETÉRTÉS előfizetőinek.

Elég az utalvány szelvényén arra hivatkozni, hogy ön az „EGYETÉRTÉS” előfizetője, s ez alapon megrendelheti az

ÜSTÖKÖS

czimű legjobb, legtartalmasabb politikai és társadalmi képes élczlapot.

Kedvezményes áron:
1/2 évre (jul.-decz.) 4 kor.-ért (6 K helyett.)
1/4 » (jul.-okt.) 2 » (3 K »)

== Az utalvány így czimzendő: ==

„ÜSTÖKÖS”

kiadóhivatala: Budapest.

Csütörtök

A BUDAPESTI

Malmái

kézpénzpiac

amennyiben

volt és a fo

lan áronk

tengeri irány

hangulata m

mely az árfo

lehetett voln

kívül kedvez

jobb remény

és a hozam

hivatalos be

ellenére szin

iránti félelm

tengeri beny

halljuk, ben

mai forgalom

változott; k

volt a hang

egyenlegkén

vesztettek a

a hazai nyilv

raktárak gab

A forgalom és közletolek részletezése

Készlet 1907 június 15-én

Bécs 1907. jun. 15. jun. 22-én

Buda 1907. jun. 15. jun. 22-én

Cegléd 1907. jun. 15. jun. 22-én

Debrecen 1907. jun. 15. jun. 22-én

Ermihályfalva 1907. jun. 15. jun. 22-én

Fiume 1907. jun. 15. jun. 22-én

Kaba 1907. jun. 15. jun. 22-én

Karczag 1907. jun. 15. jun. 22-én

Kassa 1907. jun. 15. jun. 22-én

Kisvárd 1907. jun. 15. jun. 22-én

Kolozsvár 1907. jun. 15. jun. 22-én

Marosvásárhely 1907. jun. 15. jun. 22-én

Mátészalka 1907. jun. 15. jun. 22-én

Mezőtur 1907. jun. 15. jun. 22-én

Miskolc 1907. jun. 15. jun. 22-én

Nagybecskerek 1907. jun. 15. jun. 22-én

Nagykanizsa 1907. jun. 15. jun. 22-én

Nagyszalonta 1907. jun. 15. jun. 22-én

Nagyszombat 1907. jun. 15. jun. 22-én

Nyíregyháza 1907. jun. 15. jun. 22-én

Nyitra 1907. jun. 15. jun. 22-én

Pancsova 1907. jun. 15. jun. 22-én

Pozsony 1907. jun. 15. jun. 22-én

Szatmár-Németi 1907. jun. 15. jun. 22-én

Szeged 1907. jun. 15. jun. 22-én

Szécsk 1907. jun. 15. jun. 22-én

Szoboszló 1907. jun. 15. jun. 22-én

Szombathely 1907. jun. 15. jun. 22-én

Temesvár 1907. jun. 15. jun. 22-én

Versecz 1907. jun. 15. jun. 22-én

Zágráb 1907. jun. 15. jun. 22-én

Zimony 1907. jun. 15. jun. 22-én

B) Szövetkezetek gabonarakarai

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ES ÉRTEKTÖZSDE

Gabonátözsde.

Malmaink ma élénk keresletet tanúsítottak a készpénzpiacra, mely teljes kielégítést nyert, amennyiben a kínálat is mindenképen kielégítő volt és a forgalomba került 40.000 mm. változatlan áron kelt el. Rozs sem változott, zab és tengeri iránzatuaik. A határidőpiacon a mai fizlet hangulata minden oly momentumot nélkülözött, mely az árfolyamokra valamelyes alakító hatással lehetett volna; az időviszonyok mindenfelé rendkívül kedvezően alakultak és a gazdák maguk is jobb reményekkel néznek az aratás elé, mint eddig és a hozamot jóval nagyobbra becsülik a legutóbbi hivatalos becsülésnél. Zabban a magas árfolyamok ellenére szintén jók a jelentések, melyek az e czikk iránti félelmet cseppet sem indokolják. A júliusi tengeri benyújtása ma kezdődött meg és mint halljuk, benne nagyobb felmondások lesznek. A mai forgalom lényegesebb befolyás hiján keveset változott; kezdetben magasabb Amerikára tartott volt a hangulat, majd realizálására csökkent és egyenlegként lanyha hangulat mellett 5-6 fillért vesztek az árak.

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetségi gabonáraktárak gabona és örlemény forgalmáról és készleteiről. 1907. június 15-től június 22-ig.

Table with columns for 'A forgalom és készletek részletezése' and 'II. Az 1907. június hó 22-én megállapított készletek részletezése'. It lists various commodities like Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Liszt, and Korná with their respective quantities and prices.

Eladatott.

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 82 kg. 20.80 K, 300 mm. 81.3 kg. 20.90 K, 800 mm. 81 k. 20.90 K, kpf., 1000 mm. 80.5 kg. 20.90 K, 200 mm. 80 kg. 20.80 K, 100 mm. 80 kg. 20.80 K, 200 mm. 80 kg. 20.80 K, 200 mm. 80 kg. 20.80 K, 100 mm. 80 kg. 20.70 K, 4800 mm. 79.5 kg. 20.80 K, 500 mm. 79 kg. 20.75 K, 1000 mm. 79 kg. 20.60 K, 700 mm. 80 kg. 20.60 K, 200 mm. 78 kg. 20.50 K. Beeskerei: 2500 mm. 76 kg. 19.70 K. Bácskai: 9700 mm. 75.5 kg. 19.70 K. Pestvidéki: 1080 mm. 79 kg. 20.35 K, 250 mm. 79 kg. 20.20 K, 100 mm. 78 kg. 19.50 K, keverékes, 1685 mm. 77 kg. 20.- K, 300 mm. 74.5 kg. 19.20 K. Fejérmegyei: 100 mm. 77.5 kg. 20 K. Felsőmagyarországi: 300 mm. 79 kg. 20.20 K. Szentesi: 4500 mm. 78.5 k. 20.65 K, július 15. szállításra, 4500 mm. 78.5 k. 20.65 K. július 15. szállításra. Mindszenti: 5700 mm. 78.5 kg. 20.65 korona. Kalocsai: 1800 mm. 76.5 kg. 19.95 K. Rozs: 300 mm. 15.65 K, kpf. par., 200 mm. 15.40 K, kpf. paritás. Zab: 100 mm. 15.70 K, kpf. 100 mm. 15.65 K, kpf. 100 mm. 15.65 K, kpf., 100 mm. 15.66 K, kpf. mellett. Tengeri: 200 mm. 11.70 korona, kpf. paritás mellett.

Az árak 100 kg.-kint koronaértékben értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1907. június 22-től június 25-ig.

Érkezett: Elszállított:

Table showing arrival and shipment statistics for Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Liszt, and Korná.

Értéktözsde.

A spekulációs ma az ultimó-rendezéssel foglalkozott, mely változatlan tételek mellett simán ment végbe. Igen kedvező külföldi jelentések kapcsán a hangulat kezdettől végig barátságos volt ugyan, de a forgalom ma is a legszűkebb korlátok között mozgott. Eleinte a kontremine fedezési vételeire megélnélt némileg az tizlet és nevezetesen a két Hitelrészvény, valamint Rimamurányi vasmű részvények kerestettek, később azonban majdnem teljesen megakadt a forgalom és az árfolyamok stagnáltak. A helyi értékek piacán nagyobb tizlet fejlődött ki Közuti vasuti részvényekben, melyek nagyobb tételekben kerültek ki a forgalomból és 4 koronával magasabban jegyeznek. Emelkedtek továbbá Salgótarjáni köszénbánya 4 és Adria-részvények 2 koronával.

Előtözsde.

Az előtözsde magasabb külföldi jegyzésekre szilárd volt.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 650.75-651.50, Magyar hitelbank 753.-754.50, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 496.75-497.-, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. -.-.-, Osztrák-magyar államvasut -.-.-, Déli vasut -.-.-, Rimamurányi vasmű 539.-540.-, Magyar koronajáradék -.-.-, Közuti vasut -.-.-, Városi villamos vasut -.-.-, Orosz járadék -.-.-, 3 százalékos jelzálogsorsjegy -.-.-, Hazai bank -.-.-

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 651.-651.50, Magyar hitelbank 753.-753.50, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 497.-497.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 484.50-485.-, Osztrák-magyar államvasut 665.50-666.-, Déli vasut 136.50-137.-, Rimamurányi vasmű 539.50-540.-, Magyar koronajáradék 93.65-93.70, Magyar aranyjáradék 111.25-111.50, Közuti vasut 546.-546.50, Városi villamos vasut 293.-293.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde kedvező volt. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 651.25-651.50, Magyar hitelbank 753.-753.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank -.-.-497.75, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. -.-.-485.50, Osztrák-magyar államvasut -.-.-, Déli vasut -.-.-137.-, Rimamurányi vasmű -.-.-, Magyar koronajáradék 93.60-93.65, Magyar aranyjáradék -.-.-, Közuti vasut 546.25-549.75, Városi villamos vasut 292.-293.25, Orosz járadék -.-, Hazai bank -.-.

Helyi értékekben köttetett: Salgótarjáni köszénbánya 574.-578.-, Konvertált sorsjegy -.-.-, Kereskedelmi bank -.-.-, Magyar agrárbank -.- Danubius -.- Drasché -.-, Convertált sorsjegy -.-.-, Ujlaki téglagyár -.-.-, Budapesti gőzmalom -.-.-, Ganz vasgyár -.-.-, Felten kábelgyár -.-.-, Hazai sorsjegy -.-.-, Kereskedelmi r.-t. -.-.-, Weitzer vagon -.-.-, Magyar osztrák részv. -.-, Lipótvárosi Takarékpénztár -.-, Adria -.-.-, Kobergyár -.-.-, Erzsébet szanatórium sorsjegy -.-.-, Iparbank -.-, Franklin -.-.-, Erzsébet-gőzmalom 360.-, István-tégla 150.-.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 651.-651.50 Magyar hitelbank 753.-753.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 497.-497.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 485.-485.50 Osztrák-magyar államvasut 666.-666.50.-, Déli vasut 137.-137.50, Rimamurányi vasmű 539.-539.50, Magyar koronajáradék 93.70-93.75, Közuti vasut 549.-549.50, Városi villamos vasut 293.-293.50.

A határidőpiacon köttetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint): Buza októberre 10.30, 10.31, 10.24. Rozs októberre 8.33, 8.34. Zab októberre 7.50, 7.53, 7.48, 7.50. Tengeri júliusra 5.83, 5.84, 5.80, 5.82. Tengeri 1908. májusra 5.90, 5.91.

Déli 1 órakor záródnak:

Buza októberre -.-.-10.22-10.23, Rozs októberre -.-.-8.32-8.33, Zab októberre -.-.-7.48-7.49, Tengeri júliusra -.-.-5.80-5.81, Tengeri 1908. májusra -.-.-5.89-5.90

Délutáni forgalom.

Délután még lanyhább irányzatra az árak emelkedtek.

4 óra 30 perczkor záródnak:

októberi buza 10.18-10.19, októberi rozs 8.29-8.30, októberi zab 7.45-7.46, 1907. júliusi tengeri 5.78-5.79, 1908. májusi tengeri 5.87-5.88

Prémium-tizlet: Díjbiztosítások osztrák hitelben holnapra 4-5, nyolcz napra 8-10 K. Julius végére 18-20 K.

Utötözsde.

Az utötözsde nagyon csendes volt, az árfolyamok állandóak.

Köttettek: Osztrákhitelrészvény 651.-650.50 Magyar hitelbank 753.-752.50 Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 498.-498.50 Magyar jelzáloghitelbank II kib. -.-.-, Osztr.-m. államvasut -.-.-, Déli vasut -.-.-, Rimamur. vasmű -.-.-, Magy. koronajáradék -.-.-, magy. aranyjár. -.-.-, Közuti vasut 549.-549.50, Városi villamos vill -.-.-

3 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 650.50-651.-, Magyar hitelbank 752.50-753.-, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 498.-499.-, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 485.-485.50, Osztrák-magyar államvasut 665.50-666.-, Déli vasut 136.50-137.-, Rimamurányi vasmű 539.-539.50, Magyar koronajáradék 93.70-93.75, Magyar aranyjáradék 110.50-111.-, Közuti vasut 549.-549.50, Városi villamos vasut 293.-293.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, június 26. (Az Egyetértés távirata.) Buza: Tiszavidéki 10.50-11., bánáti 10.10-10.55, mosoni és győrvidéki 9.65-10. - K. töfelvidéki és csepelszigeti 9.75-10., march-feldi 9.40-9.70. Rozs: Tótfelvidéki 8.20-8.45 K, csepelszigeti 8.15-8.35, pestmegyei 8.25-8.45, különféle magyar 8.15-8.40 ausztriai 8.15-8.40 K. Arpa: Tótfelvidéki 8.20-8.45 K, csepelszigeti 8.15-8.35, pestmegyei 8.25-8.45, különféle magyar 8.15-8.40 ausztriai 8.15-8.40 K. Magyar tengeri: 6.15-6.40 K. cinquantin 7.10-7.45 K. Magyar közepes zab: 8.10-8.35 K. elsőrendű 8.25-8.45, válogatott 8.40-8.75 K.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, június 26. A külföldi piacok általános szilárd irányzatáról érkező hírek kedvező hangulatot idéztek elő az előtőzsdén, mindennek dacára csak hitelrészvényekben, alpesi bányarészvényekben, rimamurányi papirokban és orosz járadékokban mutatkozott némi javulás és az osztrák-magyar bank-, a salgótarjáni- és a Skoda-részvények emelkedtek némiképp. Többiekben nyugodt volt a forgalom. Mindazonáltal az árak tartottak voltak, úgy hogy a kedvező irányzat zavartalanul kitartott az előtőzsde végéig.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 649.—, Magyar hitel 751.—, Államvasut 665.—, Déli vasut 136.50, Alpesi bányarészesület 576.—, Rimamurányi 539.—, Májusi járadék 98.05, Magyar koronajár. 93.50, Orosz érték —, Török sorsjegy 184.75, Német márka 117.85, Prágai vasut —, Unio-bank —, Laenderbank —, Bankverein —, Elbavölgyi —, Angol bank —.

A déli tőzsde szilárd hangulatban nyit meg. Jegyztek:

Osztrák hitel 649.50, Magyar hitel 752.—, Laenderbank 435.50, Unio-bank 335.—, Államvasut 665.25, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 136.25, Gőzhajó —, Alpesi bányarészvény 576.50, Májusi járadék 98.05, Magyar koronajár. 93.50, Török sorsjegy 184.75, Német márka 117.85, Prágai vasut —, Unio-bank —, Laenderbank —, Bankverein —, Elbavölgyi —, Angol bank —.

részvény 576.50, Májusi járadék 98.05, Magyar koronajár. 93.50, Török sorsjegy 184.75, Német márka 117.85, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 583.—, Orosz érték —, Keleti vasutak —, Skoda —.

Bécs, június 26. (Osztrák értékek zárata.) 4-2 százalékos papír-járadék 98.10, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.35, 1860-as sorsjegy 150.—, Osztrák hitelsorsjegy 429.—, Angol osztrák bankrészvény 301.50, Bécsi Bankverein 534.25, Osztrák-magyar bank 1780.—, Déli vasut 136.—, Dunagőzhajózási társaság 1008.—, Do-hány részvény 418.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.80, Osztrák Lloyd 452.—, 4,2 százal. ezüst járadék 98.50—, Osztrák koronajár. 98.10, 1864-es sorsjegy 251.25, Osztrák hitelintézeti részvény 649.75, Union-Bank 534.—, Osztrák Länderbank 435.—, Osztrák-magyar államvasut 664.45, Elbavölgyi vasut 424.—, Alpesi részvény 576.50, 20 frankos 19.21, Londoni váltóár 241.12, Lipótkohó 434.—, Töröksorsjegy 187.—, nyugodt.

Bécs, június 26. (Magyar értékek zárata.) 4 százalékos arany-járadék 111.60. Tiszal és szeg. kölc. sorsjegy 143.25, Magyar hitelbank részvény 752.50, Magyar lezásszámító és váltó részvény 496.—, Rimamurányi 535.50, Magyar cukoripar 17.20, Adria hajózási részvénytársaság 404.—, Magyar koronajár. 93.60, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyer.-k. sorsjegy 180.50, Kassa-Oderberg vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 484.—, M. keresk. bank 3420.—

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 26. (Tőzsdjelentés.) A nyugati tőzsdék állandó szilárdasága és a newyorki tőzsde napi eladásainak emelkedéséből kitünő üzleti élnétség megnyitáskor kedvező hatást gyakorolt. Főleg bányarészekben voltak százalékos javulások tapasztalhatók, a mi az engagemetek lebonyolításával és a siegerlandi elszámolási árak tervezett felemelésével függ össze. Bankértékek forgalma szintén magasabb árfolyamok mellett történt. Vasutak közül amerikaiak Newyorkra emelkedtek, főleg Canada Pacific, de a többi értékek is. Hajózási értékek is kedvező irányzatnak örvendtek. Járadékok forgalma nyugodt, 1920-es oroszok 0-15

százalékkal javultak. A második tőzsdeidőben az üzlet jelentéktelen változások mellett nyugodt. Az utótőzsdén az árfolyamok az üzleti csend követésében gyengültek. Csak hazai járadékok örvendtek kedvezőbb irányzatnak. Így 3%-os német birodalmi kölcson 0-25, 3%-os konzolok 0-15, 3 1/2%-os német birodalmi kölcson 0.10%-al javult. A készpénzpiac értékei legnagyobb mértékű megtartották árfolyamaikat. Magánleszámlálás kamatláb 4 1/4, napi pénz 3 1/2, ülfimopéznz 5 1/4%.

Zárlatkor jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék —, Osztrák hitelrészvény 202.90, Déli vasut 27.20, Orosz bankjegyek 214.30, 4 százalékos orosz kölcson 70.50, Disconto Comandit 168.60, Dinamit-truszt 152.—, Harpeni 202.90, Unifikált török járadék 93.90, 4-2 százalékos ezüst-járadék 97.60, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.40, Magyar koronajádék —, Osztrák-magyar államvasut 142.40, Bécsi váltóár 84.80, Olasz járadék 103.30, Alt. villamosági Edison 197.25, Gelsenkircheni 191.75, Laurakohó 224.40. Csendes.

Frankfurt, (Zárlat.) június 26. 4-2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 98.65, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.45, Osztrák hitelintézeti részvény 202.90, Osztrák-magyar államvasut 142.70, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.45, Bécsi Bankverein 133.75, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar kölcson 76.20, 4-2 százalékos ezüstjádék 99.10, Osztrák koronajádék 97.75, Magyar koronajádék 93.30, Osztrák-magyar bank 126.70, Déli vasut részvény 27.70, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.76, Párisi váltóár 813.66, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény 284.—, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) június 26. 4-2 százalékos ezüstjádék 98.90, Sorsjegy 151.—, Déli vasut 27.—, 4 százalékos Aranyjádék 98.20, Osztrák hitelrészvény 203.10, Osztrák-magyar államvasut 142.50, Olasz járadék 102.80, 4 százalékos Magyar aranyjádék 93.90. Nyugodt.

London, június 25. Angol consol 84 1/2.

Páris, június 26. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 94.07, Osztr. aranyjádék 97.80, Magyar aranyjádék 94.90, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről —, 4 százalékos Olasz járadék 103.45, Déli vasut elsőbbségi kötv. 316.—, 5 százalékos Marokkói járadék 521.—, 4 százalé-

Table with multiple columns showing commodity prices for 'Buza', 'Egyéb gabonafélék', and 'Burgonya'. It includes sub-sections for 'Allamodósság közlöcsönök', 'Záloglevek. Elsőbbsédek', 'Külföldi értéktőzsde', and 'Külföldi vállalatok'. Prices are listed in various currencies and units.

Table with multiple columns showing bank shares and interest rates. It includes sub-sections for 'Bankok részvényei', 'Takarékpénztárak', 'Biztosító-társaságok', and 'Gőzmalomok'. Lists various banks like Magyar aranyjádék, Osztrák-magyar bank, etc.

Table with multiple columns showing exchange rates and other financial data. It includes sub-sections for 'Sorsjegyek', 'Pénzmozgás és váltók', and 'Külföldi értéktőzsde'. Lists various exchange rates and interest rates.

Csütörtök, június 27. kos 1890. Kons. am. Amort. ron Orosz jára utalvány 1 442.—, 4 s lékos unif 158.75, Tör hitelintézet gyar Jelzá Banque O vasut 14.3 Keleti vasu gépgyár 62 33, Tuia 42 köcsén 122 Rand 97.—, 40.50, Tran terdamra (rövid) 122 Belgiumra 1/8, Váltó Magánkam

Budape Hízott serté héz (páron fillér. Közé terjedő sul (páronkint 137 fillér. F grammig te (páronkint Nehéz (páon fillérig, kö sulyban — kilogrammig Sertésle volt készle felhajtott 3 elszállított maradt késs irányzata: v

Budape radt 298 da malacz, öszs — darab r sertés, — d sen 885 d malacz. El szüldő, — c 298 darab s Mai árak: Z félfill. 105— 350 kgr-ig — fillér, 114 — fillér fiatal közép korona, élet nyü 220 kg. — fi rona. Horvá irányzata kö

kos 1890. Román kölcsön 96. —, 4 százalékos Koss. amort. román járadék 88.75, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 88.80, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 86.72, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 485. —, 4 száz. Szerb járadék 1907. 442. —, 4 százalékos spanyol járadék 93.10, 4 százalékos unifikált török jár. 94.55, Török sorsjegy 158.75, Török dohányrészvény 446. —, Osztrák földhitelintézet 1075. —, Osztr. Länderbank 459. —, Magyar Jelzálogbank 462. —, Banque de Paris 14.37, Banque Ottomane 705. —, Osztr. magyar államvasut 14.37, Déli vasut 142, Meridionalvasut 705, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 622. —, Rio Tinto 407, Sucrerie d'Egypte 33, Tuia 420, Thomson Houston —, Urikányi kőszén 122. —, Chartered 33. —, De Beers 602.50, East Rand 97. —, Jagersfontein 180. —, Transvaal Consols 40.50, Transvaal Land Company —, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.31, Váltó német piacokra (rövid) 122.87, Váltó Bécsre (rövid) 104.25, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó (rövid) 1/8, Váltó Svájcra 1/8, Csek Londonra 251.50, Magánkamatláb 3 7/8, szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, június 26-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér. Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 136—137 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 140—141 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 141—142 fillér. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg föltli súlyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban — fillérig, Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslétszám: 1907. évi június 24. napján volt készlet 37253 drb., 1907 június hó 25-én felhajtott 319 darab, 1907 június 25. napján elszállított 181 darab, 1907 június 25. napjára maradt készletben 37381 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonszumn vásár.

Budapest, június 26. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 298 darab sertés, 50 darab süldő, — darab malacz, összesen 298 darab sertés, 50 darab süldő, — darab malacz. Mai napi felhajtás 885 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 885 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Eladatott 872 darab sertés, 14 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 298 darab sertés, 21 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirtsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül 105—112 fillér, II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr-ig — fillér, ételsúlylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül 114 — fillérig, ételsúlylevonással 138—140 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — korona, ételsúlylevonással 131—142 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — korona ételsúlylevonással — fillérig. — Belföldi süldő — korona. Horvát süldő 106—108 korona. A vásár irányzata közepes, az árak változatlanok.

Szerkesztői üzenetek.

B. M. Üllő. A kért könyvek címei: Horn E.: Bankszabadság. Különös tekintettel a magyar bankmozgalmakra. Pest, 1870. — Kautz Gyula: A társulási intézmények a nemzetgazdaságban. Pest, 1871. Kiadja Ráth Mór. — Beöthy Leó: A bankügy elmélete. Budapest, 1875. — Újabb munka, mely rövid összefoglalás és az Osztrák-magyar bank fejlődését, szervezetét tárgyalja: Havas Miksa: Az osztrák-magyar bank és a pénzpiacz. Magyar Kereskedők Könyvtára, Kiadja Lampel Róbert, Budapest. — A jegybankok szervezetét, politikáját tárgyalja a valutajegyvel kapcsolatban: Havas Miksa: Pénz és valuta című műve. Kiadja

Stampfel, Pozsony. (Egyetemes ismeretek tára 6-dik kötete.)

H. R. Sorsjegyei nem nyertek. H. I. Szabadka. Nyeremény Sorsjegyet nem húzták ki, értéke 382 korona. Másik kérdésének utána járunk és ha megtudjuk, azonnal felelünk.

H. H. Tárcajének sorát ejtjük, addig is szives türelmét kérjük.

A. Sándor. Pozsony. 1. Mindenkinnek jogában áll a saját birtokát egész a határszélig kihasználni s így a föld széléhez közel is ültethet fákat. De viszont a szomszédnak joga van az ő szőlőjére nyuló ágakat és gyökereket lementseni, mert őt sem gátolhatja senki földjének szabad használatában. 2. Ha a baromfi sok férget és rovat fogyaszthat, nem kívánja a sőt. Ha fűvekkel él, az ezekben levő nátrion a sőt pótolja. Ha azonban szemes eleséggel tartjuk a baromfit, vagy ha sok burgonyát adunk neki, akkor szűkebbes, hogy sőt is keverjünk az elesége közé, különben az állat szűkséget fog szenvedni. Ha naponként egy-egy szárnyasnak 1—2 gramm sőt adunk, akkor teljesen megelégedünk az okszerű takarmányozás követelményeinek. Nagyon czélszerű a baromfinak főtt takarmányrét adni, mert az ebben levő nátrion a sósükségletet kielégíti. A here sok kálit tartalmazván, ha ezt etetjük a baromfiakkal, akkor szűkebbes lesz az eleségük közé sőt keverünk. 3. A bor keserűségén a legtöbb esetben csakis úgy lehet segíteni, ha az friss törkölyre lesz felöntve és újra erjesztve. Egyébként a pasteurizálás és más édeskes borral való házasítást lehet előzetesen megpróbálni. 4. Községi iskolaszék tagjaivá oly egyének is megválaszthatók, akik más elemi iskola iskolaszékének is tagjai.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for dates (június 26, június 25) and locations (Inn, Duna, Norva, Vág, Rába, Dráva, Mera, Szava, Szamos, Kraszna, Latorca, Labarcza, Ung). It lists water levels in meters for various stations.

hét; — a szatmárnémeti ügyészségnél irnoki állásra 4 hét és az ujonnan rendszerezített igali adóhivatalnál egy pénztárnoki, ellenőri és egy adóírtási állásra 2 hét alatt adandók be a pályázati kérvények.

Időjárás.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1907. június 26-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az idő — az északnyugati vármegyéket és Erdély délkeleti felét kivéve — száraz és a hőmérséklet a normálnál alacsonyabb volt. A maximum Csáktornyan 28 C°, a minimum Tátrafüreden 8 C° volt.

Budapesten tegnap este távoli földrengést jeleztek a műszerek. A jelzés 7 óra 12 perctől 8 óra 25 percig tartott.

Prognózis a következő 24 órára:

Változóan felhős idő várható lényegtelen hőváltozással és elvélve esővel vagy zivattal.

Table with columns: Allomás, Levegő hőmérséklet, Hőmérséklet, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérséklet max, min. Lists weather data for various locations like A-Szlafina, Ungvár, Kősmárk, etc.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 26. —

Kinevezések. A földmívelésügyi miniszter Sierbán János jóságigazgató, a torontál-erzsébetlakai belvízelcsapoló társulat miniszteri biztosa mellé az 1885. évi XXIII. t.-czikk 124. §-a értelmében alakított véleményező bizottságba Lech Jakabot, Harnoncourt Félix gróf écskai uradalmanak gazdatisztjét tagul, a földmívelésügyi miniszter a vizügyi műszaki tisztiz személyzet létszámában Habekost Alajos segédmérnököt mérnöké, az igazságügyminiszter Hutya Ferencz pestvidéki törvényszéki díjnokat a gödöllői járásbíróhoz irnokká, a szegedi ítélőtábla elnöke Eckert László ujvidéki törvényszéki díjtalan joggyakornokot a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká, az ogulini pénzügyigazgatóság Skukan Istvánt a slunji adóhivatalhoz ingyenes adóhivatali gyakornokká és a pozsonyi pénzügyigazgatóság Goldmann Sándor nagyszombati lakost a dunaszerdahelyi adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Paál Andor debreczeni ítélőtáblai irnokot a debreczeni járásbíróhoz, Lisziák Jenő nagykanizsai és Szalay József perlaki járásbírósi irnokokat pedig kölcsönösen áthelyezte.

Pályázatok. Az ujonnan rendszerezített igali adóhivatalnál szolgálai állásra 6 hét; — a banjaluka—dobberlinj es. és kir. katonai vasutnál irnoki állásra 5

HETI MŰSOR.

Table with columns: Junius, Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vigaszínház, Király-Színház, Fővárosi nyári Színház, Magyar Színház, Városligeti Nyári Színház, Uránia. Lists theatrical performances for June 28, 29, and 30.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hogy merném én . . .

Hogy merném én : a senki, semmi,
A szememet reád emelni !?

Még gondolatnak is merész :
Hogy párom egykoron te lész ;

Hogy ifju lelked sok szép álma
Én általam valóra válna ;

Hogy minden vágyát életednek
Én általam, én bennem leld meg.

Oh, hju ábránd, jól tudom,
Hogy én terólad álmodom,

Mert meg van írva réges-régen
Szerelmem sorsa egy regében :

Volt egy törpe, rút, förtelmes,
S egy királylányba lett szerelmes . . .

3zalay József.

(Alagut a La Manche-csatorna alatt.) A La Manche-csatorna alatt építendő alagutról tartott bővebb előadást a közuti és helyi érdekű vasutak bécsi egyesületében a múlt hó folyamán Ziffer mérnök, kinek ismertetése alapján közlünk néhány adatot e műről. A legelső tervet a La Manche-csatorna alatt építendő alagutra a múlt század elején Mathieu mérnök készítette, utána 50 évvel Th. de Gamond mérnök dolgozott ki újabb részletes terveket Francia- és Angolországok ily módon való vasuti összekapcsolására, végre 1875-ben egy erre a célra alakult francia társaság meg is kapta a koncessziót az előmunkálatokra, azonban nem sokra mehetett, mert angol részről hallani sem akartak a dologról és stratégiai szempontból táplált aggályai miatt heves ellentállást fejtettek ki e terv megvalósítása ellen. Ez a társulat Breton igazgató vezetésével élénk tevékenységet fejtett ki, 1875—1883. évek közti időben több mint 1600 mélységmérést végzett a Folkestone és Calais közti tengerszorosban, kémlyukat furt és Beaumont furógépével 2 aknát

is süllyesztett, az egyiket 42, a másikat 55 méternyire. Potiers és Lapparent pontosan megállapították a tervezett tengeralatti tunnel pontos geológiai metszetét. A tervezett alagut Dower mellett, Hougham Without mellett, Franciaországban Sangattenál, Calais mellett végződnék és a szükséges hozzájárókkal együtt 74 km. hosszú lesz, melyből tisztán a tengeralatti részre 51 km. hosszúság esik. Az alagut két, egymás mellett 15 m. távolságban párhuzamosan haladó kör alakú szelvényből áll, melyek átmérője 5.30 m. lesz és teljesen az u. n. roueni sztrike mészkőben halad végig, mely angol oldalon 26.5 m., francia oldalon 24.4 m. vastag. A kettős, kör alakú alagut teljesen a londoni csöves alagutak mintájára készülne sok keresztirányúval, melyek a 2 kör-alagutát összekapcsolják. Szigoros statisztikai adatokra támaszkodva kiszámították, hogy személyszállításból és postaforgalomból évenként 17.17 s podgyászforgalomból 19.75, összesen 36.92 millió frankot szednek be. A vasutvonalat tíz év alatt tervezik megépíteni és építő költségeire nézve a szakvélemények bizony egyelőre nagyon ingadoznak : 250 és 400 millió frankra becsülik. Üzemi költségekre a bevételek 25%-át számítják és tiszta nyereségül a befektetett tőke 30%-os kamatozására számítanak. Az utazás Páris és London közt ez új alaguton keresztül csupán 5 óráig fog tartani. Ujabban Erlanger is készített ilyen terveket. Amint a napi sajtó jelzi, a francziák nagy kedvvel fogták ez eszme megvalósításához, ámde a higgadt számító angolok szigetországuk biztos elzárkózottságát és megközelíthetlenségét féltik, melynek tengerpartjait eddig elsőrangú hajóhadakkal, mely páratlan a világon, abszolút biztonsággal meg tudják védelmezni. Számbavették az alagut angol kitörkolásánál Dowernek különös megerősítését, mely minden az alagutból kibújó ellenséget megsemmisíthessen, továbbá az alagutnak vízzel való elárasztását, mindez azonban nem tudta a kétélyeket eloszlítani, úgy, hogy épp a legutóbbi napokban vonták vissza a parlamentben az alagut megépítését javasoló billt.

(A táplálkozás és a hő.) Tapasztalataink mind több valószínűséget adnak annak a föltevésnek, hogy a testrészekbe fölvetett táplálék korántsem fejleszt ki előbb a hőt és azután az erőt, mint a gőzgép, hanem ellenkezőleg, mint a hogy a gázolin gépnél látjuk, először idézi elő az erőt és azután a hőt, mint erővesztéséget, más szavakkal a vitális hő inkább a test működése által előállt surlódások maradványa, nem pedig az élethez szükségesek. Hiszen a fák és növények a szerkezetnek, a fejlődésnek és életműködésnek valóságos csodáit mutatják hozzánk képest, anélkül, hogy érezhető hőt fejlesztenének. Flet-

működésük valószínűleg sejtközi exploziók alakjában megy végbe, amelyek általában kevés vagy éppen semmi meleget nem fejlesztenek, hacsak nem mint surlódás eredményeit, mint p. o. a vilamosfénynél. Mint Loeb alapvető kutatásai kimutatták az élely szerepéről a hidegvértű állatoknál, légzésünk főképp arra való, hogy fölégesse sejteink életműködésének mérgező maradványait, nem pedig arra, hogy elégséges által erőt fejlesszen. Az egyedüli ok, amiért tropikus vidékeken kevesebbet eszünk, az, hogy a hőség nem enged annyit dolgoznunk.

(Két igazságügyminiszter). Horváth Boldizsár után 1870. elején Bittó István lett igazságügyminiszter. Mikor legelőször ment be a minisztériumba, a portás a nem sokat mutató, igénytelen emberkére rákiálltott :

— Kit keres ? Mit keres ?

Bittó erre megnevezte magát. Ezt az esetét el is mondta Deák Ferencnek, aki jót nevetve rajta, így szólt :

— Ez Horváth Boldizsárral már csak azért sem történhetett meg, mert ő ismert szerénységénél fogva nem is lépte volna át a kapu küszöbét anélkül, hogy a portásnak be ne mutatkozott volna.

(Elhanyagolt gyermekek.) A legtöbb gyermek testi fejlődését javarészt a veleszületett terheltség alterálja. A legnagyobb szerepet ebben a szülők iszákossága játszza. A tuberkulózis is elég szép számmal okozója a szellemi és testi fejletlenségnek, de a pálinka és a szesz, főleg az alsóbb néposztály gyermekeinek idegrendszerét teszi tönkre. Egy előkelő orvostanár mostanában vett megfigyelés alá negyven gyermeket. Ezek között 8-nál veleszületett a baj, amely főleg a kisebbeknél rángatózó görcsökben nyilvánul, a nagyobbaknál a hibás szem és fül, a rövidlátás, a rossz hallás és a teljesen visszamaradt csontrendszer mutatja a bajt. A dadogó és gyöngélműjeük hihetetlen arányát a teljesen elhanyagolt gyermekek adják, azok, akik kicsiny korban, amikor az agy és a koponyacsontok még teljesen lágyak, egyedül vannak. Ezek esés közben megütik agyukat s innen származik a baj, amelyet aztán egész életükben megsínylenek. Sokat kellene tenni az államnak, hogy a munkába járó anyák kisdedei sohase legyenek egyedül, vagy öt-hat éves gyermekek gondozására bizva. Ezekből válnak leginkább a gyöngélműjeük és visszamaradtak.

FEKETE PÉNTEK.

— AMERIKAI REGÉNY. —

Írta : THOMAS W. LAWSON.

11

Én nem követtem a gondolatmenetét, mert még a bizonyos szombat esti kitérés óta feltettem magamban, hogy amennyire lehet, kerülöm az olyan dolgok megbeszélését, melyek Bobot csak hiába izgatják. — De bensőleg igazat kellett néki adnom, hogy amiket nekem akkor mondtok, nálam is kényelmetlen gondolatokat ébresztettek. Gondolatok, melyek nyugtalanítottak, ha feltekinttem az öreg Randolph és Randolph név cég táblájára. Vagy utána beletekinttem a nagy főkönyvbe, melyben benne volt megdöntöhetetlenül az a tény, hogy én — közönséges polgára egy szabad államnak — sokkal több pénznek vagyok korlátlan ura, mint a mennyit sok ezer polgártársam egy egész emberéleten együttesen tud összehozni. Bárha sokkal nehezebben, lelkiismeretesebben és több észszel dolgoznak is nálamnál.

Hogy milyen módon befolyásolta Sands Beulah barátomat, azt nem tudom mindezeideig. De ez volt az első eset, mióta üzleti összeköttetésben álltam vele, hogy teljesen tájékozatlan voltam a börzeügyleteit illetőleg. Addig a bizonyos szombatig mindig én voltam az első, akihez rohant, hogy üdvkívánságaimat fogadja, ha egy-egy coupja fényesen bevált és okvetlen nálam keresett vigaszt, „ha a ficzkók bemártották.” Mint ahogy ilyenkor ez volt a szavajárása. Most soha egy szót sem szólt az tizleteiről.

Láttam, hogy a számlája ugyanannyi, mint amennyi volt, az egyenleg pedig változatlan, tehát épp olyan, mint miss Sands érkezése

előtt. Már arra a következtetésre is jutottam, hogy a saját evezőit most nyugodni hagyja és egész figyelmét, munkásságát a leány számlájára és ügyleteinek lebonyolítására fordítja.

Házunk üzleteit a rendes módon kezelte. Az egész tőzsdén nem volt nálánál jobb közvetítő. Amennyire én Bobot ismertem, nem bírtam attól a gondolatától szabadulni, hogy az agya, mint a malomkerék, szakadatlanul dolgozik, hogy valami kielégítő utat találjon ebből a rettenetes problémából. Három hónap alatt mindennek megoldást kell nyernie.

Röviddel, hogy október 1-én az árfolyam-tudósítások megjelentek, Bob egy este megjelent nálunk. Kate a vacsora után visszavonult, mi pedig bevonultunk a könyvtárba és szivarra gyujtottunk. Itt aztán Bob megszólalt.

— Jim, egy pár régi módi tanácsodra volna szükségem. A cukor 110-en áll és annyit ér tényleg ; sőt nagyon is olcsó ez az ár. A részvények szépen el vannak osztva és a Wallstreetben csak alig lézeng egynehány. Egy ügyesen, nagyszabásuan tervezett vásárlási operáció nemsokára felszoktathatná 175-re és ott meg is maradna. Nincs igazam ?

Helyeslőleg válaszoltam.

— All right! De milyen oka lehet egy alapos, maradandó árfolyamemelkedésnek ? Washingtonban most árszabályrendezés áll előtűt. Ha elfogadják, akkor a cukor 175-ért olcsóbb lesz, mint amilyen most 110-el.

Újból helybenhagytam fejtegetéseit.

— „Standard Oil” és a cukoremberek tudják, vajjon ez el lesz-e majd fogadva, mert nekik a szenátus és a kongresszus teljesen a kezükben van. Esetleg kényszeríthetik is az elnököt, hogy szépen, illedelmesen viselkedjék. Mit szólsz ehhez ?

— Teljesen rendben van eddig.

— Ehhez ugyebár kétség sem fér ?

— Teljesen kétségtelen.

— Tehát újból egyezik. Ha tehát Broadway 26. (a Wallstreetben ez rendes elnevezés a Standard Oilre, mert ott áll a házuk) titkos parancsot küld Washingtonba a nagy emberhez és az tovább adja a többieknek, akkor nagy vételkedv kerekedik és a részvények felhalmozása kéz alatt megtörtént. Ugyebár ?

Ez is egyezik, Bob.

— És az ember, aki legelőször tudja meg, mikor vásárol Washington cukrot, az aztán képes nagy kőteket csinálni és rögtön fölveri az árat jó magasra. Ha pedig ezt gyorsan tudja megcsinálni, akkor a részvényesek zamatosszeletet kapnak az érőfélben levő dinnyéből, azon szeletet, melyet ellenkező esetben a haszonleső, képmutató washingtoniak kaparitanának a foguk alá, akik nyilvánosan mindig azt hangoztatják, hogy csak azért vannak itt, hogy polgártársaiknak segítsenek. Suttymban azonban el nem fáradnak a közvetítőiknek értésükre adni, hogy nem az egészségük kedvéért foglalkoznak — politikával.

— Egész mostanág a következtetéseiteid ellen nincs semmi ellenvetésem — jegyeztem meg én.

— Jim, az a férfi, aki először tudja meg, hogy a szenátorok, miniszterek és kongresszus-tagok cukrot vásárolnak, az az ember egy kövel négy madarat üt le ; Lee bíró ellopott vagyonát visszanyeri, saját pénztárállományát meggazdagítja és egy bizonyos virginiai fiatal hölgyet január elsejére kisegíthet, ha esetleg néhány százezer még hiányozna a szükségelt összeghez. És ha az a férfi rá tudja venni, hogy a hölgy segítségét elfogadja. Egy jó barátunknak egy millió megszerzésében segítségére lenni, a részvényeseknek pedig baráti szolgálatot teljesíteni, kik amugy is már vagy századszor lesznek megcsalva és jogos hasznuktól meglopva. Mit szólsz ehhez ?

(Folyt. köv.)

Sz
Cs
Nemzel

Zá

M. kir

Z

Vigsz

Az

Vigjáték 3 főt

Az ördög

Jóán

János

Elza

Czinka

András

László

Kezdet

LUL

kiter

Szénsava

Vasas forrá

lett gyógym

rendszer id

ségnél, súly

különböscn

Allandó sürd

Kozmárszky ta

déglő jutány

utóévadban

gál és képes

Lublófürd

gál és képes

Lublófürd

KIR

kapható m

WE

bornagyke

Iroda és v

Ki ak

KOV

Budapest

Feláható

FO

nem kü

ussak.

A M

1907. júni

LÓV

Kezdet

Mapi jegyek

Vasútszely.

Jegyek elő

rában (IV.,

8 külön von

A külön e

rek) körül

Különvon

S Z I N H A Z A K

Csütörtökön, 1907. június 27 én.
Nemzeti Színház Magyar Színház

Zárva

M. kir Operaház

Zárva

Vígyszínház

Az ördög.

Vígjáték 3 felv. Irta Molnár L.

Az ördög Hegedűs Varsányi Fonyvai Gazsi M. Hegedűsné Győző Szerényi

A vig özvegy.

Operetta 3 felvonásban. Írták Leon és Stein. Zenéjét szerzette Lehár Ferencz.

Zéta Papp Batizalvi Danilovics gróf Ráthonyi Glavari Hanna Kürty K. Rosillon Camil Bálint B. Bogdanovics Abonyi Sylvania Tallian A. Praskovia Orloy F. Kromow Kövály Olga a felesége Szentgyörgy Raul de St Brioché Bozorédj

Föv. Nyári Színház

Szókimondó asszonyság.

Számú 4 felvonásban. Irta Victorien Sardou. Fordították Fülöp Makó.

LUBLÓFÜRDŐ

kiterjedt fenyveserdők között. Szénsavas-, vasas- (pezsgő) és morfürdők. Vasas források, köztük dusak szénsavban. Ivó-fürdő- és terü. leti gyógymód. Kétféle sikerű vérszegénységnél, az idegrendszer idült bajainál, szívbántalmaknál, általános gyöngeségnél, súlyos betegségek, testi és szellemi túlerőtetés után különösen pedig női bajoknál. Permentes védett fekvés (556 m.) Állandó fürdőorvos: dr. Platzer Sándor, volt tanárság, néhai Kazmánszky tanár egyet. klinikáján. Kényelmes lakások, kátfűtött vendéglő jutányos árak mellett. Posta- és távirátállomás. — Elő- és utószobákban telefontelefonok. Bővebb felvilágosítással szolgál és képes prospektust küld az uradalmi fürdőgondnokság Lublóföldön (Szepes megye.)

WEIGL-FÉLE KIRÁLY GYÖNGYE WEIGL JÖZSEF bornagykereskedő és termelő Budapest—Szt-Endre. Iroda és vezérképviselet: KALLAI JENŐ Budapest, Dávid-utca 1. sz.

Ki akar jól rágni? Kovács J. u. fogműlt. Budapest, Károly-körút 9. II. em. 8. szám. Telálható 8-8-ig, vasár és ünnepnapokon 8-1-ig. 3 óra alatt 2 frttól feljebb FOGAK és teljes fogorok a gyökér eltávolítása nélkül, fájdalommentesen beleillesztettek amerikai módszer szerint. A valódi fogaktól meg nem különböztethetők, azonnal megszokhatók, ráadásra alkalmasak. Eltört és rosszul illő fogorok azonnal átalkalmassá fogaként 1 frt-ért, mindjárt megvethető.

A Magyar Lovaregylet 1907. június 27, 29., 30. és július 2-án Alagon LÓVERSENYT rendez. Kezdeté délután 3 óra 55 perczkor. Helyárak: Napi jegyek: I. hely I. oszt. vas. szelvényvel 8.-, I. hely II. oszt. vas. szelvényvel 8.-, II. hely I. oszt. vas. szelvényvel 2.-, II. hely II. oszt. vas. szelvényvel 2.-, Vasútszelvény nélkül: I. hely 7.-, II. hely 1.50.-

Wright világhírű Lawn-tennis Kertész Budapest, Arjegyzék Ditsen amerikai raketjel. Tódornál Kristóf-tér ingyen

Vétel- és kölcsön, új és egyezzer használt gabona- burgonya- faszen- gyapju- Zsák katal- ropozó- behordás- rostalj- waggon- Ponyva Kételek, zsák-zslagok, lópoltróczok. HUNGÁRIA kettős kézi kővokótelek favéggel. NAGEL ADOLF BUDAPEST, Arany János-utca 10. Sűrűnyezim: NAGELA Budapest. Vidéki telefon: 85-22

6 évi jótállással 6 ÓRÁK arany- és ezüst-lánczok, ÉKSZEREK OSEKELY RÉSZLET- FIZETÉSRE. KOCH J. BUDAPEST, IX., FERENCZ-KORUT 41. SZ. Képes árjegyzék ingyen. Csekély részletfizetésre.

Í szened? gyomorhajban, székrekedésben, étvágytalanságban stb? Az étvágy kísérletet a több száz hírneves orvos által ajánlott HORGONY természetes keserűvízzel. Reggeli előtt fél ivópohár HORGONY keserűvizet 1-2 óra alatt meghozza a kívánt hatást, mire az étvágy és a jó közérzet beáll. — A HORGONY természetes keserűvíz nem kellemetlen ízű, nem okoz kellemetlen érzést. — Kapható minden ásványvíz-fűszerkereskedésben és gyógyszerárban. Vásárlásnál kifejezetten HORGONY keserűvizet kérendő. — Tulajdonos: Loser János, Budapest.

Gummi és halhólyagokról árjegyzéket küld ingyen és bérmentve az Ideál kőtszer gyári raktár BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 72. (félem.) Ezen hirdetésre való hivatkozás esetén 20 százalékos engedmény. Külön női kiszolgálás.

Szép, Szébb, Legszebb!

lesz, ha az arcz és testápoláshoz használja naponta a

ROGÁTSY-féle magyar „Pipere borax”-ot.

Nem lesz sohasem az arczán pattanása, májfoltja, ráncza, barázdája, mitesszere, kiütése, korpaképződése stb.

A teste hamvas, üde, rozsás, ruganyos stb. lesz.

Eltávolít szájbüzt, fogkövet, torokfájást.

Gyógyít azonnal láb és testizzadást, szemgyuladást, sebesedést stb.

Gyermekepolásnál edzi, vérkeringést szabályozza, kipállást elmulasztja.

Nyarálásnál a talajvizet fertőtleníti, puhítja mindennemű mikrobát elpusztít

Fehérnemű mosásnál a fehérneműt vakító fehérre teszi, amellezt nem rontja.

Vasalásnál fehérruhát fényesít, simit.

Háztartásnál az edényt, aranyat, ezüstöt, egyéb fémekeket fényesíti.

Csak Rogátsy névvel valódi.

Magyar ipar.

Egy doboz ára 30 és 75 fillér. Próbadohoz 15 fillér.

10 nagy doboz rendelés bérmentve.

Magyar pipere borax-crém 1 kor. Magyar pipere borax-szappan 80 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában és fűszerüzletekben. — Készíti:

ROGÁTSY KÁLMÁN droguista

Budapest, Rákóczi ut 10.

Csütörtökön, 1907. június 27-én
Királyszi Színház

Göre Gábor Budapestön.
Látványos fővárosi életkép, ének-
dal és táncszal, 9 képben. Irta
Verő György.

Göre Gábor Németh
Lepéndi Lídike Fedák S.
Tseh Árpád Szirmai
Bütyök Elvira Arnoki L.
Stanczi Szoniggyörgy
Franczi Szegedi E.
Kátsa cigány Csizsér
A szantórium igazgatója Papp
Sároly Vágó
Rudi Rátka
Hangszergyáros Kérmend
A lisztes bohóc Z. Molnár
A cilindres bohóc Tarnai
Kezdeté 8 órakor

Uránia Színház
Zárva

Répszínház
Zárva

Városligeti Nyári Színház.

A bus özvegy.
Paradiztikus bohózat 3 felvo-
násban Irta; Feld Mátyás. Zené-
jét: Faragó Jenő verszövegére
szerzette: Barna László.

Széphegy Róza Láng Etel
Dosztalek Dandilo, Ferenczy K.
Vig Miczi Turcsányi O.
Lejár Ferencz Virágh Jenő
Pisztoly Balamber Bihari Béla
Egy tisztességes nő Dobsa M.
Szép Tóni Vándori E.
Pinka Dani Szabó Lajos
Kezdeté fel 8 órakor

Apollo színház
Telefon 68-89.
A „Mezőgazdasági Múzeum”
megnyitása 1907. június 9-én.
Az „Apollo Színház” saját fel-
vétele. A piramisok hazája. Fél-
tékeny, egy kalap miatt. Tá-
madás „Dreadnought” a világ
legnagyobb csalahajója ellen.
Ragados szerelem. (Egy meg-
történt eset.)

**Modern utonállók
Amerikában.**
Színet alatt „Egophon” hang-
verseny. Szenzációs ujdonság,
először Budapestben.
Kezdeté 8 órakor.

ŐS-BUDAVARA

Friedmann Adolf igazgató.
Ma, csütörtökön június 27-én.
A nagy variété színpadon szenzációs attrakciók.
DARLUS YANA PAUL SANDOR
francia kettős. miniatűr cirkusz.
ROYAL BREWSTER
kanadai leánycsoport.
Még csak rövid ideig! Még csak rövid ideig!
THEISEN PAULA stb.
Folies Comique Uj! A pénzeslevélhordó,
Moulin Rouge. Kinematograf, szenzá-
ciós képek. Fontaine Lumineuse, hon-
o o o védzenekar stb. stb. o o o
Belépődíj este 9-ig 60 fill. azontúl 1 kor.
Mérsékeltjegyek a tözsdékben kaphatók
PARISIANA.
Szombaton, június 29-én kerül először színre Henry
Lavedon szenzációs műve: **Az ágy.**

Kárpitos és diszító KOHNFÜLÖP

Budapest, Barcsay-utca 8. sz.
(Brzsébet-körút közelében.)
Ajánlja minden e szakmába vágó munkának legutányosabb ár
mellett való pontos elkészítést.
Elvállal teljes lakberendezést.
a legdivatosabb angol bútort, régi bútorok átalakítását.
Függöny levétel és felterését olcsón eszközölöm. Levelezőlap
ertesítésre azonnal megjeltenek.

A legújabb rendszerű Hangszer-Hitelosztály.

megnyílt,
amely minden kifizetéses vásárlásnál ad kölcsönt az elvett hangszert
részteljesítésére vagy a hangszert egy előlelt hány tizedtelé és
a vevő a banknak marad adós, amikül, úgy a részleteknek
szokásos 6-8%-os ártelmelési
volna kénytelen üsetni, mert ugyas-
axon árban kapja az árut,
mintha készpénzzel vásárolta.
vásárolni, nemcsak szorgosít vagy
pianinót, de harmóniumot, cimbalomot
begedül vagy bármely hangszert
Reményi Mihály
Általános a legújabbabb kifizetéses elismeri magyar hang-
szertelepen
Budapest, Király-utca 58. szám.
Telefon 87-84
Arjegyzék minden hangszerű külön-külön kérendő.

A kik nyaralni és fürdőzni mennek

ne induljanak útra a nélkül, hogy ne nézték
volna át a
«Magyar Könyvtár»
teljes jegyzékét, melyből a legkiválóbb és
legolcsóbb olvasmányokat válogathatják ki.
E jegyzéket minden könyvtáros ingyen adja;
szívesen megküldi ingyen és bérmentve a
kiadóczég is:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer E. és Fiai) részvénytársaság
Budapest, VI., Andrássy-út 21. szám.

Jól lát?

Ha nem, akkor forduljon bizalommal
HATSCHKEK optikushoz, csak Károly-körút 6. sz. ahol szem-
üvegek és látóeszközök is legolcsóbban kaphatók.
Ingyen ártelgyezik bérmentve.

Ujdonság! • Most jelent meg!

az Athenaeum irod. és nyomdai
részvénytársulat kiadásában
Budapest, VII., Rákóczi-út 54.

MAGYARORSZÁG LEPKÉI.

TEKINTETTEL EURÓPA TÖBBI OR-
SZÁGAINAK LEPKE-FAUNÁJÁRA
a BERGE-féle lepkekönyv képeivel
Irta
ABAFI AIGNER LAJOS.
A szöveget átnézte
DR. HORVÁTH GÉZA.
51 táblán 935 színes és 14
szövegek közt képpel.
Ára díszes egész-
vászomban kötve **30 Kor.**

Megrendelhető a kiadóhivatalban, vala-
mint minden hazai könyvkereskedésben.

BÚTOR.

Szolid készítményű asztalos és kárpitosított bútorok n. m.
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, divánok
stb. stb. a legolcsóbb árak mellett kaphatók
BEVEDEK M. A. bútorüzletében
VIII. ker. ULLÓI-UT 14. szám alatt.
ALAPITVA 1880.ÉVBEN. ALAPITVA 1880. ÉVBEN
Legújabb bútoralbumomat 60 fillér ellenében (bélyegben
is lehet) bárhova bérmentve küldöm.

Zongorák és PIANINOK

a világ első gyárfából, va-
lamint saját közkedvelt
gyártmányok, legszolidab-
ban vásárolhatók és bér-
mentők
Keresztély
hírnevű
zongoratermében
Budapest, Váci-körút 21. sz.

ZÉRO

Tisztaság, egészség!
Szab. higiénikus
klozetvatta.
Végbél
Aranyér
Czútorbetegeknek
Gyermekágyasoknak
Csecsemőknek
nélkülözhetetlen.
Minden tisztaságot sze-
rető embernek feltétlen
szükséges a „Zéro”
használatra mert abszolút
tisztá és kellemes
érzést nyer általa.
Meggátol minden horzsolást és infektót.
Használatban olcsóbb a papírnál!
Kapható mindenütt:
Zéró szab. vattaárugyár Rpest.
TELÉFON 87-82.

Mindenki

ha egészséges akar maradni, csakis egyen-
egyedül az évek óta külön e célra főzött
leghírnevesebb valódi magas foktar-
talmu alföldi fehérkeresztes + sós-
borszeszt kérje
és vegye meg, mert vízzel higitva és hajmo-
sáshoz használva a hajhullást megaka-
dályozza,
mert edzi a testet és izmokat,
mert a főfájást elűzi, ha a fejet és homlokot
bedörzsöli vele,
mert nyáron az óriási hőségben óv a hágyadt-
ságtól, tikkadtságtól,
mert hatása hűlítő és fájdalomcsillapító,
mert hatása feltülmulhatatlan,
mert bedörzsölnél egyszerűen pótolhatatlan.
A B A K:

1/1 üveg	1/2 üveg	1/4 üveg	12/1 üveg	12/2 üveg	12/4 üveg
K 2.-	K 1.-	K-.50	K 16.-	K 10.-	K 5.-

Mindenütt kapható!
Postán utánvétellel vagy a
pénz előzetes beküldése után
Hogy a nagyérdemű közönség az

Alföldi fehérkeresztes + sóborszesz

kötűnő voltárol könnyen
meggyőződhesen, elhatá-
roztuk, hogy minden egy-
gyes Alföldi keresztes
sóborszesz rendelónknek
az Első Alföldi Cognac-
gyár Részvénytársaság
Kecskeméti cég által
::: gyártott :::

hírnevű kecskeméti kül-
lönlegességekből ingyen
1-2, avagy 3 üveget aján-
dekul adunk és pedig:

12/4 üveg sóborszesz
rendelésénél 1 üveget
12/2 üveg sóborszesz
rendelésénél 2 üveget
12/1 üveg sóborszesz
rendelésénél 3 üveget

Láda, csomagolás és száll-
lítólevélért küldeményen-
kint 80 fillért számítunk
csak fel.

Rendelések
a beérkezés
napján pon-
tosan azon-
nal elszállít-
tatnak, csak
kérjük vilá-
gosan meg-
jelölni, mily
célra szol-
gáljon a ke-
resztes sós-
borszesz.

Ugyancsak postai szállítást utján beszerez-
hető a világhírű „RADIAL ELIXIR” gyor-
morkeserű. 1 postacsomag tartalma 9 üveg.
Bármely postaállomásra bérmentve, ingyen
ládával szállítva csak 7.- kor., azaz hét
korona. :::

„RÁKÓCZY CSEPPKE” gyomorkeserű. 1
postacsomag tartalma 15 üvegese. Bármely
postaállomásra bérmentve és ingyen ládá-
val szállítva csak 6 kor., azaz hat korona.

Rendeléseket kérjük Intézni:
Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság
és Szesztilmák Kecskemét, gyártótelepén.

Párisi világiállítás «Grand Prix» 1900.

Kwizda-féle RESTITUTIONSFLUID

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

Egy Dveg ára K 2.80. Az udvari istállóknak továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóknak több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítése és gyógyítása, az inak merevségénél stb. képestül a lovat a legnagyobb munkabírási a trainingban.

A Kwizda-féle Restitutionsfluid csak ezen védjeggyel valódi. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész, Budapest, VI., Király-utca 12. szám és VI., Andrásy-ut 28. szám.

Aufrecht és Goldschmied cég

fénykép-osztálya

Budapest, VII., Rákóczi-ut 30.

13 x 18 centiméteres LEMEZNAGYSÁGRA.

13 x 18 centiméteres LEMEZNAGYSÁGRA.

III-ik számú külön minta.

Állványos kamara.

Ezen készülék igen finom diófából van készítve és csiszolt sárgarézvezetékekkel van ellátva. Kazettabetétek segítségével kisebb méretű felvételek is eszközölhetők rajta. Szerkezete rendkívül szilárd, kettős fenékkihuzattal, hajtócsavarral, kúp alakú forgatható bűrfalakal van ellátva. Az objektívdeszka négy irányban eltolható. E készüléket úgy amatőrök, mint szakembereknek ajánljuk. A készülék két-résztű állvánnyal, teljes felszereléssel, kettős aplanatikus lencsével és redőnypillanatzárral, valamint 3 drb kettős kazettával lesz szállítva.

Ára 156 kor., havi részlet 7.50 kor.

Ugyanezen készülék jobb objektívval 186 K, havi részlet 9 K.

Képes fénykép-árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legújabb hajlík és bajsütővasak.

MÜLLER J. L.-féle Brise de Violettes

legkedveltebb ibolya illat

frissen ezedett ibolyának illatával egyenlő kellemessége tartóssága és finomságára nézve felülmúlhatatlan. ezen újdonság felülmúl minden várakozást kiváló ártól és kellemes illata által.

Övege 1.50 és 2.50 Kapható: 4.50 forint.

MÜLLER J. L. Cs. és kir. udv. szállító

Koronaherceg-u 2. Rottenbiller-u 6.

AZ EGÉSZ O SZÁGBAN KAPHATÓ

Ruha és hajkefékben nagy választék.

A jó szabás

a Koch-féle nagy siker titka!

Divatos, könnyű, angol belés-nélküli sacco-öltöny 50,40, 36-os K 29.—

Lüster sacco-öltöny, igen könnyű és kellemes 24.—

Lüsterkabát irodai célokra 6.—

Mosóöltöny 10.—

Fehér nadrág 6.—

Tennis-nadrág 9.—

„Record“ pehely könnyű nyári gummiköpeny, 15 cm széles táskában 21.—

osaltis 5109

KOCH

Testvéreknel, Budapest, legnagyobb férfi-, nő- és gyermek-ruha-áruháza Károly-körut 26.

Pénzszekrények

egy darabból álló köpenyvel legelőnyösebben beszereshetők.

BECHER ÉS HILDESHEIM

cég pénzszekrénygyártó és trezorépítőintézetének magyarországi vezérképviselőtőnéi

NEY és EPSTEIN cégél, BUDAPEST, VI., Podmaniczky u. 4.

Képviselet minden városban keresetnek. ÁRJEGYZÉK ÉS TERVEK DÍJMENTESEN. Régi szerkezeteket eszéképen átvesztünk.

BUTOR

új és használt modern háló-, ebédlő-, uriszoba és szalonberendezéseket, porzszönyegeteket veszünk és eladunk.

GROSZ SANDOR és társa

Budapest, Liszt Ferenc-tér 11, ez előtt Gyár-utca 2.

Az orsz. zeneakadémiaival szomb.

TELEFON 14-09

Börszékkipar

bőrszékgyártás és bőráragasztás

KENDI ANTAL

Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi börszékek és karosszékekben, jóval olcsóbb árban, mint eddig.

Használt székek átalakítása börszékekre olcsó árban. Legolcsóbb bőrszék és állványok.

Rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratok Budapest—Vác és Nagymaros között.

Az első cs. és kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. évi június hó 16.-val kezdődőleg további intézkedés minden vasár- és ünnepnapon rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest—Vác—Nagymaros között.

	órakor	órakor
Indulás Bpest Petőfi-térről	8:00 d. e.	és 2:30 d. u
" " Batthyány-térről	8:05 " "	" 2:35 " "
" " Obudáról	8:20 " "	" 2:50 " "
Érkezés Vácra	10:00 " "	" 4:30 " "
" Nagymarosra	11:00 " "	" 5:30 " "
Indulás vissza Nagymarosról	11:30 " "	" 8:00 este
" Vácra	12:15 délben	" 8:45 "
Érkezés Budapest Obudára	1:10 d. u.	" 9:40 "
" Bpest Batthyány-térre	1:25 " "	" 9:55 "
" Petőfi-térre	1:30 " "	" 10:00 "

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők:

Budapestről Vácra vagy megfordítva I. hely: 40 fillér, II. hely: 30 fillér.
 Budapestről N.-Marosra v. megfordítva I. hely: 100 fillér, II. hely: 70 fillér.
 Vácra N.-Marosra vagy megfordítva I. hely: 60 fillér, II. hely: 40 fillér.

Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az első osztályon féláron, katonák (legénység) második osztályon féláron; a m. kir. állami és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az első osztályon második osztályu jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó-közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térítjegyek adatk és pedig:

Budapestről Nagymarosra és vissza I. hely: 150 fillér, II. hely: 120 fillér.
 Vácra Nagymarosra és vissza I. hely: 90 fillér, II. hely: 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzös közlekedik, melyen a közönség első elő is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árral s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargózós közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármely okból abba kellene hagyni, úgy erről a társulat idejekorán hirdetést fog közzétenni.

A forgalmi igazgatóság.

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V., Bálvány-utca 6/C. 286

Idegés és gyengefihetségű gyermekek némi szakzerű oktatást és teljes ellátást nyernek. Kelemen Ignác gyógypedagógus, Budapest, VII., István-tér 29. 26431

Jósnő, ki a szegény nép segítségét tűzte ki céljául, teljesen ingyen jósl mindenkinék, ki erre levélben felkéri. Személyesen senkit sem fogad. Címe „Bombey”, Budapest, Rákóczi-ut 79.

Teljes biztosíték mellett 100,000 korona kölcsönt keresek nagy vállalatokhoz. Ajánlatok K. I. jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 26335

Szénaprést v e s z e k k észpézt, Clayton-Schuttleworth-féle előnyben részesül. Klein József Budapest, I. Fehérvári-ut 53.

Gőzcséplőgépek lokomobilok, szalmakazalók, benzínmotorok, használtak, gyárilag javított állapotban, részletfizetésre kaphatók. Csereüzletek kötetnek. Seifried Hugo, Budapest, Katona József-utca 1. szám. 25983

Hölgyek figyelmébe. 3 évi jótállással mindenki szerezz meg magának a cs. és kir. szab. Viktoria önműködő kézi himzőgépet. Ára 8 korona. Pénzt előre beküldőknek egy csinos minta lesz mellé csomagolva. Leírásokat és utasításokat mindeukre díjmentesen küld a Viktoria himzőgép-gyár, Budapest, VII., Columbus-utca 28. 1. emelet. 26624

Butor: Urasági lakberendezések háló-, ebédlő- és szalonberendezések, kiváló minőségben olcsón kaphatók. Pöldes B. butortelepén, Kertész-u. 43. Király-utcai sarokházban. 970

Egy nő és egy férfi cselédet fel fogad Abkorovits József, Obessenyő.

Rekedtség biztos és kellemes orvossága a Réthy-féle cukorka 60 fillérért mindenütt kapható. cs

Allást nyújtó Gabelberger gyorsíró-nőiskolánk legközelebbi tanfolyamajulius 1-én okvetlenül megnyílik. Beiratkozások naponta. Gerben-Underwood Budapest, Kristóffy 2. sz. Németül tudók kedvezményben. 26665

Pénzkölcsönt kieszakoltunk 81 évtől 80 évig köztisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak a legtöbb esetben kezes nélkül. Ha mégis kezes kellene, díjtalanul gondoskodunk kezesokról. Továbbá kieszakoltunk váltókölcsönt 500 koronától minden hitelképes egyének 1-2 kezesrel. Értékpapír, sorjagyekre, vidéki bankok részvényeire az érték 90%-ig folyósítottunk kölcsönöket. Bővebb felvilágosítást levélben válaszbelég ellenében díjtalanul nyújt Gerő Testvérek, Kővényszerűleg bejegyzett hitelintézetek, Budapest, Kerepesi-ut 30. Telefon 16-42. Ugyanítt 90 fillérért kapható a Pénzügyi Tanácsadó, melyben minden kölcsönre névbe tájékoztató foglaltatik. 25122

Cseresnye nagyszemű, kemény, ropogós, 5 kilós postakosaraként úgy befőzésre, mint csemegének 3 koronáért, pöszteték 2 koronáért szállít Rottmann és Keller szállítótelepe Kiskunhalas.

Polgári, gimnáziumi kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít Kerekes, Almásy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbeléget kérek. 25465

Önnök óvni kell a feleségét! Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a tulbó gyermekéldás ellen, melynek eredményét a hálaíratok ezrei igazolják, diskréten küldöm 90 fillér magyar levél bélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin, S. W. 247. Lindenstr. 50.

Zöldseggeléket, tököt, karalábét, cukorkaborsót, kelkáposztát, ugorkát, postakosaraként, vegyesen 3 koronáért szállít Szabó konyhakertésze Csongrádról. 5361

Ajtók ablakok, VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használatak és újak olcsón kaphatók.

Lefkovits Jakabnál Bpest, V., Csáky-utca 26. Korall-utca sarok. Lipót-kört közelében.

Alkalmi zongoravétel rövid Bösendorfer-Ehrbar kiváló mesterek gyártmányai olcsón eladó Uj zongora egész rövid 260 frt. Pianino 180 frt.

Reményi hangszer-telepén Budapest, Király-u. 58. szám.

Spanyol nagy meggy, ananász-fajok, befőzésre, lekvárnak és rétesbe, postakosaraként 4 kor-ért. Zöld dió, nemes fajok, befőzésre 3 kor-ért. Szállítja Szabó G. gyümölcskivitele Csongrádról. 5376

Kajszin-baraczk, csakis ananász-fajok, elsőrendű, befőzésre és lekvárnak, postakosaraként 3 kor. Zöld ringlót, nagyszemű, befőzésre 3 korona Szállítja: Szabó XII. gyümölcskivitele Csongrádról. 5369

Zálogcédulákat, brillantokat aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb árban vesznek. Brillantokért többet fizetnek, mint ujonnan kerültek. SINGER JAKAB ékszerkereskedő, Budapest, Király-utca 91. Izabella-u. sarkán.

Pénzkölcsönök megszerzésére legjobban ajánlható Barabásy Lajos kölcsönkiviteli cég Budapest Rottenbiler-utca 4. (Válaszbélyeg). Közvetít tisztviselői személy és tárcza hitelt, állami, közigazgatási és magán tisztviselőnek, kereskedők és önálló iparosoknak előlegeket értékpapirokra, betéblázasra II. III.-ik helyre és nyugdíjakra valamint lakbérkölcsönöket, továbbá zálogcédulákra is stb.

Házeladás. Ranküfűden egy 8 szobából álló szilárd anyagból épült teljesen jó állapotban levő lakás udvar és kerttel, házmesteri lakással, iskola és pinzeltével egészen a fürdő telepen olcsó áron eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Pajkos Andre ev. ref. lelkész Abauj Beszter. 5375

Alkalmi vétel. Butorok, visszamaradt szőnyegek, kényserítő kőrülmények miatt eladók: mahagoni hálószoba 180 frt., íróasztal könyvszekrény, nyel, olajfestmények 2 frt., nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 águ villany 14 frt., Arverési butoreladás. Dob-utca és Hoilló-utczai sarokpincze. 26616

Polgári árak! Pontos kiszolgálás!! Kiváló szabás! Vioékro minták küldök, nagyobb rendelésnél személyesen cimegyek. Zelizska János angol uri szabóterme BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em. Állandó választék a legdivatosabb angol és bel-földi szövelekből.

Gyógytárom eladó házzal együtt, Abkorovits József, Obessenyő.

Polgári iskolai reálskolai és gimnázium vizsgákra legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel előkészít „Tanár” Budapest, Csömöri-ut 8. I. em. 3. 26332

Csemege-juhturó. Minden kereskedő, aki még nem vezette be a mi valódi, friss juhturókat, próba-rendelést tegyen. 5 kilós bödön 6 kor. bérmentve. Nagyobb vételnél külön árajánlat. Pelső magyarországi hegyi juhturógyár, Nagy-Szabolcs (Gömör-megye). 5373.

Stenográfia Díjtalan gyorsírás tanfolyam július havában díjtalanul tanulhat. Gabelsberger rendszerű magyar és német gyorsírászatot, ugyszintén gépírást az összes rendszerű írógépeken az oklevéles gyorsírótanáraktól vezetett Stenográfia országos Gabelsberger gyorsíró és gépiróiskolában. Levelező és vitairásu tanfolyamok. Tanítás reggel 7-től este 9-ig. Beiratások egész napon át az intézet helyiségeiben VII., Kazinczy-utca 8. I. 39. Össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolcendrszerű iskolával.

Pénzkölcsönt budapesti és környékbeli, házakra, telkekre, építkezésekre, örökségekre, vidéki földbirtokokra. Tisztviselő-kölcsönöket 5-15 évi amortizációra. Személyhitel minden állású embernek kezes nélkül, olcsó kamattal, meglevő drága kölcsönöket konvertálók Általános Hitelforgalmi intézet Rákóczi-ut 86. Válaszbélyeg. Díjazás utólag. 25580

Urasági butorokat, szőnyegeket, csillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) vesznek és eladók. Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-kört mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédlő, uri szoba és szalonbutorokban Rézhálószobák, bórarnitúrak és kárpitoslélekben Perzsa, smyrna és más szőnyegeken és függönyökben, modern bronzcsillárokból gáz, villamos stb.-hez. 26597

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLOI-UT 123. TELEFON 62-80.

Zálogcédulákat, brillantokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb árban vesznek. Brillantokért többet fizetnek, mint ujonnan kerültek. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 26316

Építkezéseket! Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen vállallja, tehermentes telkeket földesítésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczy-ut 71. 782

Aki pályáján boldogulni akar és ebben iskolai képzettség hiánya akadályozza, forduljon bizalommal hozzám, ki fontos sikerrel előkészítem érettség, önkéntesi és bármely osztályvizsgára. GOITEIN KALMÁN, Mátyás-tér 17. sz. 276

BUTOROK

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, rész- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol bórarnitúrak eladása és vétele.

Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265 Kazinczy-utca sarok.

The Berlitz School nyelviskola, Erzsébet-körút 15. St-Louis 1904. és Lütich 1905. Grand Prix. Francia, angol, olasz, orosz, német, magyar, szerb, horvát és román nyelvek tanítása felnőtteknek (urak és hölgyek, hölgyek külön is) az illető nemzetiségű tanárok által. Berlitz módszere szerint az első lecke után fogva a tanulóval csupán a megtanulandó nyelven beszélnek és csak azt hallja. Más tanítók, vagy intézetekkel semminemű összeköttetésben nem állunk. Prospektusok ingyen és bérmentve, beiratás minden időben. Fordítások eszközöltnék. 133

Urasági butor Eladók és vesznek; mahagoni hálószobákat, ebédlőket, szalonokat, részbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyegeket függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat képeket, olajfestményeket teljes lakberendezéseket üzlet berendezéseket.

15
korona

3 maradék
férfi ruha szövet.

szürke, barna és drapp. a maradékok 3 méteresek 3 férfi ruhára elegendő, szétválasztott utánvétellel

Az Orsz. Posztókv. Áruház.

Budapest,
Rottenbiler-u. 4. sz.
Minták nem küldetnek.

BUTOR Fa, vas, réz és kárpitózol butorok, valamint légszesi és villanyos csillárok, legjobb minőségben, rendkívül olcsó áron készpénzért vagy részletfizetésre kaphatók

Basch Soma butoralktára, 703 Budapest, VI., Kertész-u. 50. sz. (Király-utca sarok.)

Ki a YES-OU-SI című lapot megrendeli, jászva minden megrendelés mellett és önállóan is

angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatja. Előfordulást ár megrendelés nélkül minden kiadásra 8 koron. Megrendeléseket elfogad és mutatványszámokat küld a kiadóhivatal. Budapest, Andrassy-ut 97. szám.

Ajtók és ablakok

régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuzarcszatok, kerkortések, keramitlapok, Kehlheimi, Japok olcsón kaphatók

Kelemen Mór, épület-beállítás vállalkozó Budapest, Házor-u. 78-79. Fiók üzlet Sziget-ut 6.

Gyorsírás!! Gépirás Magyar és német kereskedelmi levelező gyorsírás, parlamenti gyorsírás, előkészítő gyorsírás tanári államvizsgára, helyesírás, könyvtvitel, kereskedelmi levelező tanfolyamok. Gépirás az összes használatban levő írógépre szerelken. — A tanfolyamok vizsgálatát a parlamenti gyorsíró iroda főnökeknek elnöksége alatt, parlamenti gyorsíró tanároknak bizottsága előtt tartatnak meg és közérve nyességgel bíró oklevéllel kapcsolatosak. Az egyesület végzett növendékeit díjtalanul helyezi el. Beiratkozni és telefonon kérdészködni lehet az „Országos Női Gyorsíróegyesület elnökségénél VII., Kazinczy-utca 3. sz. I. em. Telefon 24-47.

Urasági butor Eladók és vesznek; mahagoni hálószobákat, ebédlőket, szalonokat, részbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyegeket függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat képeket, olajfestményeket teljes lakberendezéseket üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia Állandó nagy lakberendezési kiállítás! IV., Semmelweiss-(Ujvilág, utca 21., kapubejárta. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióközet nincs en. 26618

A mely bajuszkötőről hiányzik a „Gáspár” név, az silány utánzat.

Nyomatott a „Globeus” műintézet és kiadóvállalat részvénytársaság körforgógépein Budapest, Aradi-utca 3.